

การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๔

สุจิตรา น้อยศรี

สารบัญชานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๖

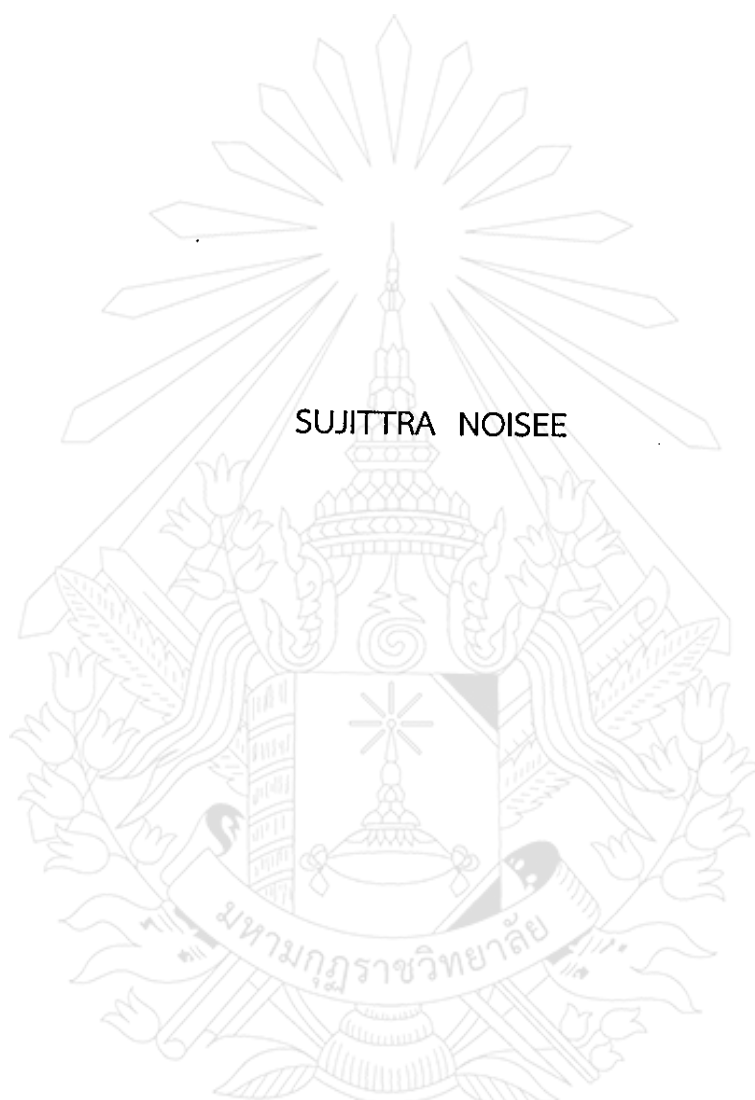
การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๕

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๖

B 15210

UNDERTAKING PREVENTION AND DRUG PROBLEM-SOLVING IN
SCHOOLS UNDER SECONDARY EDUCATION SERVICE OFFICE 25

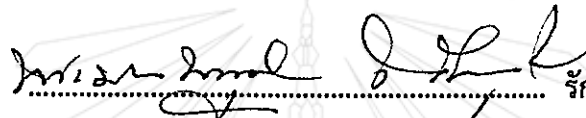

SUJITTRA NOISEE

A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
DEPARTMENT OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E. 2556 (2013)

หัวข้อสารนิพนธ์ : การดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
ชื่อนักศึกษา : สุจิตรา น้อยศรี
สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ดร.กฤตยากร ลดาวัลย์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

..... รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระมหาบุญศรี ญาณวฑฺฒโน, ผศ.ดร.)

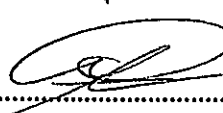
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูวิจิตรปัญญากรณ์, ดร.)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร.ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.กฤตยากร ลดาวัลย์)

..... กรรมการ
(ดร.วิมลพร สุวรรณแสนทวี)

..... กรรมการ
(ดร.จ่านง กมลศิลป์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : Undertaking Prevention and Drug Problem-Solving in Schools
Under Secondary Education Service Office 25
Student's Name : Sujitra Noisree
Department : Educational Administration
Advisor : Dr.Theeraphat Thinsandee
Co-Advisor : Dr.Kittayakon Ladawan

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University
in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P.S. Nanavuddho Acting Dean of Graduate School
(Phramaha Boonsri Nanavuddho, Asst.Prof.Dr.)

Thematic Committee

Phrakhruwichitpanyaporn Chairman
(Phrakhruwichitpanyaporn, Dr.)

T. Thinsandee Advisor
(Dr.Theeraphat Thinsandee)

K. Ladawan Co - Advisor
(Dr.Kittayakon Ladawan)

Vimonporn Member
(Dr.Vimonporn Suwanseantawee)

Chamnong Member
(Dr.Chamnong Kamonsin)

หัวข้อสารนิพนธ์	:	การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25
ชื่อนักศึกษา	:	สุจิตรา น้อยศรี
สาขาวิชา	:	การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	:	ดร.ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	:	ดร.กฤตยากร ลดาวัลย์
ปีการศึกษา	:	พ.ศ. 2556

บทคัดย่อ

การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1) ศึกษาการปฏิบัติงานในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน 2) เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน 3) ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 69 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัยที่ผู้รายงานสร้างขึ้น จำนวน 4 ตอน ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 และตอนที่ 3 ระดับการปฏิบัติการการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 และตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .26-.71 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้ t-test และ F-test (One - way ANOVA) แล้วเสนอผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ตามโครงการนโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โครงการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา โครงการจำแนกความเข้มแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง โครงการห้องเรียนสีขาว

โครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา และ โครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ และนโยบาย โดยภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.19$) ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด รองลงมา คือ ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน

2. ผลการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ตามโครงการนโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโครงการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา โครงการจำแนกความเข้มแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง โครงการห้องเรียนสีขาว โครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา และ โครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ และนโยบาย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจในโครงการต่างๆ รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณให้เพิ่มมากขึ้น เพียงพอ ทัวถึง ตลอดจนสนับสนุนเพิ่มเติมในส่วนของการรักษาความปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด ควรมีการปรับปรุงระบบเอกสารให้ดีขึ้น รัฐบาลควรจัดสรรในส่วนของบุคลากรให้มากขึ้นหรือไม่ควรจะจ้างหน่วยงานอื่นๆ มาดำเนินการทดแทน

Thematic Title : Undertaking Prevention and Drug Problem-Solving in
Schools under Secondary Education Service Office 25
Student's Name : Sujittra Noisree
Department : Educational Administration
Adviser : Dr. Theeraphat Thinsandee
Co-Adviser : Dr. Krittayakorn Ladawan
Academic Year : B.E. 2556/A.D. 2013

ABSTRACT

The thematic paper titled 'Undertaking Prevention and Drug Problem-Solving in Schools under Secondary Education Service Office 25' was the survey research, of which its purposes were to: 1) conduct the study on operations of drug trafficking preventions and address drug addiction problems in schools, 2) compare levels of operations of them in schools of different sizes, 3) examine suggestions on operations of drug trafficking preventions and eradicating drug addiction problems. It was conducted out of the sampling groups in 69 schools. Constructed by the author, the instrument used for collecting data was the questionnaires in which each of questions was endowed with the power of this crimination between .26 and .71, and the reliability for the whole issue amounting to .97. It contained four parts. The first part stated respondents' statuses. The second one included operations of drug trafficking preventions and address drug addiction problems in schools under the above office. The third one dealt with levels of operations of drug trafficking preventions and addressing drug addiction problems there. The last part mentioned problems and suggestions on operations of drug trafficking preventions and addressing drug addiction problems in schools under the same office. The statistical tools for analyzing data encompassed percentage, mean and standard deviation, comparing differences by means of t-test and F-test (One-way ANOVA). Research findings were eventually presented by analytical description.

The research's results were found as follows:

1) Levels of operations of drug trafficking preventions and address drug addiction problems in schools under Secondary Education Service Office 25's policy projects dubbed 'Four Must Be Done and Two Avoided' to reinforce strength and sustainability in drug trafficking preventions and combatting drug addiction problems, the project to explore dosage of addicted substances in schools, the project to classify strength of schools, the white classroom project, the project for reformulating the target area for drug trafficking preventions and combatting drug addiction problems and other vices surrounding schools and the housing project after class, The Medic Company and activities to honour His Majesty the King were rated the highest ($\bar{X} = 4.19$). The most appropriate statements ranked in descending order of mean were 1) the campaign to prevention drug intakes, 2) improvement of environments and alternative activities and 3) reforming curricula and holding instructional procedures.

2) The comparative results of operations of drug trafficking preventions and drug addiction problems in schools under Secondary Education Service Office 25's policy projects indicated that there were no significant differences classification of school sizes correlating with such its project policies as 'Four Must Be Done and Two Avoided' ...in the overall aspects.

3) Suggestions on operations of drug trafficking preventions and address drug addiction problems in schools under Secondary Education Service Office 25 were recommended in enumeration. First, local narcotic agencies concerned should launch public relations to keep the public aware of various projects. Second, the government should increasingly allot thoroughly additional sufficient budget as well as allocating more budgets in part of life security protection of narcotic authorities. Third, documentation systems should be improved. Last, the government sector should recruit more personnel and should not hire other entities to carry out operations instead.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เรื่องการทำเนิการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 สำเร็จลงได้ด้วยดีเพราะความอนุเคราะห์จากทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด และคณาจารย์เจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ตลอดจนให้คำแนะนำเป็นอย่างดีมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ทุกท่าน ที่เสียสละเวลาอันมีค่าช่วยเติมเต็มให้สารนิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ดร.ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และดร.กฤตยากร ลดาวัลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม ดร.จ่านง กมลศิลป์ ดร.กุศล ศรีสารคาม และนายวสันต์ ลาจันทร์ก ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย สารนิพนธ์ฉบับนี้จะไม่ประสบความสำเร็จเลย หากผู้วิจัยไม่ได้รับความกรุณา ความเมตตา การเสียสละเวลา เพื่อให้ความรู้ให้คำแนะนำในข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการแก้ไขปรับปรุงสารนิพนธ์จากท่านผู้มีพระคุณที่ผู้วิจัยได้กล่าวนามมาผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณท่านคณาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และประสบการณ์ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาเล่าเรียน ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่าน เพื่อนนักศึกษาปริญญาโทสาขาการบริหารการศึกษา และผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือในด้านข้อมูลและเก็บข้อมูลในการค้นคว้าวิจัย จนทำให้สารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณแม่ทองใบ น้อยศรี อันเป็นที่เคารพยิ่ง ที่ได้ช่วยกันวางรากฐานการศึกษาวางรากฐานศีลธรรมอันดี และผู้เป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่งของผู้วิจัยในทุก ๆ ด้าน

คุณค่าและประโยชน์อันใดที่เกิดจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศเป็นเครื่องแสดงความกตัญญูตเวทิตา เพื่อบูชาแด่ บурพจารย์ พระคุณบิดา มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การศึกษ้อบรมสั่งสอนให้สติปัญญาและคุณธรรมเครื่องชี้นำสู่ความสำเร็จ

ท้ายที่สุดนี้ หากมีสิ่งใดขาดตกบกพร่องหรือผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอภัยเป็นอย่างสูงในข้อบกพร่องและความผิดพลาดนั้น

สุจิตรา น้อยศรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพประกอบ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 คำนียามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับยาเสพติด	8
2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	18
2.3 การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	19
2.4 สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย	59
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	60
2.5 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	66
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	67
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	67
3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	67
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	68
3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	69

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	71
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและการประมวลผล	71
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	72
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	75
4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	76
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76
บทที่ 5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	114
5.1 สรุปผลการวิจัย	114
5.2 อภิปรายผล	118
5.3 ข้อเสนอแนะ	122
บรรณานุกรม	123
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย	128
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย	130
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	134
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	136
ภาคผนวก จ คำอำนาจจำแนกรายชื่อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	158
ภาคผนวก ฉ ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Robert V. Krejcie and Eayle W. Morgan)	165
ภาคผนวก ช แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC)ของแบบสอบถาม	167
ประวัติผู้วิจัย	181

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 2.1	แสดงตารางการปฏิบัติงาน	46
ตารางที่ 2.2	แสดงตารางแผนการจัดการอบรม/การปฏิบัติ	47
ตารางที่ 2.3	แสดงกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	53
ตารางที่ 3.1	แสดงการจัดหมวดหมู่ของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	68
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวน และร้อยละ เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	77
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวน และร้อยละ เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา	77
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวน และร้อยละ เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน	77
ตารางที่ 4.4	แสดงจำนวน และร้อยละ เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	78
ตารางที่ 4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการนโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด	79
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา	83
ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการจำแนกความเข้มแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง	87
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่	

ตารางที่ 4.9	การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการห้องเรียนสีขาว แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมาย ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดและอบายมุขรอบ สถานศึกษา	91
ตารางที่ 4.10	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการบ้านหลังเรียน กองร้อย เสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ	95
ตารางที่ 4.11	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการดำเนินการป้องกันและ แก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการนโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืน ในการป้องกันและแก้ไขปัญห ยาเสพติดในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	99
ตารางที่ 4.12	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการดำเนินการป้องกันและ แก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการสำรวจสภาพการใช้สาร เสพติดในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	103
ตารางที่ 4.13	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการดำเนินการป้องกันและ แก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการจำแนกความเข้มแข็ง ของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	104
ตารางที่ 4.14	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการดำเนินการป้องกันและ แก้ไขปัญหาเสพติด ในโรงเรียนตามโครงการห้องเรียนสีขาว จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	106
ตารางที่ 4.15	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการดำเนินการป้องกันและ แก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมาย ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดและอบายมุขรอบ สถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	107
ตารางที่ 4.16	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการดำเนินการป้องกันและ แก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการบ้านหลังเรียน กองร้อย เสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	108
		110

สารบัญญภาพ

หน้า

ภาพประกอบที่ 2.1	ภาพแสดงการจัดกิจกรรมห้องเรียนสีเขียว	35
ภาพประกอบที่ 2.2	โครงสร้างองค์กรห้องเรียนสีเขียว	35
ภาพประกอบที่ 2.3	ภาพแสดงการนำเสนอความรู้ห้องเรียนสีเขียว	36
ภาพประกอบที่ 2.4	โครงสร้างองค์ประกอบห้องเรียนสีเขียว	36
ภาพประกอบที่ 2.5	แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	66

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐบาลประกาศสงครามกับยาเสพติดตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2546 และดำเนินยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด โดยกำหนด Roadmap การต่อสู้กับยาเสพติด และ ปฏิบัติการกวาดล้างยาเสพติดมาเป็นระยะ ทำให้สถานการณ์ปัญหายาเสพติดลดความรุนแรงลงจนไม่ส่งผลกระทบต่อความเดือดร้อนของประชาชนโดยทั่วไปมาเป็นช่วงระยะเวลาหนึ่ง ปัจจุบัน สถานการณ์ยาเสพติดหวนกลับมาเป็นปัญหาสำคัญและมีแนวโน้มที่จะขยายตัวมีความรุนแรงมากขึ้นใกล้เคียงกับระดับก่อนประกาศสงครามกับยาเสพติด จากผลการสำรวจความรุนแรงของปัญหายาเสพติดในเดือน ธันวาคม 2547 อยู่ที่ร้อยละ 1.8 ความรุนแรงของปัญหายาเสพติดได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงผลการสำรวจครั้งล่าสุดในเดือน กรกฎาคม 2554 ความรุนแรงของปัญหาอยู่ที่ร้อยละ 23.4 ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญส่วนหนึ่งเนื่องมาจากพลังแผ่นดินทุกภาคส่วนยังไม่เข้มแข็งพอที่จะฉีกกำลังเป็นวาระของคนในชาติที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหานำไปสู่ชัยชนะอย่างยั่งยืน รวมทั้งจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคมภายในประเทศที่ส่งผลทำให้ผู้คนส่วนหนึ่งตกเป็นเหยื่อของยาเสพติด ควบคู่กับปัจจัยจากภายนอกประเทศที่ยังคงส่งผลทำให้ปัญหาการผลิตและนำเข้ายาเสพติดยังคงเป็นปัญหาสำคัญ¹

การแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทยในปัจจุบันได้ส่งผลกระทบและเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ เนื่องจากทริฟายากรบุคคลในประเทศชาติเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงเป็นห่วงเป็นใยพสกนิกรในเรื่องยาเสพติดเป็นอย่างมาก ดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชดำรัสพระราชทานแก่พสกนิกรชาวไทย ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา วันพุธที่ 4 ธันวาคม 2545 “.....ยาเสพติดนี้มันก่อให้เกิดความเดือดร้อนหลายอย่าง โดยที่ได้ตั้งใจ ทั้งราชการ ตำรวจ โรงพยาบาลเอกชนต่าง ๆ เดือดร้อนหมดและสิ้นเปลือง คนทั่วประเทศก็สิ้นเปลือง แทนที่จะมีเงินมีทอง มีทุนมาสร้างบ้านเมืองให้สบายเจริญ แต่ต้องมาปราบปรามยาเสพติด และเสียเงินค่าดูแลรักษาทั้งผู้เสพยา”² ยาเสพติดถือว่าเป็นปัญหาที่ร้ายแรงและสำคัญที่สุดปัญหาหนึ่งของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่จะเกิดกับเยาวชน ซึ่งเป็นวัยที่เป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไปในอนาคต ดังจะเห็นได้จากการเสนอข่าว

¹ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, รวมคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด, (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงยุติธรรม, 2546), หน้า 7.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 12.

ของสำนักพิมพ์และแหล่งข่าวต่าง ๆ ที่ได้นำเสนอ ด้วยเหตุผลที่ว่าซื้อขายได้ง่าย สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทยในปัจจุบัน ยังได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ เนื่องจากทรัพยากรบุคคลของประเทศได้เข้าไปเกี่ยวพันกับยาเสพติด โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่ถือว่าเป็นกำลังสำคัญในอนาคต จากสถิติของคดีเด็กและเยาวชนกรทำความผิดในฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จำแนกตามประเภทของยาเสพติด พุทธศักราช 2552 มีทั้งสิ้น 12,352 คดี สูงสุดมี 3 คดี อันดับแรกคือยาบ้า (48.12%) สารระเหย (21.11%) กัญชา (13.49%)

การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบจากปัญหายาเสพติดมากที่สุดเนื่องจากกลุ่มที่ติดยาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 14-25 ปี ซึ่งอยู่ในวัยเรียน กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวเป็นอย่างดีว่าสถานการณ์ยาเสพติดในปัจจุบันได้แพร่ระบาดเข้ามาในสถานศึกษา ฉะนั้นการแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง จึงได้กำหนดนโยบายเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ถือเป็นปฏิบัติ อย่างเคร่งครัดโดยความร่วมมือของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น³ จากการศึกษาปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่ทางรัฐบาลถือว่าเป็นปัญหาเร่งด่วนนี้เอง กระทรวงศึกษาธิการได้รับนโยบาย การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ 1) ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ 2) ด้านการปฏิรูปหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน 3) ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก 4) ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา 5) ด้านการพัฒนาบุคลากร 6) ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด โดยมีโครงการในการขับเคลื่อนการแก้ปัญหาภายใต้ คือ 1) นโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา 2) โครงการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา 3) โครงการจำแนกความเข้มแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง 4) โครงการห้องเรียนสีขาว 5) โครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา 6) โครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ⁴

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 มีโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษาทั้งหมดจำนวน 84 โรงเรียน จัดการศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษา

³ กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สภาลาดพร้าว, 2552), หน้า 22.

⁴ กิตติกร แซ่หมู่, “กระทรวงศึกษาธิการ จับมือ ๔ องค์กร ชูธง “รั้วโรงเรียน” แก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา” 14 กรกฎาคม 2554,

<<http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=24244&Key=news2>>

ตอนปลาย โดยเฉพาะนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา โอกาสที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ค่อนข้างสูงและเป็นกลุ่มเสี่ยง ซึ่งสามารถที่จะแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนด้วยกันได้โดยง่าย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติตามนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนและดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25

1.3 สมมติฐานของงานวิจัย

โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีผลการปฏิบัติงานในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1.4.1 ขอบเขตประชากรที่ศึกษา

ได้แก่ ครูผู้รับผิดชอบการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จำนวน 84 โรงเรียน

1.4.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 84 โรงเรียน

1.4.3 ขอบเขตด้านเวลา

ได้แก่ การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ปีการศึกษา 2554

1.4.4 ขอบเขตของเนื้อหา

ได้แก่ นโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งนำมาสรุปได้ 6 ด้านดังนี้

- 1) ด้านการให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาและเผยแพร่ความรู้
- 2) ด้านการปฏิรูปหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน
- 3) ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก
- 4) ด้านการฟื้นฟู บำบัดรักษา
- 5) ด้านการพัฒนาบุคลากร
- 6) ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25

1.5.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25

1.5.3 ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25

1.5.4 ผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารนำไปกำหนดเป็นนโยบายดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ยาเสพติด หมายถึง สารหรือยาชนิดใด ๆ ที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยการกิน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกาย สมอง และจิตใจ

การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด หมายถึง การจัดกิจกรรม /โครงการการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่นักเรียน ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25

นโยบายที่กระทรวงศึกษาธิการนำมาเพื่อใช้ในการแก้ปัญหายาเสพติดในปี 2554 ทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

ด้านการให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาและเผยแพร่ความรู้ หมายถึง โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดนิทรรศการทางวิชาการ เพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติด โรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการดูแลนักเรียนในด้านปัญหาเสพติด โรงเรียนจัดให้มีการบริการคำปรึกษาแนะแนว ฝึกทักษะชีวิตให้เข้าใจในกลวิธีในแก้ปัญหาเสพติด โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ สอดแทรกเนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุกวิชา ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานอย่างมีระบบ

ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก หมายถึง โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอ โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่มรื่น สวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก มีการดูแลพื้นที่ที่ล้นตลิ่งภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมในการเสพยาเสพติด จัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพอิสระ เพื่อไม่ให้นักเรียนหันไปหายาเสพติด

ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา หมายถึง มีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม.25 ด้วยข้อมูลที่เป็นจริง เมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติดโรงเรียนทำความเข้าใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของยาเสพติดก่อนส่งนักเรียนเข้ารับการฟื้นฟูบำบัดรักษา โรงเรียนมีการประสานงานในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ

ด้านการพัฒนาบุคลากร หมายถึง ส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับอบรมเรื่องยาเสพติด ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานด้านยาเสพติดอย่างมีระบบ

ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด หมายถึง โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ส่งเสริมให้มีกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เช่น ประกวดเรียงความ คำขวัญ ส่งเสริมการจัดอบรมจริยธรรมและหลักธรรมทางศาสนาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่นักเรียน

โครงการที่กระทรวงศึกษาธิการนำมาเพื่อใช้ในการแก้ปัญหายาเสพติดในปี 2554 ทั้ง 6 โครงการ ดังนี้

โครงการนโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา หมายถึง 4 ต้องประกอบด้วย 1.สถานศึกษาต้องมียุทธศาสตร์การป้องกันการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและบริบทในพื้นที่ 2 ต้องมีแผนงานยาเสพติดที่ชัดเจน 3 ต้องพัฒนาระบบงานรองรับทั้ง 4 ระบบ ได้แก่ ระบบป้องกัน ระบบเฝ้าระวัง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และระบบบริหารจัดการ และ 4 ต้องมีเครือข่ายการทำงานระหว่าง นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน ส่วน 2 ไม่ ประกอบด้วย 1 ไม่ปกปิดข้อมูลกลุ่มเสพ กลุ่มติด กลุ่มค้ายาเสพติดในสถานศึกษา และ 2 ไม่ผลักปัญหา ไม่ไล่นักเรียนออกจากสถานศึกษาให้นำไปบำบัดรักษา เมื่อหายแล้วให้กลับมาเรียนตามปกติ

โครงการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา หมายถึง การสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา เพื่อเป็นการเฝ้าระวัง ปัญหายาเสพติดในระดับต่าง ๆ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแนวคิดในการรณรงค์ ตลอดจนสร้างกระแสต่อต้าน ยาเสพติดตาม นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ที่ให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน

โครงการจำแนกความเข้มแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง หมายถึง การจัดประเภทสถานศึกษาตามความพร้อมของสถานศึกษาในการป้องกัน แก้ไขและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด

โครงการห้องเรียนสีขาว หมายถึง โครงการที่จัดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งทั่วประเทศโดยมีเป้าหมายเพื่อให้ครู อาจารย์ที่ปรึกษา และเพื่อนนักเรียน นิสิต นักศึกษา ที่เป็นแกนนำเป็นผู้ให้ความรู้ความเข้าใจในการให้คำปรึกษา ตักเตือนเพื่อน กระตุ้นเพื่อน ปลุกฝังค่านิยมที่ถูกต้อง ดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

โครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา หมายถึงการกำหนดเป้าหมายการป้องกันและแหล่งมั่วสุมรอบสถานศึกษา

โครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ หมายถึงโครงการที่นำนักเรียน นักศึกษา ที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์และเป็นกลุ่มเสี่ยงที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดร่วมกับกลุ่มสนใจ มาบำเพ็ญประโยชน์ภายใต้หลักการปลุกฝัง 6 รัก คือ รักชาติ รักศาสนา รักพระมหากษัตริย์ รักบิดา-มารดา รักครู-อาจารย์ รักสถาบัน ปลุกฝังให้มีจิตสำนึกในการรักตนเอง ไม่ไปเกี่ยวข้องกับอบายมุขทั้งหลาย และมีจิตใจที่ตั้งามมีคุณธรรมในการเสียสละไม่เห็นแก่ตัว และรู้จักบำเพ็ญตนให้มีจิตสาธารณะ เป็นลูกที่ดีของพ่อ-แม่ เป็นลูกศิษย์ที่ดีของครู-อาจารย์ เป็นคนดีของสังคม และเป็นพลเมืองดีของประเทศไทย

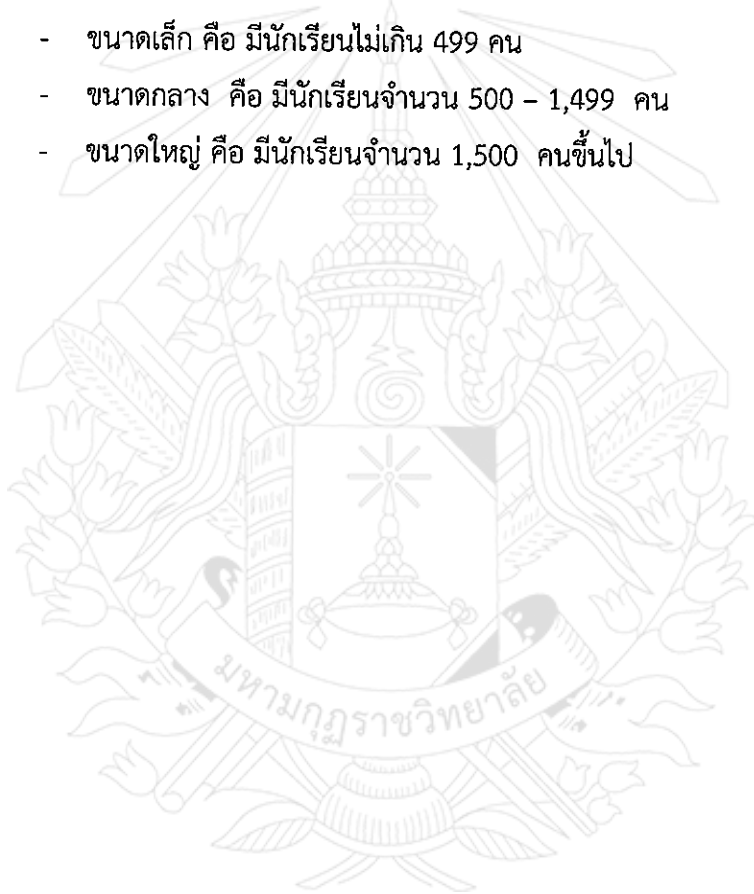
ครูผู้รับผิดชอบ หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งให้
รับผิดชอบการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียน

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 25

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาระดับ
เขตพื้นที่การศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดการศึกษา 2 ระดับ คือ
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ประกอบด้วยโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งหมด 84 โรงเรียน

การจำแนกขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกได้ 3 ระดับ ดังนี้

- ขนาดเล็ก คือ มีนักเรียนไม่เกิน 499 คน
- ขนาดกลาง คือ มีนักเรียนจำนวน 500 – 1,499 คน
- ขนาดใหญ่ คือ มีนักเรียนจำนวน 1,500 คนขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับยาเสพติด
- 2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
- 2.3 การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา
- 2.4 สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.6 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับยาเสพติด

2.1.1 ความหมายของยาเสพติด

จากการศึกษาความหมายของยาเสพติด ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้
ภานุพงษ์ จิตะสมบัติ ให้ความหมายว่า ยาเสพติด หมายถึง สารหรือยาที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อบุคคลใดเสพหรือได้รับเข้าไปในร่างกายซ้ำๆกัน เป็นช่วงระยะๆหรือนานติดกัน จะทำให้

- 1) บุคคลนั้นต้องตกอยู่ในอำนาจหรือเป็นทาสของสิ่งนั้น ทางด้านร่างกายและจิตใจ หรือจิตใจเพียงอย่างเดียว
- 2) ต้องเพิ่มปริมาณการเสพขึ้นเรื่อยๆหรือทำให้สุขภาพของผู้เสพเสื่อมโทรมลง
- 3) เมื่อถึงเวลาอยากเสพแล้วไม่ได้เสพจะมีอาการผิดปกติ ทางด้านร่างกายและจิตใจ หรือเกิดอาการทางด้านจิตใจเพียงอย่างเดียว¹

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยฉบับที่ 2 พ.ศ. 2534 แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ สารระเหยให้ความหมายยา

¹ ภานุพงษ์ จิตะสมบัติ, สิ่งเสพติด 2000. (กรุงเทพมหานคร : อรุณพิมพ์, 2544), หน้า 23-27.

เสพติดให้โทษ หมายความว่า สารเคมีหรือวัตถุใดๆซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยการรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใดๆมีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งร่างกายและจิตใจอยู่ตลอดเวลาและสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลงกับให้รวมถึงพิษหรือส่วนของพิษที่เป็นหรือผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ และสารเคมีที่ใช้ผลิตยาเสพติดให้โทษดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ตาม รัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขประกาศในกิจจานุเบกษา แต่ไม่รวมถึงยาสามัญประจำบ้านตามกฎหมายยาเสพติดให้โทษที่ผสมอยู่²

กรมวิชาการ ให้ความหมายของ สารเสพติด หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลเสียต่อร่างกาย และออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง ทำให้เกิดผลต่าง ๆ ต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. ผู้ใช้สารเสพติดต้องเพิ่มปริมาณของสารขึ้นเรื่อย ๆ
2. เมื่อใช้ไปนาน ๆ จะทำให้เกิดความต้องการ อยากเสพสารชนิดนั้น ๆ อย่างรุนแรง รั้งบับไม่ได้ ทำให้สุขภาพเสื่อมโทรมทั้งร่างกายและจิตใจ
3. เมื่อหยุดใช้ยาหรือถึงเวลาอยากเสพแล้วไม่ได้เสพ จะทำให้เกิดอาการอยากยา เรียกว่า ลงแดงหรือเสียนยา³

กระทรวงศึกษาธิการ ให้ความหมายของ สารเสพติด หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใดก็ตาม เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือวิธีใดก็ตามก่อให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจที่สำคัญ 4 ประการ คือ มีความต้องการเสพยานั้นทั้งร่างกายและจิตใจ ต้องเพิ่มขนาดของยามากขึ้น เมื่อหยุดเสพจะมีอาการขาดยา และสุขภาพทั่วไปทรุดโทรมจากการเสพยานั้น⁴

สรุปได้ว่า ยาเสพติด หมายถึง สารหรือยาชนิดใด ๆ ที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยการกิน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกาย สมอง และจิตใจ

² สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, ความรู้เบื้องต้นเรื่องยาเสพติด. พิมพ์ครั้งที่ 5, (กรุงเทพมหานคร : การป้องกันยาเสพติด, 2538), หน้า 28.

³ กรมวิชาการ, เริ่มต้นชีวิตสดใส คู่มือการปฏิบัติงาน : การใช้กระบวนการแนะแนวเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2540), หน้า 42.

⁴ กระทรวงศึกษาธิการ, การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544) หน้า 67.

2.1.2 ประเภทของยาเสพติด

ปัจจุบันยาเสพติดมีมากกว่าร้อยชนิด สามารถจัดแบ่งเป็นประเภทต่างๆนอกจากการแบ่งตามการออกฤทธิ์แล้ว ยังแบ่งตามที่มา แบ่งตามกฎหมาย และแบ่งตามองค์การอนามัยโลกแล้วได้ดังนี้

2.1.2.1 แบ่งตามวิธีการออกฤทธิ์ ต่อระบบประสาทส่วนกลาง

เสพติดมีคุณสมบัติคือ สามารถออกฤทธิ์ต่อประสาทส่วนกลาง ในการนี้สามารถแบ่งยาเสพติดออกเป็น 4 ประเภท

- 1) ประเภทกดประสาท เช่น กลุ่มฝิ่น(ฝิ่น มอร์ฟิน โคเคอินฯลฯ) ยาระงับประสาทและยานอนหลับ (เซโคบาร์บิทัล อะโมบาร์บิทัลฯลฯ) ยาแก้ปวดประสาท(เมโปรบาเมตไดอะซีแพมคลอไดอะซีออกไซด์ฯลฯ)
- 2) ประเภทกระตุ้นประสาท เช่น แอมเฟตามีน เมทแอมเฟตามีน กระท่อม โคเคน บุหรี่ กาแฟ
- 3) ประเภทหลอนประสาท เช่น แอลเอสดี ดีเอ็มที เห็ดขี้ควาย
- 4) ประเภทออกฤทธิ์ผสมผสาน อาจกด กระตุ้นหรือหลอนประสาทผสมร่วมกัน เช่น กัญชา

2.1.2.2 แบ่งตามแหล่งที่มา

- 1) ประเภทที่ได้จากธรรมชาติเช่น ฝิ่น มอร์ฟิน กระท่อม กัญชา ฯลฯ
- 2) ประเภทที่ได้จากการสังเคราะห์เช่น เฮโรอีน เซโคบาร์บิทัล แอมเฟตามีน

2.1.2.3 ตามกฎหมาย

- 1) ประเภทถูกกฎหมาย เช่น ยาแก้ไอ น้ำดำ บุหรี่ เหล้า กาแฟ ฯลฯ
- 2) ประเภทผิดกฎหมาย
 - (1) ยาเสพติดให้โทษ เช่น ฝิ่น มอร์ฟิน กระท่อม กัญชา เฮโรอีน แอมเฟตามีน เมทแอมเฟตามีน แอลเอสดี เอ็คตาซี
 - (2) วัตถุออกฤทธิ์ เช่น เซโคบาร์บิทัล เฟโลมิน อีเฟดรีน
 - (3) สารระเหย เช่น ทินเนอร์ กาว แล็กเกอร์

2.1.2.4 แบ่งตามองค์การอนามัยโลก

องค์การอนามัยโลกได้จัดแบ่งยาเสพติดออกเป็น 9 ประเภท คือ

- 1) ประเภทฝิ่นหรือมอร์ฟิน รวมทั้งยาที่มีฤทธิ์คล้ายมอร์ฟิน เช่น ฝิ่น มอร์ฟิน เฮโรอีน เพธิดีน
- 2) ประเภทบาบิบูเรท รวมทั้งยาที่มีฤทธิ์ทำนองเดียวกัน เช่น เซโคบาร์บิทัล อะโมบาร์บิทัล พาราดีไฮด์ เมโปรบาเมต ไดอะซีแพม คลอไดอะซีออกไซด์

- 3) ประเภทแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ วิสกี้
- 4) ประเภทแอมเฟตามีน เช่น แอมเฟตามีน เดกซ์แอมเฟตามีน
- 5) ประเภทโคเคน เช่น โคเคน ใโบโคคา
- 6) ประเภทกัญชา เช่น ใบกัญชา ยางกัญชา
- 7) ประเภทคัท เช่น ใบคัท ใบกระท่อม
- 8) ประเภทหลอนประสาท เช่น แอลเอสดี ดีเอ็มที เมสคาลิน เมล็ดมอร์นิง โกลีตันลำโพง เห็ดเมาบางชนิด
- 9) ประเภทอื่นๆเป็นพวกที่ไม่สามารถเข้าประเภทใดได้ เช่น ทินเนอร์ เบนซิน น้ำยาล้างเล็บ ยาแก้ปวด บุหรี่⁵

สรุปประเภทของสารเสพติด ได้แก่ ประเภทที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และประเภทที่ได้จากการสังเคราะห์ ซึ่งยาเสพติดทั้งหมดสามารถออกฤทธิ์ต่อระบบประสาท

2.1.3 โทษของการติดยาเสพติด

ยาเสพติดนอกจากจะเกิดอันตรายต่อตัวผู้เสพแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อครอบครัว สังคม และประเทศชาติอีกด้วย

1. โทษต่อผู้เสพ

ที่เห็นเด่นชัดเจนนคือผลต่อสุขภาพและร่างกายจิตใจซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากฤทธิ์ของยาต่อระบบประสาท อีกส่วนหนึ่งเกิดจากฤทธิ์ของยาต่อระบบอื่นของร่างกาย เมื่อร่างกายมียาเหล่านี้ประจำอมทำให้ระบบการทำงาน ที่ยาไปออกฤทธิ์ผิดปกติอย่างเดิมได้อย่างมาก ดังนั้นจึงพบว่าสุขภาพของผู้เสวมักเสื่อมโทรม ในส่วนของร่างกายจะเห็นว่าผู้เสพติดส่วนใหญ่มีร่างกายผ่ายผอมซูบซีด ผิวดำ สมองเสื่อม ป่วยเป็นโรคระบบต่างๆที่ยาสามารถไปออกฤทธิ์ เช่น โรคทางเดินอาหาร โรคปอด โรคหัวใจ โรคตับ โรคไต ฯลฯ รวมทั้งป่วยเป็นโรคติดเชื้อได้ง่าย

2. โทษต่อครอบครัว

นอกจากทำให้เสื่อมเสียต่อครอบครัวแล้ว ผู้เสพติดยังขาดความรับผิดชอบหรือไม่เอาใจใส่ต่อครอบครัวอย่างที่เคยเป็น เพราะเหตุที่ไม่อาจทำงานได้ จำต้องใช้จ่ายเงินเพิ่มขึ้นเพื่อการซื้อยาเสพติด บางคนต้องกลายเป็นภาระของครอบครัว หรือก่อให้เกิดปัญหาภายในครอบครัว เช่น ทำให้ครอบครัวไม่สงบสุข มีปัญหาความแตกแยก เกิดการทะเลาะวิวาท ฯลฯ

⁵ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, ความรู้เบื้องต้นเรื่องยาเสพติด. พิมพ์ครั้งที่ 5, (กรุงเทพมหานคร : การป้องกันยาเสพติด, 2538), หน้า 23 - 24.

3. โทษต่อสังคม

ที่เป็นปัญหามากคือการก่ออาชญากรรมเช่น ชิงทรัพย์ ทำร้ายผู้อื่น ฯลฯ นอกจากนี้ อาจเป็นต้นเหตุความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของผู้อื่นเช่น การเกิดเหตุรถชนบนท้องถนน การเกิดเพลิงไหม้ลุกลามถึงบ้านอื่นๆ ฯลฯ และผู้ติดยาเสพติดส่วนใหญ่ยังเป็นที่รังเกียจของสังคมหรือเข้าสังคมไม่ได้ด้วย

4. โทษต่อประเทศชาติ

ผู้เสพยาเสพติดจัดได้ว่าเป็นผู้บ่อนทำลายเศรษฐกิจและความมั่นคงแห่งชาติ ทั้งนี้ ต้องให้รัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายในการป้องกันและปราบปราม และบำบัดรักษา แต่เหนือสิ่งอื่นใดก็คือ การขาดทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ เพราะเมื่อประชาชนหลงมัวเมายาเสพติดย่อมทำให้ประเทศชาติสูญเสียกำลังส่วนหนึ่งของชาติไปอย่างน่าเสียดาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เสพติดเป็นเยาวชน ย่อมเป็นการสูญเสียพลกำลัง ที่เป็นอนาคตของชาติ ถ้ารูปการเป็นเช่นนี้ความมั่นคงของชาติย่อมถูกกระทบกระเทือนได้⁶

สรุป โทษของยาเสพติด ประกอบไปด้วย 4 ด้าน ได้แก่ โทษต่อตัวผู้เสพ โทษต่อครอบครัว โทษต่อเศรษฐกิจและสังคม และโทษต่อประเทศชาติ

2.1.4 วิธีป้องกันการติดยาเสพติด

การป้องกันยาเสพติด หมายถึง การให้การศึกษา ข่าวดสารความรู้ และข้อมูล ยาเสพติดอย่างถูกต้องด้วยวิธีต่างๆ ไปสู่ประชาชนเพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกัน มิให้ประชาชนหันไปใช้ ยาเสพติดเป็นทางออกเมื่อตนเองหรือครอบครัวประสบปัญหา และในขณะเดียวกันก็ดำเนินการ ป้องกันการแพร่ระบาดของตัวยา⁷

เพราะเหตุที่ยาเสพติดทั้งหลายก่อให้เกิดโทษต่อร่างกายและจิตใจของผู้เสพ บางชนิด อาจก่อให้เกิดอันตรายถึงชีวิตหากเสพไม่ถูกวิธี เช่น เสพยาเกินขนาด ฉีดสารละลายที่มีฟองอากาศเข้า เส้น ฯลฯ อีกทั้งผู้เสพติดอาจนำความเดือดร้อนมาสู่ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ดังนั้นเราทุกคน จึงควรห่างไกลยาเสพติด ในการนี้มีวิธีพึงปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองและผู้อื่นไม่ให้ตกเป็นทาสของยาเสพติดต่างๆ ได้ดังนี้

⁶ โกลินทร์ บุญมาก, “การบริหารการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน สถานศึกษาศูนย์เครือข่ายกระนวน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 4”, สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี), 2551, หน้า 11.

⁷ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, คู่มือการจัดกิจกรรมต่อต้านยา เสพติด, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2538), หน้า 68.

- 1) ไม่ใช้ยารักษาตนเองอย่างพร่ำเพรื่อ รวมทั้งการใช้ยาชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันเป็นเวลานานๆ โดยไม่ได้รับคำแนะนำจากแพทย์และเภสัชกร ทั้งนี้เพราะยาบางชนิดเสพติดได้หากใช้ผิดหลักทางการแพทย์เช่น ยาแก้ปวด ยาแก้ไอ ฯลฯ
- 2) ไม่ทดลองชิมหรือเสพเพราะยาเสพติดบางชนิด เช่น เฮโรอีน แม้ลองเสพไม่กี่ครั้งก็อาจทำให้ติดได้
- 3) ไม่เชื่อคำยั่วยุ ที่ว่ายาเสพติดทำให้คลายทุกข์หรือก่อให้เกิดความสนุกแบบต่างๆ ซึ่งผลดังกล่าวอาจเกิดขึ้นชั่วขณะที่ยาออกฤทธิ์ หรือขณะลองเสพใหม่ๆ แต่ภายหลังการเสพติดยาแล้วจะเพิ่มความทุกข์ทรมานมากขึ้น โดยเฉพาะเวลาเกิดอาการขาดยา
- 4) ศึกษาให้เข้าใจและพร้อมทั้งชี้แจงให้ผู้อื่นเข้าใจ และมีความรู้เรื่องยาเสพติดในแง่มุมต่างๆ ทั้งนี้เพราะเคยปรากฏว่า ผู้เสพติดหลายรายไม่มีความรู้ด้านนี้มาก่อน หรือมีความรู้เกี่ยวกับโทษอันตราย แต่ไม่รู้ว่ายาเสพติดต่างๆ จะแฝงมาในรูปใด มีวิธีสังเกตอย่างไรหรือชื่ออื่นที่เรียกกันอย่างไรจึงได้ใช้หรือถูกหลอกให้ใช้ยาเสพติดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เช่น ไม่รู้ว่าเฮโรอีนที่ยัดใส่บุหรี่ เมื่อจุดสูบแล้วจะทำให้ชี้เฝ้าสีดำ ไม่รู้ว่าผงขาวหรือไอระเหยเป็นชื่อของเฮโรอีนด้วย
- 5) ทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี โดยเฉพาะผู้ที่มีเยาวชนอยู่ในความปกครอง ทั้งนี้เพราะเยาวชนที่ติดยาไม่น้อยมีสาเหตุจากการกระทำของผู้ปกครองเช่นพ่อแม่ไม่มีเวลาให้ลูกเพื่อหาคำปรึกษาผู้ใหญ่ที่บ้านติดสิ่งเสพติดด้วย
- 6) ทำงาน เล่นกีฬา หรือกิจกรรมนันทนาการต่างๆ ที่น่าสนใจทั้งช่วยสอดส่องดูแลคนในบ้านในปกครองโดยเฉพาะเด็ก ให้ทำสิ่งดังกล่าวเพื่อจะให้เพลิดเพลินหรือสนุกสนานในเรื่องต่างๆ ที่ทำแทนหันไปสนใจยาเสพติด
- 7) ปัญหาใดๆ ถ้าคิดว่าไม่สามารถแก้ไขเองได้ควรปรึกษาผู้ใกล้ชิดที่เป็นคนดีหรือหิ้งบริการของสังคมสงเคราะห์ เช่น หน่วยสังคมสงเคราะห์ที่อยู่ตามโรงพยาบาลต่างๆ สภาสังคมสงเคราะห์ ฯลฯ หรือใช้ศาสนาเป็นที่ทางใจ เพื่อช่วยแก้ปัญหาแทนที่จะพึ่งยาเสพติด
- 8) ไม่รับของคนแปลกหน้าที่หยาบยื่นให้ เพราะในนั้นอาจมียาเสพติดชนิดร้ายแรงปนมา นอกจากนี้ยังช่วยป้องกันการปฏิบัติการจากคนแปลกหน้าซึ่งหลอกให้กินหรือสูบของที่มีพิษอันตรายอื่นๆ เช่น ยานอนหลับ สารพิษ
- 9) ถ้ารู้ว่าใครผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายยาเสพติดควรแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทางการที่มีหน้าที่ปราบยาเสพติด เช่น ตำรวจ เจ้าหน้าที่ศุลกากร เจ้าหน้าที่ปราบปรามของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือแม้กระทั่งแจ้งต่อนายอำเภอ ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ เพื่อดำเนินการกวาดล้างหรือปราบปราม ไม่ให้สิ่งเหล่านี้กระจายสู่ชุมชน เพราะต้องถือว่าเรื่องนี้ที่ต้องรับผิดชอบร่วมกันในการกำจัดบุคคลที่ทำให้ผิดกฎหมายให้หมดไป

มาตรการที่สำคัญที่ช่วยป้องกันและควบคุมสิ่งเสพติด ได้แก่

1) มาตรการทางสังคม ได้แก่

- (1) สร้างความอบอุ่นในครอบครัว
- (2) สังคมไม่ยอมรับและรังเกียจผู้ติดยาเสพติด
- (3) สร้างความศรัทธาและยึดมั่นทางศาสนา

2) มาตรการทางการศึกษา

- (1) ให้การศึกษาแก่นักเรียนและประชาชนให้ทราบถึงอันตรายสิ่งเสพติด
- (2) ครู อาจารย์ช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักเรียนและเป็นที่ปรึกษา
ของนักเรียน
- (3) นักเรียนช่วยดูแลกันเอง
- (4) ส่งเสริมให้นักเรียนมีกิจกรรมนอกหลักสูตรและงานอดิเรก

ของนักเรียน

3) มาตรการทางการแพทย์ ได้แก่ การหาวิธีรักษาผู้ติดยาเสพติดให้หายโดยเร็วและโดย

เด็ดขาด

4) มาตรการทางกฎหมาย ได้แก่ การปราบปรามแหล่งผลิต แหล่งค้าขาย ไม่ให้มีสิ่งเสพ
ติดถึงมือประชาชน

นอกจากนี้ นักเรียนก็ช่วยป้องกันตนเอง และเพื่อนร่วมโรงเรียนมิให้ตกเป็นทาสของสิ่งเสพ
ติดได้ด้วยวิธีการต่างๆดังนี้

- 1) ประพฤติตนเป็นนักเรียนที่ดี อยู่ในระเบียบวินัย เชื่อฟังคำสั่งสอนของครูและ
ผู้ปกครอง
- 2) ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด เพื่อจะได้รู้ถึงอันตรายและไม่ถูกหลอกให้เสพแล้ว
ยังมีประโยชน์ช่วยในการสอดส่องดูแลเพื่อนร่วมโรงเรียนด้วย
- 3) ไม่ทดลองหรือชวนเพื่อนทดลองสิ่งเสพติด เพราะติดง่ายและรักษาหายยาก
- 4) ช่วยสอดส่องดูแลบุคคลที่มีพฤติกรรมแปลกๆ เมื่อสงสัยว่าจะมีการเสพ หรือการนำ
สิ่งเสพติดมาขาย ให้รายงานครูหรือผู้ปกครองทราบทันที และแจ้งเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจับทันที
- 5) ไม่คบค้าสมาคมหรือมีว่สมกับเด็กหรือบุคคลที่ติดสิ่งเสพติดและไม่ร่วมมือกับ
ขบวนการค้าสิ่งเสพติด
- 6) ควรมีกิจกรรมหรืองานอดิเรกทำอยู่เสมอ อย่าปล่อยให้ว่างเพื่อให้มีสุขภาพดี
ทั้งร่างกายและจิตใจ
- 7) ถ้าพลาดพลั้งติดสิ่งเสพติดไปแล้ว อย่าปิดบังหรืออาย ให้รีบปรึกษาครู อาจารย์และ
ผู้ปกครอง เพื่อนำเข้ารับการรักษาตั้งแต่ต้นจะได้รักษาหายขาดได้ง่าย การเข้ารับการรักษาของผู้ติด
สิ่งเสพติด โดยสมัครใจนั้นไม่มีโทษทางกฎหมายใดๆ ทั้งสิ้น

หน่วยศึกษานิเทศก์ กระทรวงศึกษาธิการ⁸ กล่าวถึงแนวทางการดำเนินงานเพื่อการป้องกันปัญหายาเสพติดซึ่งเสนอแนะกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อสร้างความตระหนักในมหันตภัย ของสารเสพติดและอบายมุขต่างๆสำหรับนักเรียนในกลุ่มเสี่ยง ดังนี้

- 1) ประสานความร่วมมือซึ่งกันและกัน ร่วมกันระหว่างโรงเรียนครู ผู้ปกครอง และนักเรียนทุกฝ่าย ต้องให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน
- 2) วิธีการสอนของครู ต้องปรับหลักสูตร เนื้อหา วิธีสอน ให้มีความหมายนำไปใช้ในชีวิตจริง เน้นกิจกรรมฝึก ลงมือปฏิบัติและเป็นกิจกรรมที่มีความหมาย
- 3) พัฒนาทักษะชีวิต โดยการการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนปลอดภัยห่างไกลยาเสพติด
- 4) ครูผู้สอนต้องไม่เน้นวิชาการอย่างเดียว ควรให้คำปรึกษาด้านอื่นๆด้วย เช่น ด้านชีวิตจริยธรรม วินัย และบุคลิกภาพ
- 5) จัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนให้ปลอดภัยห่างไกลยาเสพติด
- 6) จัดกิจกรรมเลือกในเชิงสร้างสรรค์ เช่น ดนตรี กีฬา และอื่นๆเพื่อเป็นทางเลือกของนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้ให้ความหมายของการป้องกันยาเสพติดว่าหมายถึง การให้การศึกษา ข่าวสาร ความรู้ และข้อมูลในเรื่องของยาเสพติดอย่างถูกต้องด้วยวิธีการต่างๆไปสู่ประชาชน เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันมิให้ประชาชนหันไปใช้ยาเสพติดเป็นทางออกเมื่อประสบปัญหาเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว ในขณะเดียวกันก็ดำเนินการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด รวมทั้งปรับปรุงสภาพแวดล้อมเป็นส่วนผลักดันให้คนไม่หันไปใช้ยาเสพติดควบคู่กันไปด้วย

แนวทางการป้องกันยาเสพติด แบ่งออกเป็น 3 ระดับดังนี้

การป้องกันระดับที่ 1 (Primary Prevention) หมายถึง การจัดการล่วงหน้าเพื่อป้องกันการขยายตัวของกาฬโรค โดยการจัดการสถานะทางสังคมและจิตวิทยาที่เหมาะสม จนกระทั่งคนไม่มีความจำเป็นที่จะพยายามหนีความจริงโดยการใช้ยาอันตราย กิจกรรมด้านการป้องกันต่างๆมุ่งสู่กลุ่มที่ระบุในภาวะเสี่ยงภัยสูง

⁸ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. การประกันระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : การศาสนา, 2544), หน้า 112.

การป้องกันระดับที่ 2 (Secondary Prevention) เป็นการป้องกันการเจ็บป่วยไม่ให้เกิดหรือลดยั้งขึ้น โดยมีจุดประสงค์ที่จะวินิจฉัยแรกเริ่มค้นหาสาเหตุและหาทางหยุดยั้ง หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขพฤติกรรม สิ่งแวดล้อม ตลอดจนกระบวนการต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อปัญหาให้คลี่คลายลงสู่สถานการณ์ที่ปกติโดยเร็วที่สุดก่อนที่ผลของปัญหานั้นจะนำบุคคลไปสู่การใช้ยาในทางที่ผิดมากขึ้น

การป้องกันระดับที่ 3 (Tertiary Prevention) คือ การกระทำที่ต่อเนื่องจากการป้องกันระดับที่ 2 เพื่อจัดระงับการใช้ยาอย่างรุนแรง เป็นการใช้บริการระยะยาว ซึ่งครอบคลุมถึงการให้ความรู้ทางสุขภาพอนามัย และการศึกษา โดยบุคลากรทางวิชาชีพหลายสาขา เช่น แพทย์ จิตแพทย์ ซึ่งเข้าไปช่วยชีวิตป้องกันการสูญเสียบุคลิกภาพ ให้ความช่วยเหลือในระยะวิกฤตและช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสังคม⁹

สรุป วิธีการป้องกันยาเสพติด ได้แก่ การป้องกันจากครอบครัว การป้องกันจากชุมชน และการป้องกันตนเอง

2.1.5 สภาพทั่วไปเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของยาเสพติด

1) สภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด

จากรายงานผลการปฏิบัติงานด้านป้องกันและแก้ไขยาเสพติดของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ทั้งด้านการลดปริมาณยาเสพติด และลดความต้องการยาเสพติด แม้จะกล่าวได้ว่าประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจระดับหนึ่งก็ตาม แต่โดยภาพรวมเหมือนว่าปัญหายาเสพติดจะขยายความรุนแรงขึ้น ดังจะเห็นได้จากรายงานของสื่อมวลชน บ่อย ๆ เรื่องรุนแรงที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับยาบ้า และยาเสพติดอื่น ๆ พฤติกรรม การผลิต ลักลอบค้าและการใช้ยาเสพติดในรูปแบบแปลก ๆ มีปรากฏเป็นข่าวให้เห็นเช่นเดียวกัน ปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้เป็นเครื่องชี้ให้เห็นเด่นชัดว่า ปัญหายาเสพติดยังคงมีอยู่ไม่เปลี่ยนแปลง การค้นพบที่มีแนวโน้มลดลงของการใช้สารเสพติดชนิดใดชนิดหนึ่ง เป็นเพียงแคเครื่องชี้ให้เห็นแนวโน้มของการเพิ่มขึ้นในการใช้ยาเสพติดชนิดอื่นๆ หรืออาจเป็นสัญญาณบ่งบอกถึงการศึกษาที่จะเกิดการระบาดของยาเสพติดชนิดใหม่ขึ้นมาแทนที่เท่านั้นเอง¹⁰

⁹ เดชา สุทธิปัญญา, “การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน ประถมศึกษา อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น”, รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2548, หน้า 57.

¹⁰ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, แผนการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและแก้ปัญหายาเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2540 – 2544), (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2539), หน้า 3.

ในปีที่ผ่านมา มียาเสพติดชนิดหนึ่งที่มีการขยายตัวของปัญหาอย่างรวดเร็ว และมีแนวโน้มของการขยายตัวอย่างกว้างขวาง คือ ยาบ้า หรือแอมเฟตามีน เพราะในขณะนี้ปรากฏว่ามีการขยายตัวออกไปทุกมิติ ทั้งการผลิต การค้า และการแพร่ระบาด ในด้านการผลิตได้เริ่มขยายพื้นที่ไปอีกหลายจังหวัด พื้นที่ผลิตหัวเชื้อ และพื้นที่ผลิตอัดเม็ด ส่งผลให้เกิดการกระจายเทคโนโลยีการผลิตไปยังกลุ่มผู้ผลิตยาบ้าใหม่ ๆ มากขึ้น รวมทั้งการกระจายการผลิตไปยังกระบวนการชนกลุ่มน้อยที่ค้ายาเสพติด บริเวณชายแดนไทย - พม่า ซึ่งบางกลุ่มที่เคยผลิตเฮโรอีนมาก่อน พื้นที่ดังกล่าวจะทำหน้าที่กระจายยาบ้าไปสู่พื้นที่ต่าง ๆ การผสมผสานของกลุ่มการค้ายาบ้าในพื้นที่กับผู้ถือสิทธิในพื้นที่จนเป็นกลไกที่เข้มแข็งที่ทำหน้าที่ปกป้องการค้ายาบ้า ซึ่งแนวโน้มดังกล่าวนับวันแต่จะมีการขยายตัวมากขึ้น ในทุกภาคของประเทศไทย ในด้านการแพร่ระบาดก็เช่นเดียวกัน ปัจจุบันปริมาณการจำหน่ายยานับว่ามีปริมาณมากขึ้น และกระจายตัวในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ รวมทั้งขยายฐานกลุ่มประชากรที่เสพยาบ้าจากประชากร แรงงาน โดยเฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการคมนาคมขนส่ง กลุ่มแรงงานภาคเกษตรกรรมไปสู่เยาวชน ทั้งในและนอกสถานศึกษา¹¹

2) สถานการณ์และแนวโน้มการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษา

ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ได้ทวีความรุนแรงขึ้นและได้กระจายไปทั่วทุกพื้นที่ของประเทศ จากการศึกษาของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย การศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และการศึกษาสถานการณ์ยาเสพติดในสถานศึกษาของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ตลอดจนข้อมูลผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการรักษาของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ทำให้เห็นสถานการณ์ในภาพรวมและแนวโน้มของปัญหา ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

2.1) มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มนักเรียน นักศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในพื้นที่ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมีแนวโน้มที่จะขยายตัวเพิ่มมากขึ้น เหตุผลของการใช้เพื่อความสนุกสนาน สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม มีการเกิดขึ้นของแหล่งบันเทิง และอบายมุขรูปแบบต่าง ๆ เพิ่มขึ้น รongรับความต้องการของคนในสังคม ประกอบกับปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่มีกลุ่มอิทธิพลอยู่เบื้องหลังการค้า และผู้ขายผู้ผลิตยังได้กำไรงดงามจากการผลิตและการขายยาเสพติด

2.2) สถานการณ์การแพร่ระบาดของสารระเหยไม่ได้ลดลง แต่ยังคงมีการแพร่ระบาดอย่างกว้างขวางในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ชุมชนแออัดในเขตเมืองและ

¹¹ กระทรวงศึกษาธิการ, กรอบและแนวทางการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสีขาว.

(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542), หน้า 26.

กรุงเทพมหานคร ในขณะที่ยังไม่มีมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของสารระเหยได้อย่างมีประสิทธิภาพ สารระเหยจึงเป็นยาเสพติดที่หาได้ง่ายและมีราคาถูก

2.3) การแพร่ระบาดของเฮโรอีนในสถานศึกษา ยังมีต่อไปในภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้และกรุงเทพมหานคร แม้ว่าจะมีราคาแพงและหาได้ยากขึ้น แต่ผู้เสพยาก็ยอมซื้อในราคาที่แพงขึ้น ประกอบกับมีนักเรียน นักศึกษาที่ติดเฮโรอีน อยู่ในสถานศึกษา จึงเกิดภาพของการหาเหยื่อใหม่ เพื่อให้ได้เงินและเฮโรอีนมาเสพ ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่สำคัญต่อนักเรียนที่ติดเฮโรอีนที่จะต้องหาเงินมาชื้อยาเสพติดของตนไม่มีที่สิ้นสุดประกอบกับฤทธิ์ของเฮโรอีนที่ติดง่ายจะทำให้ปัญหาการติดเฮโรอีนในสถานศึกษาไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะแก้ไข¹²

2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดนั้น มีทฤษฎีและแนวคิดที่สำคัญที่มีผู้ศึกษาและวิจัยไว้มากมาย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างได้ผล หากได้มีการนำเอามาปรับใช้อย่างจริงจัง ซึ่งกล่าวพอสังเขปได้ดังนี้

วิทย์ เทียงบุญธรรม กล่าวถึงทฤษฎีการติดยาเสพติดว่า มีบทบาทมากในการป้องกันยาเสพติดให้โทษ เพราะเป็นการพิจารณาปัญหาว่าทำไมคนถึงติดยาเสพติดและบางคนรับการบำบัดแล้วหายขาดได้ บางคนกลับไม่ได้ผล ต้องหวนมาใช้ยานั้นอีกครั้งแล้วครั้งเล่า ทฤษฎีการติดยาเสพติดนี้ในเมืองไทย ยังเป็นสิ่งที่ต้องศึกษาวิจัยให้มากกว่านี้ ซึ่งปัจจุบันนี้อาจกล่าวได้ว่ามีทฤษฎีการติดยาอยู่ 4 ทฤษฎีด้วยกัน

ทฤษฎีที่ 1 เชื่อกันว่าติดยาเสพติดเพราะจิต (Psychological หรือ Psychic dependence) ใจแข็งก็หายง่าย ใจไม่แข็งก็หายได้ยาก บางคนติดยาเสพติดง่าย แต่บางคนติดยาเสพติดยากเป็นเรื่องของบุคลิกภาพ (Personality)

ทฤษฎีที่ 2 เชื่อว่าติดยาเพราะสังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นเหตุ สภาพสังคมทำให้เกิดการติดยาเสพติดขึ้น และทำให้หวนกลับมาใช้อีก

ทฤษฎีที่ 3 เอาทฤษฎีที่ 1 และ 2 มาร่วมกัน เป็นทฤษฎีที่ได้มีการนำมาใช้ในสถานรักษาผู้ติดยาเสพติดที่มีชื่อหลายแห่ง เช่น ชินนานอน (Synanon) เดย์ทอป (Daytop) บ้านอดดิสซีย์ (Odyssey House) บ้านฟีนิกซ์ (Phoenix House) ชุมชนบำบัดอื่นๆ (Therapeutic Communities) (IC)

¹² สำนักงานพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด, สิ่งเสพติด, (กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์, 2542 ข), หน้า 2.

ทฤษฎีที่ 4 เป็นทฤษฎีที่ค่อนข้างใหม่หรือยังใหม่อยู่ และเคยได้รับความนิยมน้อย แพร่หลายมาก เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับทางชีวเคมีในแง่ของการสันดาป ถือว่าการติดยาพวกอนุพันธ์ฝิ่น เป็นความไม่สมดุลของการสันดาปที่ยืดเยื้อ (Prolonged Metabolic Imbalance) หรือโรคที่เกิดจาก สันดาปของเซลล์ร่างกายส่วนประสาทเสื่อมลงเหมือนคนที่เป็นโรคเบาหวาน ต้องใช้ยาอินซูลินอยู่ ตลอดไป จึงสามารถประกอบภารกิจประจำวันได้อย่างปกติ

ทฤษฎีทั้งสี่นี้ ยังไม่ได้รับการยืนยันแน่นอนถึงความถูกต้องในการที่จะนำมาใช้กับการ ป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดให้โทษ ในขั้นตอนของการป้องกันและรักษาจึงควรต้องทำการศึกษาให้ มากกว่านี้ในประเทศไทย¹³

2.3 การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

2.3.1 กลยุทธ์ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา จำเป็นต้องดำเนินการ ด้วยวิธีการที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มเป้าหมาย โดยระดมทรัพยากรทางการศึกษาและชุมชนเข้ามามีส่วน ร่วมในการดำเนินงาน ดังนี้

2.3.1.1 ให้มีการจำแนกกลุ่มเป้าหมายที่จะดำเนินการ โดยการจำแนกนักเรียนออก ตามลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงออก โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มหลัก

- 1) กลุ่มนักเรียนที่ไม่เคยใช้ยาเสพติด
- 2) กลุ่มนักเรียนที่มีประสบการณ์ในการใช้เหล้า บุหรี่ หรือเริ่มทดลองใช้ยาเสพติดบาง ชนิด และมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนอื่นๆแต่ยังไม่ติดยาเสพติด
- 3) กลุ่มนักเรียนที่ติดยาเสพติด
- 4) กลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมค้ายาเสพติด

การจำแนกกลุ่มเป้าหมายตามลักษณะของพฤติกรรมเสี่ยงเช่นนี้ จะทำให้กำหนดมาตรการที่ จะดำเนินการแต่ละกลุ่มได้อย่างชัดเจน

2.3.1.2 ระดมทรัพยากรของโรงเรียนและชุมชนให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ใดๆได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน สมาคมผู้ปกครอง หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

¹³ วิทย์ เทียงบูรณธรรม, การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน : กรณีศึกษา โรงเรียนห้วยม้าวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดแพร่”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิต วิทยาลัย : สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์), 2546, หน้า 15-16.

2.3.1.3 ให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด กิจกรรมเหล่านี้ครู อาจารย์เป็นที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำนักเรียนด้วย

การดำเนินงานในแต่ละกลุ่มให้มีการผสมผสานมาตรการที่เหมาะสมกับการดำเนินงานในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ระดมทรัพยากรในโรงเรียนและชุมชน ให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาในนักเรียนกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการใช้ยาเสพติดและกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการใช้ยาเสพติดและกลุ่มนักเรียนที่ติดยาเสพติดที่ประชุมได้มีมติมอบหมายให้สำนักงาน ปปส.กำหนดรูปแบบและกระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ดังนี้

1) จำนวนนักเรียน นักศึกษาที่ใช้ยาเสพติดประเภทต่าง ๆ ทั่วไปในประเทศในภาพรวม คาดว่า มีประมาณร้อยละ 2 ของนักเรียนทั้งหมด และหากไม่มีมาตรการที่เหมาะสมในการจัดการปัญหา ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

2) ยาเสพติดที่แพร่ระบาดอยู่ในระดับชั้นต่าง ๆ ปรากฏดังนี้

2.1) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ในพื้นที่ชุมชนแออัดและในหมู่บ้าน ชนบท มีพฤติกรรมในการเสพยาเสพติดเป็นหลักและปัจจุบันเริ่มที่จะมีพฤติกรรมการใช้ยาบ้า

2.2) เสพยาบ้า เฮโรอีนและกัญชาเป็นหลัก และในปัจจุบันยาบ้าจะเป็นปัญหาที่มีแนวโน้มของการแพร่ระบาดรุนแรง โดยจะเริ่มใช้ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.3) กลุ่มนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าที่มีฐานะปานกลางถึง ร่ำรวย เริ่มนิยมเสพยาเสพติดที่มาจากต่างประเทศ ได้แก่ ยาอี (เอกซ์ตาซี) โคเคน แต่ยังคงจำกัดอยู่ในวงแคบอยู่เนื่องจากมีราคาค่อนข้างแพง.

3) สาเหตุสำคัญที่ทำให้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาแพร่ระบาดรุนแรงยิ่งขึ้น น่าจะมีสาเหตุปัจจัยสำคัญ 2 ประการ ดังนี้

3.1) ปัจจัยทางด้านอุปสงค์

3.1.1) กลุ่มนักเรียนที่ใช้ยาเสพติดเป็นกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งมีความเจริญเติบโตทางร่างกายอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน แต่จิตใจอ่อนไหวขาดความหนักแน่นมั่นคง ขาดประสบการณ์ อยากรู้อยากลอง ชอบลองของแปลกใหม่ในชีวิต ชอบแสวงหาความสนุกสนานโดยขาดความรับผิดชอบ วัยรุ่นจึงเป็นวัยที่ใช้ยาเสพติดสูงเมื่อเปรียบเทียบกับวัยอื่น ๆ

3.1.2) การเปลี่ยนแปลงวิธีการเสพยาเสพติด จากการกินไปสู่การเสพโดยวิธีสูบ หรือเผาแล้วสูดควันเข้าปอด ทำให้ยาออกฤทธิ์ของยาเสพติดจากการเสพอย่างรวดเร็ว ผู้เสพจะมีอาการเมาเคลิ้ม สนุกสนานอย่างรวดเร็ว ทำให้วัยรุ่นติดใจฤทธิ์ยาเสพติดจากการเสพด้วย วิธีนี้ ประกอบกับ สังคมข่าวสารที่รวดเร็วในปัจจุบัน การเลียนแบบกันเองในหมู่วัยรุ่น จึงทำให้การแพร่ระบาดเป็นไปอย่างรวดเร็ว นอกจากนั้นยังมีนักเรียนนักศึกษาบางกลุ่มที่มั่วสุมเที่ยวกลางคืนตามแหล่ง

อบายมุขต่าง ๆ จะใช้ยาเสพติดเพื่อให้สามารถเที่ยวสนุกสนานได้ทั้งคืนโดยไม่เหน็ดเหนื่อยและไม่ง่วงนอน

3.1.3) ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการใช้ยาเสพติดของนักเรียน ได้แก่ ปัญหาครอบครัว สภาพที่ครอบครัวตกอยู่ในสภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ทำให้พ่อแม่ต้องดิ้นรนหางานทำ ไม่มีเวลาให้กับลูก ครอบครัวแตกแยก พ่อแม่หย่าร้าง การขาดความรัก ความอบอุ่นในครอบครัว ขาดคนคอยอบรมเลี้ยงดูอย่างใกล้ชิดทำให้ ขาดตัวแบบที่เหมาะสมย่อมส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของนักเรียน ครอบครัวบางครอบครัวมีส่วนในการสร้างเจตคติที่ดีต่อการใช้ยาเสพติด ครอบครัวที่ได้ประโยชน์จากการใช้ยาบ้าในการทำงาน เช่น ครอบครัวของเกษตรกรชาวไร่ อ้อย ไร่ มัน และผู้ประกอบอาชีพในเวลากลางคืน นักเรียนจึงคุ้นเคยกับการใช้ยาบ้า และเห็นว่าเป็นเรื่องไม่เสียหายที่จะใช้ยาบ้าดังเช่นผู้ปกครองใช้อยู่

3.1.4) อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนในโรงเรียน นักเรียนต้องการเข้ากับเพื่อน ต้องการได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ต้องการเป็นคนเด่นและเป็นที่รักในกลุ่มเพื่อน จึงยินดีที่จะใช้ยาเสพติดร่วมกับเพื่อน ๆ การใช้ยาบ้าในโรงเรียนจึงเป็นพฤติกรรมกลุ่ม กลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนและนักเรียนเกือบทุกคนที่เสพยาเสพติดครั้งแรกในโรงเรียนเพื่อจะมีบทบาทในการจัดหายาเสพติดให้ทดลองเสพ

3.2) ปัจจัยอุปทาน

3.2.1) มีแหล่งจำหน่ายยาเสพติดที่สามารถสนองความต้องการของนักเรียน เช่น โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชนแออัด หรือใกล้ชุมชนที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยมีแหล่งจำหน่าย ได้แก่ บ้าน ร้านค้า ตลาด สถานีบริการปั้มน้ำมัน คิวมอเตอร์ไซด์และแหล่งจำหน่ายที่เป็นบุคคล นักเรียนจะซื้อยาบ้าจากแหล่งเหล่านี้แล้วนำไปเสพในโรงเรียน

3.2.2) มีแหล่งค้ายาเสพติดในโรงเรียน ซึ่งอาจเป็นบุคคลที่สามารถเข้า - ออกโรงเรียนได้ โดยไม่เป็นที่สังเกตของยามรักษาการณ์ ของครูเวร ซึ่งบุคคลที่เป็นแหล่งจำหน่ายยาเสพติดในโรงเรียน ได้แก่ ครู - อาจารย์ ภารโรง พ่อค้า แม่ค้า ที่จำหน่ายอาหารในโรงเรียนและเพื่อนนักเรียนด้วยตนเอง

3.2.3) นักเรียนนำเข้ามาขายให้เพื่อนในโรงเรียน ซึ่งจำแนกได้ 2 ลักษณะ คือ (1) นักเรียนที่ติดยาเสพติด นำยาเสพติดเข้ามาจำหน่ายในโรงเรียน โดยหวังได้เงินเพื่อไปซื้อยาบ้า และได้เสพของแถมจากการขายได้ตามเป้า ดังนั้นการปล่อยให้มีนักเรียนติดยาเสพติดในโรงเรียน นักเรียนที่ติดยาเสพติดนั้นจะพัฒนาเป็นนักค้ารายย่อยในที่สุด (2) นักเรียนลักลอบนำเข้ามาจำหน่าย โดยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ ค้ายาเสพติดนอกโรงเรียนหากไม่รีบดำเนินการโรงเรียนก็จะเป็นแหล่งกระจายยาเสพติดที่ปลอดภัยที่สุดสำหรับนักค้ารุ่นเยาว์

3.2.4) การพัฒนาการของกระบวนการขายตรงซึ่งแต่เดิมผู้เสพต้องไปหาซื้อยาบ้าตามแหล่งต่าง ๆ แต่ปัจจุบัน เนื่องจากนักเรียนเป็นกลุ่มใหญ่ที่มีอำนาจซื้อจึงเป็นเป้าหมายของการขายตรงโดยนักเรียนด้วยกันเองจะชักชวนเพื่อน ๆ ให้เสพฟรีก่อน เมื่อติดใจแล้วจึงขายให้ในที่สุด¹⁴

2.3.2 การบริหารงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

นอกเหนือจากการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดที่โรงเรียนได้ดำเนินการแก่นักเรียนโดยตรงแล้วโรงเรียนยังควรดำเนินกิจกรรมต่างๆเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนี้

1. การกำหนดนโยบาย

ปัจจุบันสถานศึกษาทุกแห่งมีนโยบายที่ชัดเจนในการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ผลสืบเนื่องมาจากรัฐบาลได้มีนโยบายที่เห็นความสำคัญของการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาและสภาพปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่ทวีความรุนแรงขึ้นในสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชั้นมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษานโยบายดังกล่าว สถานศึกษาทุกระดับชั้นได้สนองตอบและเร่งรัดการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องมาโดยตลอด เมื่อสถานศึกษาได้รับนโยบายดังกล่าวมาจากต้นสังกัด ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจและแสวงหาความร่วมมือในการดำเนินงานจากบุคลากรในสถานศึกษา โดยให้ถือว่าครู อาจารย์ทุกท่านในสถานศึกษา ถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดให้แก่ักเรียน เป็นภารกิจหลักอีกประการหนึ่งนอกเหนือจากการสอน ตลอดจนขอความร่วมมือไปยังพ่อแม่ผู้ปกครองนักเรียนในการดูแลเอาใจใส่ สอดส่อง ดูแลความประพฤติของนักเรียน และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว ให้ความรักความอบอุ่นแก่บุตรหลานของตน นอกจากนี้โรงเรียนยังได้ร้องขอความร่วมมืออย่างใกล้ชิดจากผู้ปกครองในการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดและเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โรงเรียนควรมีการดำเนินงานให้การศึกษาเพื่อป้องกันยาเสพติดแก่ผู้ปกครองและชุมชนควบคู่ไปกับการดำเนินงานในโรงเรียน

2. จัดตั้งทีมงานในการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด

การสร้างทีมงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาโดยระดมครูอาจารย์หลายฝ่ายเช่น ฝ่ายกิจกรรม อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ที่ปรึกษาตลอดจนอาจารย์ผู้สอนให้เข้ามามีส่วนร่วมในงานทีมงานนี้ควรมีผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายปกครองหรือบุคคลที่ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าเหมาะสมเป็นหัวหน้าทีม ทีมงานของภารกิจดังนี้

¹⁴ สำนักงานพัฒนาการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด, แนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดสำนักนายกรัฐมนตรี, 2442 ก), หน้า 3 - 4.

1) ศึกษาสำรวจวิเคราะห์สภาพปัญหาสาเหตุและพฤติกรรมเบี่ยงเบนอื่นๆ ของนักเรียนนักศึกษาสถาน และในชุมชนในสถานศึกษานั้น และวิเคราะห์สรุปสภาพปัญหาในรูปของรายงานสภาพปัญหาและปัจจัยแวดล้อมทั้งภายในสถานศึกษาและชุมชน

2) กำหนดแนวทางและดำเนินกิจกรรมจากผลของการศึกษาสภาพปัญหาและพฤติกรรมเบี่ยงเบนแนวทางการดำเนินงานนี้ครอบคลุมการดำเนินงานกับกลุ่มเป้าหมายในสถานศึกษาทั้ง 4 กลุ่มคือ นักเรียนนักศึกษาทั่วไปยังไม่มีปัญหา นักเรียนนักศึกษาที่เริ่มมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนแต่ยังไม่ติดยาเสพติด นักเรียนนักศึกษาที่ติดยาเสพติดและนักเรียนนักศึกษาที่มีส่วนร่วมในการค้าและจำหน่ายยาเสพติดให้แก่เพื่อนในสถานศึกษา

3) แสวงหาความร่วมมือจากชุมชนปัจจุบันกิจกรรมที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาไม่ได้ดำเนินการใดๆ เฉพาะครู อาจารย์และนักเรียนใน โรงเรียนเท่านั้น ชุมชนรอบๆ โรงเรียนและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องตลอดจนผู้ปกครองต้องเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง บุคลากรในชุมชนเช่น ตำรวจ แพทย์และผู้นำอื่นๆ ได้รับเชิญเข้ามามีบทบาทในการแก้ปัญหาร่วมกับโรงเรียนหรือสถานศึกษา

4) บทบาทในการติดตามประเมินและรายงานผลการดำเนินงานให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ผลของการดำเนินงาน

3. การพัฒนาทีมงาน

เพื่อให้การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษามีประสิทธิภาพและเพื่อให้ครู-อาจารย์ที่มาเข้าร่วมทีมงานใหม่ได้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการดำเนินงานสถานศึกษาควรทำการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อการป้องกันยาเสพติดโดยจัดให้มีการฝึกอบรมการสัมมนาในสถานศึกษานั้นๆ หรือโดยการส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่ต้นสังกัดและหรือหลักสูตรที่สำนักงาน ป.ป.ส. จัดขึ้น หลักสูตรที่ควรมีการฝึกอบรมแก่บุคลากรทางการศึกษาได้แก่ การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา หลักสูตรการแนะแนวหลักสูตรการฝึกทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติดและเอดส์ หลักสูตรการดำเนินกิจกรรมกลุ่มเพื่อนในสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทสำคัญในการพัฒนากลยุทธ์และประสิทธิภาพของการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา

4. การศึกษาวิจัยและพัฒนาการดำเนินงาน

เนื่องจากปัญหายาเสพติดมีความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาในแต่ละช่วงเวลาแต่ละระดับการศึกษาจะมีปัญหาการใช้ยาเสพติดและพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่แตกต่างกันไปตามสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมด้วยเหตุดังกล่าวจึงมีความจำเป็นที่แต่ละระดับการศึกษาจะมีการศึกษาสภาพปัญหาและพัฒนากลยุทธ์และรูปแบบในการดำเนินงานเพื่อให้เหมาะสมกับสถานศึกษาในแต่ละระดับ

ในระดับมัธยมศึกษาได้มีการศึกษาสภาพการใช้ยาเสพติดในสถานศึกษาและมีการประชุมสัมมนาพัฒนายุทธศาสตร์เชิงรุกในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนั้นยังมีการพัฒนาการใช้กิจกรรมเพื่อนเพื่อเพื่อน หรือเพื่อนเตือนเพื่อน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการให้การช่วยเหลือเพื่อน ตักเตือนเพื่อนให้พ้นจากปัญหายาเสพติดและเอดส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3.3 นโยบายรัฐบาลในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2554

รัฐบาลปัจจุบันเห็นความสำคัญของปัญหายาเสพติดอีกทั้งมีความจริงจังในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวเป็นอย่างมากจึงได้มีการระดมแนวคิดยุทธศาสตร์และแนวทางการดำเนินการในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังถือว่าปัญหายาเสพติดคือภัยร้ายแรงของชาติต้องมีการต่อสู้เพื่อแก้ปัญหาให้สิ้นซากพร้อมทั้งให้ถือเป็นนโยบายเร่งด่วนและวาระแห่งชาติในการประกาศสงครามกับยาเสพติดโดยได้ห่มเทพ์พยากรณ์และกำลังคนเป็นจำนวนมากเพื่อการนี้ดังจะเห็นได้จากนายรัฐมนตรี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ได้ประกาศแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพิธีประกาศสงครามขึ้นแตกหักเพื่อเอาชนะยาเสพติด เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2546 ณ ลานพระราชวังดุสิต กรุงเทพมหานคร เวลา 09.00 น. ว่า

“...ในโอกาสนี้ถือเป็น “วาระแห่งชาติ” ที่ชาวไทยทุกคนต้องผนึกกำลังร่วมรบชนิด “ดาต่อดา ฟันต่อฟัน” เพื่อปราบปรามยาเสพติดให้หมดสิ้นไปจากสังคมไทย โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกฝ่ายต้องปฏิบัติหน้าที่ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างเข้มงวดกวัดขันอย่างจริงจัง ประกอบกับการ ร่วมแรงร่วมใจของประชาชนทุกคนทุกภาคส่วนของประเทศร่วมมือสนับสนุนให้เกิดเป็นพลังแผ่นดิน เพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนของสังคมในอันที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในสงครามครั้งยิ่งใหญ่นี้ให้ได้ การทำสงคราม ข้าราชการฝ่ายการเมืองที่มีรายได้จากภาษีอากรของประชาชนถือเป็นทหารประชาชนถือเป็นประชาชนของประเทศ ซึ่งประกาศสงคราม ประชาชนค้ายาเสพติดก็ต้องถือว่าเป็นประชาชนที่ทรยศต่อชาติ ข้าราชการที่ทำหน้าที่เป็นทหารก็เสมือนหนึ่งเป็นทหารรวมทั้งการเมืองที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดถือเป็นการทรยศที่หนักกว่า เพราะเป็นการทรยศ ต่อกองทัพของชาติที่กำลังอยู่ในภาวะสงคราม เพราะฉะนั้นผมหวังเหลือเกินว่าเราจะสำนึก ผู้ที่ผิดไปแล้วถือว่าเป็นโอกาสสุดท้ายของการเริ่มต้นชีวิตใหม่ ถ้าหากว่าวันนี้ทุกคนยังไม่ “ตระหนัก” เราจะชนะสงครามไม่ได้...”¹⁵

¹⁵ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, รวมคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด, (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงยุติธรรม, 2546), หน้า 13.

และจากการประชุมมอบหมายและชี้แจงนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2546 ณ ห้องประชุมสถาบันราชภัฏสวนดุสิตได้ดำเนินการอย่างเด็ดขาด ในทุกจังหวัดในช่วง 3 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2546 ถึงวันที่ 30 เมษายน 2546 และให้ดำเนินการป้องกันและปราบปรามควบคุมไปด้วยโดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้บัญชาการตำรวจภูธรจังหวัดร่วมกันปฏิบัติงานและให้หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการดำเนินงาน รวมทั้งให้มีการจัดระเบียบให้รางวัลและลงโทษข้าราชการที่ซัดเจน จากนโยบายและมาตรการดังกล่าวรัฐบาลจึงมีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 29 /2546 เรื่องการต่อสู้เอาชนะยาเสพติด ลงวันที่ 28 มกราคม 2546 มีสาระสำคัญดังนี้

1.1 บททั่วไป

1) สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทยปัจจุบันส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศเนื่องจากทรัพยากรบุคคลของประเทศชาติเข้าไปเกี่ยวพันกับยาเสพติดไม่น้อยกว่า 3 ล้านคน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่ถือเป็นกำลังของชาติได้รับผลกระทบจากปัญหาดังกล่าว

2) รัฐบาลตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหายาเสพติดและถือเป็นปัญหาเร่งด่วนของชาติที่ต้องแก้ไขโดยมีเจตนารมณ์อันแน่วแน่ในการผนึกกำลังของทุกภาคส่วนของสังคมร่วมกันเป็นพลังแผ่นดินตามแนวยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติดโดยเร็ว ด้วยการจัดปัจจัยเงื่อนไขทางสังคมที่มีส่วนทำให้สถานการณ์ยาเสพติดยังคงรุนแรงให้หมดสิ้นและสามารถเอาชนะปัญหายาเสพติดอย่างเบ็ดเสร็จโดยอาศัยความร่วมมือจากปวงชนชาวไทยทุกหมู่เหล่า องค์กรภาครัฐและเอกชนเข้าต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในทุกพื้นที่อย่างพร้อมเพรียงกันทั่วประเทศ

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อยุติสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดเอาชนะปัญหายาเสพติดอันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติให้ได้อย่างรวดเร็ว ยั่งยืนและถาวร

1.3 นโยบาย

จัดตั้งองค์กรนำในการปฏิบัติทุกระดับ เพื่อให้เกิดเอกภาพและบูรณาการในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดโดย

1) ป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชนเพื่อหยุดยั้งมิให้มีการเพิ่มจำนวนผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

2) บำบัด รักษาฟื้นฟูสมรรถภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งผู้เสพและผู้ติดยาเสพติด เพื่อเป็นการลดอุปสงค์ด้านยาเสพติดในทุกรูปแบบทั้งนอกและในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เพื่อให้มีสิ่งแวดล้อมที่เข้มแข็งเพียงพอต่อการเข้าชุมชนและสังคม มิให้มีการเสพซ้ำ

3) ปราบปรามผู้ผลิตผู้ค้า ผู้ล่าเหยื่อยาเสพติด สารตั้งต้น เคมีภัณฑ์ และอุปกรณ์ในการผลิตยาเสพติด ตลอดจนผู้มีอิทธิพลพัวพันเกี่ยวข้อง สนับสนุน ช่วยเหลือขบวนการยาเสพติดด้วย

ประการทั้งปวงเพื่อตัดวงจรและลดอุปทานด้านยาเสพติด โดยเด็ดขาด

1.4 การปฏิบัติ

- 1) ป้องกันกลุ่มที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและกลุ่มเสี่ยงต่างๆ โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นอนาคตของชาติ ที่จะต้องป้องกันมิให้ตกเป็นเหยื่อของปัญหายาเสพติดโดยการใช้กระบวนการศึกษา สร้างและปลูกจิตสำนึกให้เด็กและเยาวชนมีความรู้คุณธรรมมีค่านิยมที่พึงประสงค์มีการพัฒนาร่างกายและจิตใจให้มีความเข้มแข็งทางร่างกาย ปัญญา อารมณ์
- 2) ขจัดแหล่งมั่วสุม แหล่งอบายมุขและแหล่งแพร่ระบาดที่เป็นปัจจัยนำไปสู่ปัญหา ยาเสพติด โดยการดำเนินตามระเบียบสังคมของรัฐบาลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
- 3) รมรงค์แสวงหาความร่วมมือจากประชาชนทุกหมู่เหล่าทุกองค์กรให้ร่วมแรงร่วมใจกันเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัว การศึกษา ศาสนาและชุมชน เครือข่ายต่อต้าน ยาเสพติด รวมทั้งจัดให้กลุ่มราษฎรอาสาสมัครป้องกันยาเสพติดเป็นกำลังหลักในการต่อสู้เพื่อเอาชนะ ยาเสพติดในทุกชุมชน
- 4) แก้ไขปัญหาผู้เสพและผู้ติดยาเสพติดโดยให้ถือว่าผู้เสพและผู้ติดยาเสพติดเป็นเสมือนคนไข้หรือผู้ป่วยที่สมควรที่สมควรได้รับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพเพื่อส่งเสริมให้มี โอกาสกลับคืนสู่ครอบครัว ชุมชน และดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุขเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการต่อต้านยา เสพติดที่ครอบครัว ชุมชนและสังคมยอมรับ
- 5) จัดให้มีการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพและผู้ติดยาเสพติดทั้งร่างกายและจิตใจและ ส่งเสริมพัฒนาอาชีพให้ผู้เสพและผู้ติดยาเสพติดที่ผ่านขบวนการบำบัดรักษาให้สามารถดำรงชีวิตโดย ไม่ต้องพึ่งพาและกลับไปใช้ยาเสพติดพร้อมทั้งติดตามดูแลเอาใจใส่ส่งเสริมสนับสนุนภายหลังการ บำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสมรรถภาพแล้ว
- 6) ปรามปรามผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้ล่าเสียงยาเสพติด สารตั้งต้น เคมีภัณฑ์และอุปกรณ์ใน การผลิตยาเสพติด ด้วยมาตรการจากเบาไปหาหนักและเด็ดขาดตามสถานการณ์ รมรงค์ให้โอกาสแก่ ผู้หลงผิดที่ตกเป็นเครื่องมือของขบวนการยาเสพติดให้รับรู้ถึงความเดือดร้อนของสังคมและผลกระทบ ของปัญหายาเสพติดที่มีต่อประเทศชาติให้เลิกพฤติกรรมด้านยาเสพติดอย่างสันติ
- 7) ใช้มาตรการทางกฎหมายปรามปรามผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้ล่าเสียงยาเสพติด ตลอดจนผู้มี อิทธิพลที่คอยให้การสนับสนุนช่วยเหลือขบวนการยาเสพติดด้วยประการทั้งปวงอย่างเด็ดขาดให้ถือ เป็นบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคมประเทศชาติซึ่งต้องถูกดำเนินคดีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องทุกฉบับและสืบ สวนขยายผลไปยังบุคคลและทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเพื่อทำลายเครือข่ายหรือขบวนการ
- 8) สร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับต่างประเทศในการขจัดปัญหาการผลิต การนำเข้า การตั้งต้น สารเคมีและอุปกรณ์การผลิตยาเสพติดเพื่อร่วมแก้ปัญหาทั้งในระดับภูมิภาค และนานาชาติ

9) ให้ส่วนราชการรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ ดำเนินงานกับเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยมาตรการทางการบริหารและบังคับบัญชาที่มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องหรือเป็นที่สงสัยว่าเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างรวดเร็วและจริงจัง

1.5 ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1) เจตจำนงทางการเมือง เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด กลไกทางการเมืองทุกฝ่ายทุกระดับต้องให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน

2) พลังมวลชนเป็นปัจจัยสำคัญในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดต้องรณรงค์และดำเนินการปฏิบัติการทางจิตวิทยาให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าในทุกภาคส่วนของสังคมตระหนักว่าปัญหายาเสพติดเป็นภัยคุกคามต่อสังคมและประเทศชาติทุกคนต้องร่วมมือกันป้องกันและแก้ไข

3) การจัดตั้งองค์กรในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ จังหวัด อำเภอ/กิ่งอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน/ชุมชน ต้องเป็นแกนนำรับผิดชอบในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาลักษณะของการบูรณาการแนวคิด งบประมาณ แผนงาน งบประมาณและการปฏิบัติ

4) กลไกของรัฐทุกหน่วยงานและทุกระดับต้องถือเป็นหน้าที่สำคัญและเร่งด่วนที่ต้องร่วมมือต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

5) เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องไม่เข้าไปพัวพันเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วม ช่วยเหลือการกระทำ ความผิดหากมีพฤติการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดให้ดำเนินการทั้งการปกครอง ทางวินัยและทางอาญาอย่างเฉียบขาด

6) เจ้าหน้าที่ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดต้องมีกระบวนการสรรหาผู้ปฏิบัติที่มีคุณภาพ ยึดมั่นในอุดมการณ์ และจะต้องไม่รับค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์การคุ้มครองและการดูแลเอาใจใส่อย่างแท้จริงในด้านสวัสดิการความก้าวหน้าและความมั่นคงในหน้าที่ราชการ

7) ในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ให้มีศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด แห่งชาติ(ศ.ต.ส.)เป็นองค์กรอำนวยการระดับชาติ และมีศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดระดับต่างๆ เป็นศูนย์กลางการปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่โดยรองนายก ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้อำนวยการ ศ.ต.ส. มีอำนาจหน้าที่ในการจัดตั้งและแก้ไขเพิ่มเติมศูนย์หรือองค์กรปฏิบัติการในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและตามแนวชายแดนทางบกและทางทะเลเพื่อรับผิดชอบในการปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด

8) การจัดโครงสร้างและการประกอบกำลัง การปกครองบังคับบัญชา ส่งกำลัง บำรุง การติดต่อสื่อสาร การรายงาน การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของศูนย์อำนวยการเพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติและศูนย์หรือองค์กรปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในทุกระดับให้เป็นไปตามผู้อำนวยการ ศ.ต.ส. กำเนิด

9) ให้ทุกส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจให้การสนับสนุนศูนย์

อำนวยการเพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติและศูนย์หรือองค์กรปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในทุกกระดับโดยให้ถือเป็นความเร่งด่วนสูงสุด

10) ให้สำนักงานกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เร่งรัดดำเนินการด้านอำนวยการสนับสนุน โดยเฉพาะงานนโยบาย งานวิชาการ กฎหมายและระเบียบต่างๆ การประสาน การปฏิบัติและการติดตามผลประเมิน เพื่อให้การต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ มีผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายกำหนด กรณีที่มีปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติขององค์กรหน่วยงานต่างๆ ให้นำเสนอผู้อำนวยการ ศ.ต.ส. พิจารณา วินิจฉัย ติความ และสั่งการตามความเห็นสมควร

11) ให้สำนักงบประมาณ และกระทรวงการคลังจัดระบบและจัดเตรียมงบประมาณรองรับการดำเนินงานและการปฏิบัติตามคำสั่งนี้และให้การสนับสนุนการจัดเงินตอบแทนหรือขึ้นเงินเดือนพิเศษแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดที่มีผลงานดีเด่นและเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติและศูนย์หรือองค์กรปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในทุกกระดับ

ทั้งนี้ ในการจำแนกขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จำแนกขนาดของโรงเรียนออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่

- โรงเรียนขนาดเล็ก คือ มีนักเรียนไม่เกิน 499 คน
- โรงเรียนขนาดกลาง คือ มีนักเรียนจำนวน 500 – 1,499 คน
- โรงเรียนขนาดใหญ่ คือ มีนักเรียนจำนวน 1,500 – 2,399 คน
- โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ คือ นักเรียนตั้งแต่ 2,400 คนขึ้นไป¹⁶

ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบายเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาเสพติดในปี 2554 ทั้ง 6 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 การให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ หมายถึง โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดนิทรรศการทางวิชาการ เพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติด โรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อการดูแลนักเรียนในด้านปัญหาเสพติด โรงเรียนจัดให้มีการบริการคำปรึกษาแนะแนว ฝึกทักษะชีวิตให้เข้าใจในกลวิธีในแก้ปัญหาเสพติด โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

¹⁶งานสารสนเทศ กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27, “ขนาดของโรงเรียน” 10 มิถุนายน 2555, <<http://www.secondary27.go.th/office16.php>>

ด้านที่ 2 ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ สอดแทรกเนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุกวิชา ครู ผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานอย่างมีระบบ

ด้านที่ 3 ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก หมายถึง โรงเรียนมี สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอ โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่มรื่น สวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมในการเสพยาเสพติด จัดกิจกรรมทางเลือก ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพอิสระ เพื่อ ไม่ให้นักเรียนหันไปเสพยาเสพติด

ด้านที่ 4 ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา หมายถึง มีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม. 25 ด้วยข้อมูลที่เป็นจริง เมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติดโรงเรียนทำความเข้าใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ ตระหนักถึงโทษของยาเสพติดก่อนส่งนักเรียนเข้ารับการฟื้นฟูบำบัดรักษา โรงเรียนมีการประสานงาน ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ

ด้านที่ 5 ด้านการพัฒนาบุคลากร หมายถึง ส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับ การอบรมเรื่องยาเสพติด ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานด้านยาเสพติดอย่างมีระบบ

ด้านที่ 6 ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด หมายถึง โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียน ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ส่งเสริมให้มีกิจกรรมรณรงค์ ต่อต้านยาเสพติด เช่น ประกวดเรียงความ คำขวัญ ส่งเสริมการจัดอบรมจริยธรรมและหลักธรรมทาง ศาสนาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่ นักเรียน

และกำหนดโครงการให้สถานศึกษาดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้ มีความเข้มแข็งและยั่งยืนดังนี้

2.3.3.1 โครงการนโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

- สถานศึกษาต้องมียุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่สอดคล้อง กับสภาพปัญหาและบริบทในพื้นที่
- สถานศึกษาต้องมีแผนงานยาเสพติดในสถานศึกษาที่ชัดเจน
- สถานศึกษาต้องพัฒนาระบบงานรองรับยุทธศาสตร์ 4 ระบบ ได้แก่ ระบบ ป้องกัน ระบบประวัง ระบบดูแลช่วยเหลือและระบบบริหารจัดการ
- สถานศึกษาต้องมีเครือข่ายการทำงานระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน
- สถานศึกษาไม่ปกปิดข้อมูล กลุ่มเสพ กลุ่มติด กลุ่มค้ายาเสพติด

- สถานศึกษาไม่ผลักปัญหา ไม่ไล่นักเรียนออกจากสถานศึกษาให้นำไปบำบัดเมื่อหายแล้วให้กลับมาเรียนตามปกติ

2.3.3.2 โครงการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา

- ภาคเรียนที่ 1 ส่งผลสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา ให้ ศตส.ศร ภายใน 31 กรกฎาคม 2554

- ภาคเรียนที่ 2 ส่งผลสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา ให้ ศตส.ศร ภายใน 31 ธันวาคม 2554.¹⁷

กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้ทุกโรงเรียนจัดเก็บและรายงานข้อมูลการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา ปีการศึกษาละ 2 ครั้ง เพื่อเป็นการเฝ้าระวัง ปัญหายาเสพติดในระดับต่าง ๆ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแนวคิดในการรณรงค์ ตลอดจนสร้างกระแสต่อต้าน ยาเสพติดตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ที่ให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน

2.3.3.3 โครงการจำแนกสถานะความเข้มแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง

- ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง หน่วยงานต้นสังกัดนำข้อมูลเข้าระบบภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2554

การจำแนกสถานะสถานศึกษา หมายถึง การจัดประเภทสถานศึกษาตามความพร้อมของสถานศึกษาในการป้องกัน แก้ไขและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดที่เป็นนโยบาย แผนงาน โครงการและ กิจกรรม โดยให้สถานศึกษาประเมินตนเองในแบบสำรวจสถานะสถานศึกษาตามสภาพการดำเนินงานปัจจุบัน แล้วแปลงเป็นค่าคะแนนเพื่อจัดประเภทสถานะสถานศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด

เกณฑ์การจำแนกสถานะสถานศึกษา พิจารณาจากองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 การบริหารจัดการงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด หมายถึง มีผู้รับผิดชอบงานด้านการป้องกัน แก้ไขและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดโดยเฉพาะในรูปของคณะกรรมการ กลุ่มบุคคล หรือบุคคล ได้แก่ ครู อาจารย์ที่ปรึกษา ครู อาจารย์แกนนำการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ครู อาจารย์ฝ่ายปกครอง ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ฯลฯ โดยผู้รับผิดชอบมีการประชุม มีการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ และดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาร่วมกัน

ด้านที่ 2 การมีส่วนร่วมกิจกรรมป้องกัน แก้ไขและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดของผู้เกี่ยวข้อง หมายถึง การมีส่วนร่วมของนักเรียน นิสิตนักศึกษาทั่วไป นักเรียน นิสิตนักศึกษาแกนนำการป้องกัน

¹⁷ สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักกิจการพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ, นโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2554, (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2554), หน้า 3.

ยาเสพติดในสถานศึกษาในระดับบุคคลและ/หรือกลุ่ม ชมรมต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมป้องกัน แก้ไข และเฝ้าระวังปัญหาเสพติดในสถานศึกษาตลอดจนการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน รวมทั้งสถานศึกษาและองค์กรอื่น

ด้านที่ 3 การจัดกลไกเฝ้าระวังปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด หมายถึง การมีผู้รับผิดชอบในการเฝ้าระวังปัญหาเสพติด มีการสำรวจและรายงานผลการสำรวจข้อมูลนักเรียน นิสิตนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีการแจ้งเตือนปัญหา โดยมีกิจกรรมเฝ้าระวังทั้งในและรอบสถานศึกษา

ด้านที่ 4 การจัดระบบดูแลช่วยเหลือและให้โอกาสแก่นักเรียน นิสิตนักศึกษา การจัดระบบดูแลช่วยเหลือและให้โอกาสแก่นักเรียน นิสิตนักศึกษา หมายถึง การมีนโยบายและระบบจัดการกับนักเรียน นิสิตนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ดูแลช่วยเหลือและให้โอกาสนักเรียน นิสิตนักศึกษาที่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแล้วศึกษาต่อจนจบปีการศึกษานั้น ๆ

ประเภทสถานะสถานศึกษา

ประเภทสถานะสถานศึกษา แบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ก ข ค และ ง

ประเภท ก หมายถึง สถานศึกษาเข้มแข็ง มีระบบป้องกัน แก้ไขและเฝ้าระวัง ปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน

ประเภท ข หมายถึง สถานศึกษาเข้มแข็ง มีระบบป้องกัน แก้ไขและเฝ้าระวัง ปัญหาเสพติด

ประเภท ค หมายถึง สถานศึกษาที่มีระบบป้องกัน แก้ไขและเฝ้าระวังปัญหาเสพติด

ประเภท ง หมายถึง สถานศึกษาที่ต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งเป็นกรณีพิเศษ

2.3.3.4 โครงการห้องเรียนสีขาว

- ภาคเรียนที่ 1 ส่งรายชื่อสถานศึกษาและครู อาจารย์ที่ปรึกษา/ประจำชั้นที่ผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์ให้ ศตส.ศธ เพื่อขอรับเกียรติบัตรจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ภายใน 31 กรกฎาคม 2554

- ภาคเรียนที่ 2 ส่งรายชื่อสถานศึกษาและครู อาจารย์ที่ปรึกษา/ประจำชั้นที่ผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์ให้ ศตส.ศธ เพื่อขอรับเกียรติบัตรจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ภายใน 31 ธันวาคม 2554

ความเป็นมาของโครงการห้องเรียนสีขาว

ยาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญระดับชาติที่รัฐบาลถือเป็นนโยบายที่ต้องเร่งดำเนินการแก้ไขอย่างจริงจัง ทั้งนี้เพราะปัญหาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดในทุกพื้นที่ของประเทศไทยได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกขณะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งทางด้านการเมือง และความมั่นคงของประเทศ

โรคเอดส์เป็นโรคติดต่อร้ายแรงที่กำลังระบาดอย่างรวดเร็วในทุกจังหวัดของประเทศไทย และเป็นปัญหาเร่งด่วนที่รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินการแก้ไข ปัจจุบันมีผู้ติดเชื้อหลายแสนคน และในแต่

ละวันมีผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน ทำให้สูญเสียทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาประเทศชาติเป็นอย่างยิ่ง

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในกลุ่มเยาวชน ดื่มสุรา สูบบุหรี่ เที่ยวกลางคืน การพนัน การทะเลาะวิวาท ติดเกม สื่อลามกอนาจาร ฟุ่มเฟือย และวัตถุนิยมเกินฐานะ ซึ่งเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่สังคมไม่ยอมรับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน นิสิต นักศึกษา การป้องกันและแก้ไขปัญหาคือเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา

ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ ได้บูรณาการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกันทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงได้จัดทำโครงการห้องเรียนสีขาวในสถานศึกษาทุกแห่งทั่วประเทศโดยมีเป้าหมายเพื่อให้ครู อาจารย์ที่ปรึกษา และเพื่อนนักเรียน นิสิต นักศึกษา ที่เป็นแกนนำเป็นผู้ให้ความรู้ ความเข้าใจในการให้คำปรึกษา ตักเตือนเพื่อน กระตุ้นเพื่อน ปลุกฝังค่านิยมที่ถูกต้องดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกันคู่มือแนวทางการดำเนินงานโครงการห้องเรียนสีขาวศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดกระทรวงศึกษาธิการ จะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการห้องเรียนสีขาว เพื่อให้เยาวชนของประเทศไทยเป็นเยาวชนที่มีความรู้ ควบคู่ด้วยคุณธรรม ไม่ฝักใฝ่อบายมุข และสร้างปัญหาให้กับสังคม สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพพัฒนาประเทศไทยให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการห้องเรียนสีขาว

1. เพื่อให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา ที่มีปัญหาต้องการความช่วยเหลือได้รับคำปรึกษา แนะนำ ที่ถูกต้องเหมาะสม จากผู้ที่เป็นแกนนำ และครู อาจารย์ที่ปรึกษา
2. เพื่อให้มีนักเรียนแกนนำในห้องเรียนดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตักเตือน แนะนำเพื่อนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โรคเอดส์ การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร อบายมุขที่เป็นสิ่งมั่วเมาทั้งหลายและปัญหาอุบัติเหตุ
3. เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงพิษภัยยาเสพติด ปัญหาโรคเอดส์ การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร และอบายมุข มีนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม
4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีนักเรียนแกนนำประจำห้อง และครูอาจารย์ที่ปรึกษา บริหารจัดการ การอบรม การสนับสนุนกิจกรรม และติดตามประเมินผล
5. สถานศึกษาทุกแห่งทั่วประเทศ มีการดำเนินการโครงการห้องเรียนสีขาว ตลอดจนเป็นฐานของการพัฒนาความรู้และค่านิยมที่ถูกต้อง
6. เพื่อลดปัญหาการระบาดของยาเสพติด โรคเอดส์ การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรอบายมุขที่เป็นสิ่งมั่วเมาทั้งหลาย และปัญหาอุบัติเหตุ

7. ครู อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความสำคัญกับโครงการห้องเรียนสีขาวมีการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในการเสริมสร้างคุณธรรมนำความรู้และทำความดีโดยมีความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง คือ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ นักเรียน นิสิต นักศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน

แนวทางการดำเนินงานโครงการห้องเรียนสีขาว

เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการห้องเรียนสีขาว สถานศึกษาแต่งตั้งให้มีผู้รับผิดชอบ หรือกำหนดมอบภาระงานให้กับคณะกรรมการ คณะทำงานซึ่งสถานศึกษาได้แต่งตั้ง รับผิดชอบ ทั้งนี้ขอให้คำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการห้องเรียนสีขาวให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

1. องค์ประกอบของกลยุทธ์ห้องเรียนสีขาว

การดำเนินงานของห้องเรียนสีขาวได้กำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานภายในห้องเรียนมีองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน คือ มีแหล่งเรียนรู้ ดูแลช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อด้วยคุณธรรม สร้างสรรค์ด้วยกิจกรรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 การจัดการให้มีแหล่งเรียนรู้ด้านวิชาการ เช่น จัดบอร์ด จัดทำสื่อที่เป็นสิ่งพิมพ์ หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ จดหมายข่าว ฯลฯ ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด โรคเอดส์ การตั้งครุฑ ก้อนว้ยอันควรและอูบัติภัย นำสถานการณ์ข่าวสารทุกด้านมาเสนอให้เพื่อนนักเรียนรับฟัง

1.2 การดูแลช่วยเหลือ จัดให้มีนักเรียนแกนนำดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตอบสนองปัญหาของพฤติกรรมของนักเรียน นิสิต นักศึกษา ช่วยเหลือด้านการเรียนและให้คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือ หากไม่สามารถแก้ไขได้ให้รายงานครูที่ปรึกษา

1.3 เอื้อเฟื้อด้วยคุณธรรม นักเรียน นิสิต นักศึกษา ทุกคนจะต้องมีหลักธรรมคำสอนตามศาสนาที่ตนนับถือมาเป็นหลักยึดปฏิบัติในห้องเรียน เช่น พรหมวิหาร 4 มีความเมตตา มีความกรุณา มีความมุทิตา และมีความอุเบกขา จะทำให้ทุกคนรักกันช่วยเหลือกัน

1.4 กิจกรรมสร้างสรรค์ มีกิจกรรมที่สร้างสรรค์ที่จะช่วยให้มีความสามัคคี และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ไม่ไปมั่วสุมกับยาเสพติด หรือสื่อลามกอนาจาร เช่น การเล่นกีฬา การเล่นดนตรี ศิลปะ และกิจกรรมตามที่กลุ่มสนใจร่วมกันจัดทำมาเพื่อพัฒนาร่างกาย และจิตใจ รวมทั้งกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

2. การจัดองค์กรภายในห้องเรียนสีขาว

การขับเคลื่อนกลยุทธ์ทั้ง 4 ด้าน ของห้องเรียนสีขาว (มีแหล่งเรียนรู้ ดูแลช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อด้วยคุณธรรม สร้างสรรค์ด้วยกิจกรรม) จะต้องมีการขับเคลื่อนในรูปแบบของการจัดองค์กรภายในห้องเรียน ประกอบด้วยโครงสร้างของแกนนำนักเรียนแบ่งออกเป็น 4 ฝ่าย คือ

2.1 ฝ่ายการเรียน

2.2 ฝ่ายการงาน

2.3 ฝ่ายกิจกรรม

2.4 ฝ่ายสารวัตรนักเรียน/ กิจการนักศึกษา

2.1 ฝ่ายการเรียน มีภาระหน้าที่ในการช่วยเหลือในด้านวิชาการเกี่ยวกับการเรียน การบ้าน โครงการงาน หรือปัญหาการเรียนในห้องเรียน ต้องรับผิดชอบแก้ไขช่วยเหลือ และให้คำแนะนำ คำอธิบาย ชี้แนะ แหล่งเรียนรู้ และนำเสนอครูที่ปรึกษา

2.2 ฝ่ายการงาน มีภาระหน้าที่ในการดูแลความสะอาดเรียบร้อยในห้องเรียน รักษาของมีค่าและทรัพย์สินสมบัติของห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุด ป้องกันอุบัติเหตุภายในห้องเรียน จัดสภาพสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนให้น่าเรียน และป้องกันไม่ให้มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้นในห้องเรียน

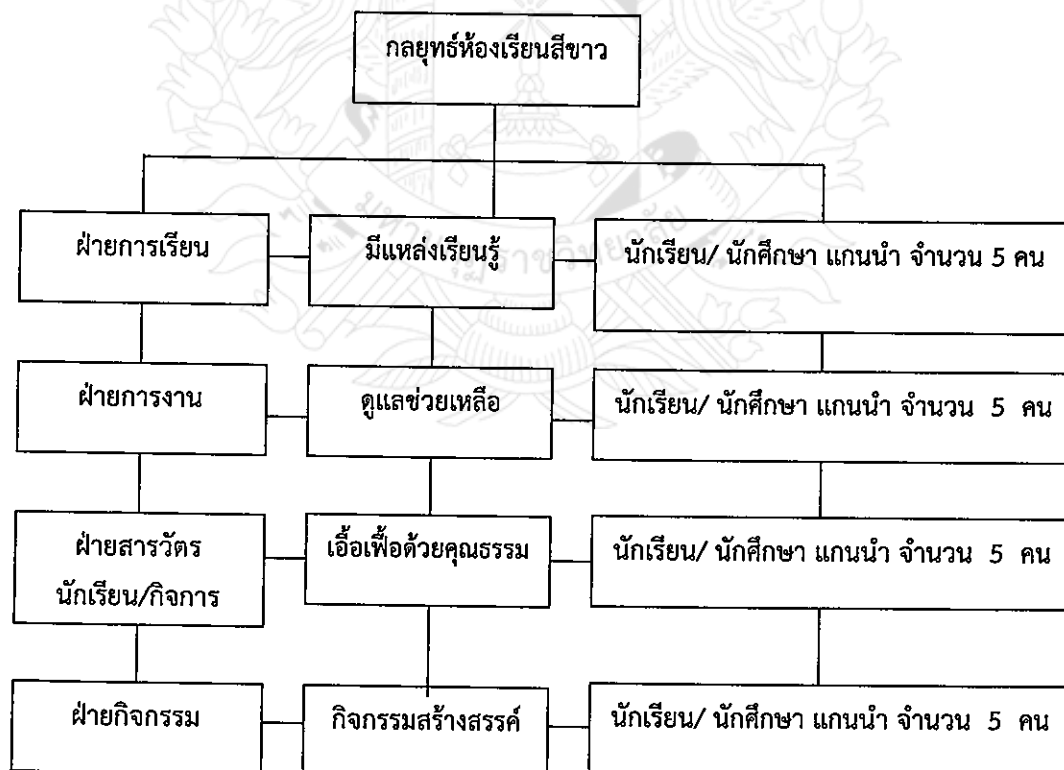
2.3 ฝ่ายกิจกรรม มีภาระหน้าที่ในการจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ ทั้งในห้องเรียน และกิจกรรมในทุกระดับชั้น เช่น การเล่นดนตรี กีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม และจัดกิจกรรมในกลุ่มสนใจของเพื่อน ๆ เพื่อใช้เวลาว่างให้ เป็นประโยชน์ ไม่ไปมั่วสุมหรือมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

2.4 ฝ่ายสารวัตรนักเรียน/ กิจการนักศึกษา มีภาระหน้าที่ในการสอดส่องดูแลความเรียบร้อยทั้งในห้องเรียนและมุมอับ เช่น ห้องน้ำ หรือที่บริเวณอาคาร แหล่งที่ไปมั่วสุมสูบบุหรี่ ดูแลเพื่อน หากมีพฤติกรรมที่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด หรือพฤติกรรมเสี่ยง รวมทั้งปัญหาส่วนตัวในด้านต่าง ๆ ให้คณะกรรมการห้องเรียนแก้ไข แต่หากไม่สามารถแก้ไขได้ ให้นักเรียนบอกครูที่ปรึกษาเพื่อแก้ไขต่อไป

4. ห้องเรียนสีชาวมักมีนักเรียนแกนนำรวม จำนวน 21 คน
ภาพประกอบที่ 2.3 ภาพแสดงการนำเสนอความรู้โครงการห้องเรียนสีขาว

ภาพประกอบที่ 2.4 โครงสร้างองค์ประกอบห้องเรียนสีขาว

1. สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของสถานศึกษา
2. ในกรณีที่ไม่มีห้องเรียนประจำ สามารถปรับเปลี่ยนใช้กลไกหรือโครงสร้างในการขับเคลื่อนกิจกรรมเฝ้าระวังปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตามความเหมาะสม
3. บทบาทการบริหารจัดการห้องเรียนสีขาว

การดำเนินงานห้องเรียนสีขาวให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพเพื่อให้สถานศึกษาปลอดสิ่งเสพติด ปลอดผู้ติดเชื่อโรคเอดส์ ปลอดอุบัติเหตุ รวมทั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เพื่อประกาศเป็นสถานศึกษาสีขาว หรือสถานศึกษาด้านแบบในระดับประเทศนั้น แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

3.1 ระดับสถานศึกษา

3.2 ระดับจังหวัด

3.3 ระดับกระทรวงศึกษาธิการ และองค์กรหลัก

3.1 ระดับสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการขับเคลื่อนการดำเนินงานห้องเรียนสีขาว ได้แก่

3.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหาร โดยการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติโดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบคณะทำงาน มอบนโยบาย จัดทำแผนปฏิบัติงาน จัดกิจกรรมการประกวด ติดตามประเมินผล สรุปรายงานเสนอตามลำดับ พร้อมทั้งเสนอแนะปัญหาและอุปสรรค เพื่อนำไปสู่การแก้ไขโครงการห้องเรียนสีขาวให้มีความเข้มแข็งและต่อเนื่อง

3.1.2 อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะครู มีภาระหน้าที่ในการขับเคลื่อนกิจกรรมให้ความรู้แก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา และให้คำปรึกษา แนะนำ ในการดำเนินงานห้องเรียนสีขาว บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ เฝ้าระวังสอดส่องดูแลรับทราบปัญหา นำเสนอผู้บริหารให้รับทราบ เพื่อนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาทั่วไป

3.1.3 นักเรียน นิสิต นักศึกษาแกนนำ และคณะนักเรียน นิสิต นักศึกษา มีภาระหน้าที่ในการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินงานตามโครงสร้าง และจัดกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย และองค์ความรู้จากการอบรม สำหรับนักเรียน นักศึกษาทุกคนในห้องเรียนต้องให้ความร่วมมือ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเป็นสถานศึกษาสีขาว และสถานศึกษาด้านแบบของกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

3.2 ระดับจังหวัด หน่วยงานในระดับจังหวัดขององค์กรหลัก มีภาระหน้าที่ในการจัดการเพื่อให้สถานศึกษาดำเนินงานโครงการห้องเรียนสีขาวได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ได้แก่

3.2.1 ประชุมชี้แจงเพื่อมอบนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปสู่การปฏิบัติ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

3.2.2 มอบรมครูแกนนำ นักเรียนแกนนำ ให้มีความรู้ความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานห้องเรียนสีขาว

3.2.3 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมห้องเรียนสีขาว

3.2.4 ให้ผู้บริหารหน่วยงานต้นสังกัดระดับพื้นที่และคณะ ออกตรวจเยี่ยมชมโครงการห้องเรียนสีขาว ภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อนิเทศ ติดตาม ประสานให้ความช่วยเหลือให้ครบทุกสถานศึกษา เป็นขวัญกำลังใจ และให้คำแนะนำในการดำเนินงานโครงการห้องเรียนสีขาวต่อไป

3.2.5 ปรับปรุงประเมินผล รายงานให้องค์กรหลักและกระทรวงศึกษาธิการ

3.2.6 มีมาตรการเสริมแรงระดับจังหวัด เช่น การประกวด การประกาศ และชมเชย ในระดับหัวหน้าส่วนราชการ

3.3 ระดับกระทรวงศึกษาธิการและองค์กรหลัก ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย การจัดทำยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ มาตรการ และการจัดทำแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการ ตลอดทั้งการติดตามประเมินผล เพื่อปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาคุณภาพของโครงการห้องเรียนสีขาวให้มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความเข้มแข็งและยั่งยืนโดยมีกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้

3.3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการและคณะทำงาน

3.3.2 จัดทำนโยบายและแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการ

3.3.3 ประชุมผู้บริหารเพื่อมอบนโยบายให้นำไปสู่การปฏิบัติ

3.3.4 จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงานโครงการห้องเรียนสีขาว

3.3.5 กำหนดมาตรการเสริมแรงและองค์ความรู้ จัดทำเกียรติบัตรและโล่

3.3.6 การกำกับติดตามประเมินผล และสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

3.3.7 จัดพิธีมอบรางวัลประกาศและโล่ สถานศึกษาที่มีผลงานดีเด่นเพื่อยกย่อง

ชมเชยระบบระดับประเทศ

มาตรการเสริมแรงห้องเรียนสีขาว

1. สถานศึกษาจัดให้มีการประกวดห้องเรียนสีขาวเป็นประจำทุกเดือน หรือตามความเหมาะสม ครูอาจารย์ที่ปรึกษาและนักเรียนแกนนำ จะได้รับเกียรติบัตรจากศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดกระทรวงศึกษาธิการ

2. สถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงการห้องเรียนสีขาวครบทุกห้องเรียนมาแล้ว 1 ปี จะได้รับประกาศเป็นโรงเรียนสีขาว และได้รับเกียรติบัตรจาก ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ

3. สถานศึกษาที่ดำเนินโครงการโรงเรียนสีขาวมาแล้ว 2 ปี ก็จะได้รับประกาศและโล่เป็นโรงเรียนสีขาวดีเด่นระดับเงิน/ ทอง/ เพชร เมื่อได้ระดับเพชรแล้วจะยกย่องเชิดชูเกียรติบัตรให้เป็นสถานศึกษาปลอดอบายมุขจากศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ

4. บุคลากรที่รับผิดชอบการดำเนินงานโครงการห้องเรียนสีขาวและมีผลงานดีเด่นด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการจะเสนอผลงาน เพื่อพิจารณารับบำเหน็จความชอบกรณีพิเศษ ผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดจากสำนักงานป.ป.ส. ประจำปีงบประมาณ

2.3.3.5 โครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา

- ภาคเรียนที่ 1 ส่งผลการกำหนดพื้นที่เป้าหมาย (ชี้เป้า) ให้ ศตส.ศธ ภายใน 31 กรกฎาคม 2554

- ภาคเรียนที่ 2 ส่งผลการกำหนดพื้นที่เป้าหมาย (ชี้เป้า) ให้ ศตส.ศธ ภายใน 31 ธันวาคม 2554

โครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันยาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา

1. หลักการและเหตุผล

การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์ การเสพ การแพร่ระบาดของยาเสพติดและแหล่งอบายมุข ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงที่อยู่รอบสถานศึกษา นำมาใช้ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการแบบ บูรณาการทุกภาคส่วน เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานและมีประสิทธิผลให้สถานศึกษาปลอดยาเสพติดอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน สถานศึกษามีระบบการป้องกัน ระบบการเฝ้าระวัง ระบบการดูแลนักเรียนและระบบการบริหารจัดการ ดังนั้น การจัดโครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันยาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา จะเป็นการชี้เป้าและกำหนดเป้าหมายในการที่จะกำหนดกลยุทธ์ มาตรการและแผนปฏิบัติการได้อย่างเร่งด่วนและชัดเจนมากขึ้น

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อจำแนกพื้นที่ที่ตั้งของสถานศึกษาตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดและแหล่งอบายมุข ที่มีจำนวนต่างกันออกเป็น 3 ระดับ คือ กลุ่มพื้นที่ปกติ กลุ่มพื้นที่เฝ้าระวัง กลุ่มพื้นที่เข้ม

2.2 เพื่อจัดทำข้อมูลในการสำรวจรอบสถานศึกษา ที่มีปัญหายาเสพติดและปัจจัยเสี่ยง ไปใช้ในการประสานแผนงานแบบบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วน

2.3 เพื่อนำผลการกำหนดพื้นที่เป้าหมายไปกำหนดมาตรการและยุทธศาสตร์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

2.4 เพื่อให้สถานศึกษาได้มีระบบการป้องกัน ระบบการเฝ้าระวัง ระบบการดูแลนักเรียน ระบบการบริหารจัดการ ที่จะช่วยให้สถานศึกษาปลอดยาเสพติดอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

3. กลุ่มเป้าหมายในการกำหนดพื้นที่

3.1 พื้นที่กรุงเทพมหานคร สถานศึกษาทุกระดับในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร มีการดำเนินการกำหนดพื้นที่เป้าหมายครบทุกสถานศึกษา

3.2 พื้นที่ส่วนภูมิภาค สถานศึกษาทุกระดับในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม และกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีการดำเนินการกำหนดพื้นที่เป้าหมายครบทุกสถานศึกษา

4. ขั้นตอนและการดำเนินงาน

ในการดำเนินงานเพื่อกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันยาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา กำหนดใช้หลักการ 4 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขั้นเตรียมการ

- มอบหมายผู้รับผิดชอบและชี้แจงแนวทาง
- ประสานกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งค้ายาเสพติดและอบายมุข

4.2 ขั้นวางรากฐาน

- จัดทำระบบข้อมูลและแผนที่เป้าหมาย
- มีแกนนำทั้งในและนอกสถานศึกษา

4.3 ขั้นตอนดำเนินการ

- ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล
- ทดสอบประเมินการจำแนก
- สรุปแบบการจำแนก

4.4 วิธีประเมินผล

- กำหนดพื้นที่รอบสถานศึกษาอยู่ในระดับพื้นที่เข้มแข็ง/พื้นที่เฝ้าระวัง/พื้นที่ปกติ
- สรุปรายงานแจ้งหน่วยงานระดับผู้บังคับบัญชา

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการสำรวจและจำแนกพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการตามระยะเวลาของปีการศึกษา ภาคเรียนที่ 1 สรุปผลรายงานภายในวันที่ 30 กรกฎาคม ของทุกปี รายงานศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและ

แก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาจังหวัด/อำเภอและศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 6.1 ได้รับทราบข้อมูลพื้นที่เสี่ยงรอบสถานศึกษาและสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด
- 6.2 เป็นประโยชน์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา
- 6.3 กำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการได้อย่างชัดเจนเพราะสามารถชี้เป้าหมายได้ตามยุทธศาสตร์
- 6.4 การสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังและควบคุมและขจัด ไม่ให้มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดและแหล่งอบายมุข¹⁸

แนวทางการดำเนินงานโครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันยาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา

1. คำนิยาม การกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการ

การกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันยาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา ดำเนินการ โดยสำรวจข้อมูลแหล่งมั่วสุมและปัจจัยเสี่ยงตามแบบประเมินการจำแนกสถานะพื้นที่สถานศึกษาแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1.1 กลุ่มสถานศึกษาพื้นที่ปกติ หมายถึง สถานศึกษาที่ไม่มีความเสี่ยง ไม่เป็นพื้นที่เสี่ยงที่มีการค้า การเสพ การแพร่ระบาดของยาเสพติดและไม่มีแหล่งอบายมุขรอบสถานศึกษา ไม่มีนักเรียน นักศึกษาที่เป็นกลุ่มสูบบุหรี่และกลุ่มเสี่ยงยาเสพติด

1.2 กลุ่มสถานศึกษาพื้นที่เฝ้าระวัง หมายถึง สถานศึกษาที่มีความเสี่ยงน้อย โดยมีข้อมูลทางด้านการค้า การจับกุม และการสำรวจที่ระบุได้ว่าพื้นที่มีปัญหาการค้า การเสพและการแพร่ระบาดของยาเสพติดและแหล่งอบายมุขที่อยู่รอบสถานศึกษาจำนวนน้อย มีนักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีความเสี่ยงไม่เป็นพื้นที่เสี่ยงที่มีการค้า การเสพ การแพร่ระบาดของยาเสพติดและอบายมุขของสถานศึกษา มีนักเรียน นักศึกษา ที่เป็นกลุ่มสูบบุหรี่และกลุ่มเสี่ยงยาเสพติด จำนวน 1-5 คน

1.3 กลุ่มสถานศึกษาพื้นที่เข้ม หมายถึง สถานศึกษาที่มีความเสี่ยงสูงมาก โดยมีข้อมูลทางการค้า การจับกุมและการสำรวจที่ระบุได้ว่าพื้นที่มีปัญหาการค้า การเสพ และการแพร่ระบาดของ

¹⁸ กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 1, “คู่มือโครงการโรงเรียนสีขาว” 11 มิถุนายน 2554, <<http://www.psktk.com/pgc/?คู่มือโครงการโรงเรียนสีขาว,131>>

ยาเสพติดและแหล่งอบายมุขที่อยู่รอบสถานศึกษามีจำนวนมาก มีนักเรียน นักศึกษาที่เป็นกลุ่มสูบบุหรี่และกลุ่มเสียงยาเสพติด จำนวน 5 คนขึ้นไป

2. กลไกการดำเนินงาน จัดแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

2.1 กลไกระดับกระทรวง/องค์กรหลัก/ส่วนกลาง

ให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ/องค์กรหลัก/หน่วยงานในส่วนกลางมีคณะกรรมการที่รับผิดชอบ การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีหน้าที่ในการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการจำแนกสถานะพื้นที่สถานศึกษา การบริหารจัดการ กำกับดูแล การประเมินผลกลุ่มสถานศึกษาและแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้

2.2 กลไกระดับกรุงเทพมหานคร/จังหวัด/อำเภอ/ส่วนภูมิภาค

ให้ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาจังหวัด/อำเภอ(ตอส.จ/อ.) /หน่วยงานในส่วนภูมิภาคดำเนินการโดยจัดให้มีคณะกรรมการที่รับผิดชอบ การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีหน้าที่ในการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการจำแนกสถานะพื้นที่สถานศึกษา การบริหารจัดการ กำกับดูแลการประเมินผลกลุ่มสถานศึกษาและแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้

2.3 กลไกระดับสถานศึกษา

ให้สถานศึกษาแต่ละแห่ง ดำเนินการโดยมีคณะกรรมการที่รับผิดชอบ การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีหน้าที่ในการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการจำแนกสถานะพื้นที่สถานศึกษา การบริหารจัดการ กำกับดูแล การประเมินผลในสถานศึกษาและแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้

3. การบริหารจัดการ

3.1 การสรุปรายงาน

- ให้สถานศึกษา ส่งแบบประเมินการจำแนกสถานะพื้นที่สถานศึกษา สำเนาเก็บไว้ 1 ชุด ส่งให้หน่วยงานที่สังกัดในระดับพื้นที่

- ให้หน่วยงานที่สังกัดในระดับพื้นที่ สรุปผลการประเมินการจำแนกสถานะพื้นที่สถานศึกษา และผลการประเมินการดำเนินงานในสถานศึกษา ลงในแบบรายงานกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการที่ 1/1 และ 1/2 แบบ (พปบ.1/1,พปบ.1/2) ส่งให้ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาจังหวัด (ตอส.จ.) และสำเนาส่งให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอ (ตตส.อ.) เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประเมินผลในการดำเนินงานและจัดทำแผนปฏิบัติการ

- ให้ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัด (ตอส.จ.) สรุปผลการประเมินการจำแนกสถานะพื้นที่สถานศึกษา ลงในแบบรายงานกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการที่ 2/1,2/2,2/3

แบบ (พป.2/1,พป.2/2พป.2/3) ส่งให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด (ศตส.จ.) และสำเนาส่งให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ ประเมินผล ในการดำเนินงานและจัดทำแผนปฏิบัติการ

- ให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ (ศตส.ศธ.) รวบรวม สรุปผลการประเมินการจำแนกสถานะพื้นที่สถานศึกษา ทุกจังหวัดเป็นภาพรวมเสนอสำนักงาน ป.ป.ส.

3.2 งบประมาณ

- ใช้งบประมาณประจำปีที่ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด (ศตส.จ.) และ สำนักงาน ป.ป.ส. จัดสรรงบดำเนินการให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ (ศตส.ศธ.)

- ใช้งบประมาณสนับสนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

2.3.4.6 โครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยอาสาเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ

- ภาคเรียนที่ 1 ส่งรายชื่อสถานศึกษา นักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ที่ดำเนิน กิจกรรม โดยหน่วยงานต้นสังกัดรับรองส่งให้ ศตส.ศธ เพื่อขอรับเกียรติบัตรจากรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ ภายใน 31 กรกฎาคม 2554

- ภาคเรียนที่ 2 ส่งรายชื่อสถานศึกษา นักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ที่ดำเนิน กิจกรรม โดยหน่วยงานต้นสังกัดรับรองส่งให้ ศตส.ศธ เพื่อขอรับเกียรติบัตรจากรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ ภายใน 31 ธันวาคม 2554

โครงการบ้านหลังเรียนกองร้อยอาสาเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ

1. หลักการและเหตุผล

เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงเจริญพระ ชนมพรรษาครบ 7 รอบ ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำ โครงการบ้านหลังเรียนกองร้อยอาสาเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติเพื่อน้อมถวายเป็นพระราชกุศลใน การน่านักเรียน นักศึกษา ที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์และเป็นกลุ่มเสี่ยงที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ร่วมกับกลุ่มสนใจ มาบำเพ็ญประโยชน์ภายใต้หลักการปลูกฝัง 6 รัก คือ รักชาติ รักศาสนา รัก พระมหากษัตริย์ รักบิดา-มารดา รักครู-อาจารย์ รักสถาบัน ปลูกฝังให้มีจิตสำนึกในการรักตนเอง ไม่ไปเกี่ยวข้องกับอบายมุขทั้งหลาย และมีจิตใจที่ดีงามมีคุณธรรมในการเสียสละไม่เห็นแก่ตัว และ รู้จักบำเพ็ญตนให้มีจิตสาธารณะ เป็นลูกที่ดีของพ่อ-แม่ เป็นลูกศิษย์ที่ดีของครู-อาจารย์ เป็นคนดี ของสังคม และเป็นพลเมืองดีของประเทศไทย

ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำโครงการบ้านหลัง เรียนกองร้อยอาสาเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ โดยใช้หลักการในการสร้างระเบียบวินัย มีความ

รับผิดชอบ มีจิตสำนึกที่ดีงาม ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และรู้จักบำเพ็ญตนให้มีจิตสาธารณะ โดยใช้กระบวนการลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี นักศึกษาวิชาทหาร สารวัตรนักเรียนกิจกรรมกลุ่มสนใจ จัดตั้งเป็นกลุ่ม โดยใช้เวลาว่างหลักจากเลิกเรียน มอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบ นำองค์ความรู้มาฝึก ระเบียบวินัย เรียนรู้การเป็นผู้ให้ การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และเป็นการให้นักเรียนเห็น ความสำคัญของสถาบันครอบครัว โดยให้นักเรียน นักศึกษาใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน อีกทั้งสามารถนำ ทักษะวิชาการด้านลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ฯลฯ ไปใช้ในชีวิตประจำวันและบำเพ็ญประโยชน์ตาม งานและสถานที่ต่าง ๆ ตลอดเรียนรู้การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ ต่อสาธารณะมีจิตใจในการเป็น อาสาสมัครช่วยเหลือส่วนรวมสืบไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อตอบสนองนโยบายด้านยาเสพติดของรัฐบาล และยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติดในสถานศึกษาที่ดำเนินการส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา มีระเบียบวินัย โดยใช้ กิจกรรมที่สอดคล้องเป็นแนวทางปฏิบัติ

2.2 เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ที่อยู่ในเกณฑ์เสี่ยงที่มีพฤติกรรมที่อาจเป็นปัญหา ใช้เวลาว่าง ให้เกิดประโยชน์ เป็นแนวทางปฏิบัติสู่กระบวนการพัฒนาและหลอมรวมพฤติกรรมโดยใช้กิจกรรมที่ เกี่ยวข้องเป็นแนวทางปฏิบัติ

2.3 เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ที่มีความต้องการที่จะใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และนักเรียน นักศึกษา ที่มีความต้องการที่จะฝึกทักษะลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ฯลฯ สามารถปฏิบัติตนให้ เป็นผู้มีระเบียบวินัย ตลอดจนมีความรู้ความสามารถและมีความเข้าใจตนเองได้เป็นอย่างดี

2.4 เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการบ้านหลังเรียนกองร้อยอาสาสมัครฯ เฉลิม พระเกียรติ เป็นผู้บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม และเป็นการเตรียมความพร้อม เมื่อต้องการใช้ กำลังในการปฏิบัติงานต่าง ๆ

2.5 เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ได้นำทักษะกระบวนการของลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ฯลฯ และระเบียบวินัยที่ได้จากการฝึกไปใช้ชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงปริมาณ นักเรียน นักศึกษา ในทุกระดับ

3.2 เป้าหมายเชิงคุณภาพ

3.2.1 นักเรียน นักศึกษา มีความรับผิดชอบมากขึ้น

3.2.2 นักเรียน นักศึกษาก้าวพุดและกล้าแสดงออกต่อสาธารณะ

3.2.3 นักเรียน นักศึกษา มีความเสียสละ อดทน รู้จักบำเพ็ญประโยชน์เพื่อช่วยเหลือ

3.2.4 นักเรียน นักศึกษามีความเสียสละ อดทน รู้จักบำเพ็ญประโยชน์เพื่อช่วยเหลือ

สถานศึกษา ชุมชน ตามอุดมการณ์ของลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ฯลฯ

3.2.5 นักเรียน นักศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจในการนำทักษะวิชาการด้านลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ฯลฯ ไปพัฒนาชีวิตประจำวันให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

4. ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตลอดปีการศึกษา 2554-2558

5. วิธีการดำเนินงาน

ประชุมคณะทำงานในการเตรียมงาน

กำหนดแผนงาน/โครงการ/แนวทางที่วางไว้

ดำเนินการกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการที่วางไว้

สรุปผลการดำเนินงานรายงานผลในสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6. สถานที่ดำเนินงาน

สถานศึกษาทุกแห่ง

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 นักเรียน นักศึกษา ได้รับการฝึกระเบียบวินัย ความรับผิดชอบสูงขึ้น

7.2 นักเรียน นักศึกษา ที่อยู่ในเกณฑ์เสี่ยง ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่เข้าไปหมกมุ่นกับยาเสพติด เกมส์ อบายมุข และจะทำให้ให้นักเรียน นักศึกษามีการปรับตัวเข้ากับคนหมู่มากได้ดียิ่งขึ้น

7.3 นักเรียน นักศึกษา ที่มีความประสงค์จะใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ได้เข้ามาฝึกทำให้เกิดทักษะลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ฯลฯ มีระเบียบวินัยต่อตนเองมากยิ่งขึ้น

7.4 นักเรียน นักศึกษา รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมและสามารถเป็นกำลังสนับสนุนการปฏิบัติงานช่วยเหลือสถานศึกษา สังคมและชุมชน

7.5 นักเรียน นักศึกษา มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยการนำกระบวนการลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ฯลฯ มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

ตารางที่ 2.1 ตารางการปฏิบัติงาน

กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
1. วิธีเตรียมงาน 1.1 จัดเตรียมเอกสารเพื่อขออนุมัติโครงการ 1.2 ขออนุมัติโครงการ 1.3 เปิดรับสมัคร 1.4 ทำหนังสือขออนุญาตผู้ปกครอง 2. วิธีดำเนินการ 2.1 ประชุมวางแผนดำเนินงานโครงการ		
2.2 แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ 2.3 ปฐมนิเทศ 2.4 ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง 2.5 จัดเตรียมสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ 2.6 ดำเนินการฝึกอบรมตามตาราง 3. วิธีบำเพ็ญประโยชน์ 3.1 จัดทำแผนปฏิบัติการ 3.2 ประสานกับครอบครัว ชุมชน 3.3 บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมจิตสาธารณะ 3.4 มอบเกียรติบัตร ยกย่องชมเชยให้กำลังใจ 3.5 ประสานฝ่ายวิชาการและงานแนะแนววัดผล 4. วิธีติดตามประเมินผล 4.1 รวบรวมผลการสังเกตและสัมภาษณ์ 4.2 สรุปประเมินผลโครงการ 4.3 จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน 5. วิธีการดำเนินการในระยะต่อไป 5.1 มีการจัดตั้งกลุ่มแกนนำและผู้รับผิดชอบรวมทั้งกลไกการประสานงาน 5.2 ผู้ปกครอง และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 5.3 ระดมทรัพยากรในพื้นที่ทั้งในและนอกสถานศึกษา มาร่วมแผนงาน 5.4 ชุมชนจัดให้มีกิจกรรมทางเลือกและกำลังใจ		

ตารางที่ 2.2 ตารางแผนการจัดการอบรม/การปฏิบัติ

การจัดกิจกรรม	เรื่อง	เนื้อหาสาระ
กิจกรรมที่ 1 จำนวน 3 ชั่วโมง	อุบัติเหตุ	- อุบัติเหตุการเดินทางบก/ทางน้ำ - อุบัติเหตุในอาคารสถานที่ - ภัยทางธรรมชาติ
กิจกรรมที่ 2 จำนวน 5 ชั่วโมง	การบำเพ็ญประโยชน์	ฝึกการปฏิบัติ - การทำความสะอาด - การทาสี - การก่อสร้าง - ฯลฯ
กิจกรรมที่ 3 จำนวน 2 ชั่วโมง	กฎหมายจราจร	ความรู้ด้านกฎหมายจราจร - ฝึกปฏิบัติ - ฯลฯ
กิจกรรมที่ 4 จำนวน 2 ชั่วโมง ตลอดสัปดาห์	กิจกรรมกลุ่มสนใจ	- การเล่นกีฬา - การเล่นดนตรี - คุณธรรม จริยธรรม ฯลฯ
กิจกรรมที่ 5 จำนวน 10 ชั่วโมง	การจัดแถว/การเดิน/ระเบียบวินัย	- การฝึกปฏิบัติ - ฯลฯ

หมายเหตุแผนการอบรมปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมและสภาพพื้นที่/สถานการณ์

สภาพปัญหาและพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษาเพื่อบำเพ็ญประโยชน์มีจิตสาธารณะ โครงการบ้านหลังเรียนกองร้อยอาสาเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ

ปัญหาของนักเรียน นักศึกษาในสภาพปัจจุบัน

1. แต่งกายผิดระเบียบ
2. มาโรงเรียนสาย
3. ทะเลาะวิวาท
4. เบี่ยงเบนทางเพศ

5. เล่นการพนัน
6. ชมซูริตไถ
7. เล่นเกมส์
8. เสพสิ่งเสพติด
9. ใช้สิ่งของมีค่า
10. โทรศัพท์มือถือ
11. สื่อลามก
12. ลักขโมย
13. หนีเรียน
14. ชู้สาว
15. ตั้งกลุ่มแก๊งค์

สภาพปัญหาและพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษา ที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ นอกจากดังกล่าวข้างต้น ที่ฝ่ายปกครอง ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา ได้รับข้อมูลจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องซึ่งอาจจะมีมากกว่านี้

สาเหตุของปัญหาที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยง

1. สภาพสิ่งแวดล้อม
2. สภาพครอบครัว
3. พฤติกรรมส่วนตัว
4. กลุ่มเพื่อน
5. เทคโนโลยี (ICT)
6. การใช้สื่อ
7. สภาพสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา
8. สภาพสังคม

แนวทางการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยง

1. ประสานหน่วยงานใกล้เคียง
2. แนะนำตักเตือน
3. อบรมสั่งสอน
4. ศึกษาแหล่งเรียนรู้
5. ส่งต่อครูอาจารย์ฝ่ายปกครอง

6. ค่ายคุณธรรม
7. แจ้งผู้ปกครองเชิญประชุม
8. ประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง
9. คาดโทษ
10. ทำกิจกรรมสร้างสรรค์
11. เยี่ยมเยียนสานสัมพันธ์

2.3.4 การจัดกิจกรรมการป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดเป้าหมายในการจัดกิจกรรมการป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา คือ นักเรียนทุกคนมีภูมิคุ้มกันสารเสพติด โดยสภาพความสำเร็จดังนี้

- 1) นับถือตนเองคือมีพฤติกรรมที่แสดงถึงความมั่นใจว่าตนเองมีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อผู้อื่นเสมอ
- 2) มีสัมฤทธิ์ผลคือ มีหลักฐาน/ชิ้นงาน ที่บ่งบอกสัมฤทธิ์ผลของความสามารถนักเรียนเกี่ยวกับการเรียน การทำงาน หรือกิจกรรมตามความสนใจ ทั้งส่วนบุคคลหรือกลุ่มกิจกรรม
- 3) มีความรู้สึกมุ่งมั่นคือ มีหลักฐาน/ชิ้นงาน/พฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความมุ่งมั่น ตั้งใจ เพื่อให้การทำงานบรรลุเป้าหมายเสมอ โดยไม่ข้องแวะกับสารเสพติด
- 4) การเคารพต่อตนเองและเกียรติภูมิของบุคคลคือมีพฤติกรรมที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเอง ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบของสังคมเสมอ
- 5) มีทักษะส่วนตนและสังคมคือมีหลักฐาน/ชิ้นงาน/พฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถความชำนาญ ในการคิด ใช้เหตุผล การตัดสินใจ ติดต่อประสานงาน แก้ปัญหา ทั้งในส่วนตนและร่วมกับผู้อื่นด้วยดีเสมอ
- 6) มีทักษะในการประกอบอาชีพคือ มีหลักฐาน/ชิ้นงาน/พฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการพัฒนาตนเองตามความถนัด/สนใจ จนเกิดความชำนาญและนำไปสู่อาชีพได้¹⁹

2.3.5 แนวทางการดำเนินงานการแก้ไขเด็กนักเรียนติดยาเสพติด

การแก้ไขเด็กนักเรียนติดยาไม่ใช้เรื่องยากหากได้รับความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา ครู หรืออาจารย์ประจำชั้นเรียน อาจารย์ที่ปรึกษาและบิดามารดา

¹⁹หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, คู่มือการดำเนินโครงการพัฒนาการเรียนการสอนการป้องกันสารเสพติด, (กรุงเทพมหานคร : เจ.เอ็น.ที, 2540), หน้า 18.

ผู้ปกครอง ทั้งหมดต้องประสานสามัคคีผนึกกำลังเป็นหนึ่งเดียวที่จะมุ่งมั่นช่วยเหลือบุตรหลาน ลูกศิษย์ของเราให้หลุดพ้นจากวงจรแห่งความเลวร้ายและวิกฤตของสังคมในเวลานี้ให้ได้ แนวทางในการดำเนินงานควรเป็นไปในลักษณะนี้

1) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมหารือคุณครู อาจารย์ และบิดามารดาผู้ปกครอง นักเรียน เพื่อรับฟังความคิดเห็น และประเมินสถานการณ์ความรุนแรงแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษา

2) การประเมินสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด อาจกระทำได้จาก

3) การยอมรับจากตัวนักเรียนเองว่ามีการเสพหรือใช้ยาเสพติดจริงๆ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ถูกต้องเชื่อถือได้มากที่สุด

4) พฤติกรรมที่ต้องสงสัยว่าจะมีการเสพหรือใช้ยาเสพติด ซึ่งอาจเป็นข้อมูลที่ได้จากครูประจำชั้นเรียน บิดามารดา ผู้ปกครอง และเพื่อนนักเรียนด้วยกัน รวมทั้งหลักฐานประกอบอื่นๆ เช่น ตัวยาเสพติดนั้นๆ รวมทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกันในการเสพเป็นต้น พฤติกรรมที่ต้องสงสัยเกี่ยวข้องกับการเสพยาเสพติด เช่น อุปนิสัยเบี่ยงเบนจากเดิมอย่างมาก การเรียนตกต่ำ พุดจาเชื่อถือไม่ได้ขาดเรียนหรือกลับบ้านผิดเวลาบ่อยๆ ใช้จ่ายเงินทางสิ้นเปลือง มีปัญหาขัดแย้งกับบิดามารดาผู้ปกครองมากขึ้น ฤทธิ์ของยาเสพติดแต่ละประเภท ก็จะทำให้อารมณ์ จิตใจของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปทันทีเมื่อเสพ และบางประเภทจะมีฤทธิ์อยู่ได้ยาวนานเกือบทั้งวัน อาการเซื่องซึมแยกตัวเอง เหม่อลอย อารมณ์ผิดปกติ ยิ้มแย้มอารมณ์ร่วนไม่มีเหตุผล รวมทั้งอาการกระฉับกระเฉงกระปรี้กระเปร่าทันทีทันใดและคงอยู่นาน บางที่ไม่นอนหลับทั้งคืนอาจเกิดจากฤทธิ์ยาเสพติดก็ได้

5) การตรวจปัสสาวะหา ยาเสพติดในนักเรียน อาจทำได้ในกรณีต้องสงสัย แต่ควรกระทำเป็นกรณีจำเป็นจริงๆ และโดยสมัครใจอีกทั้งบิดามารดาผู้ปกครองควรมีส่วนรับทราบทั้งนี้ควรยึดหลักเมตตาธรรมเป็นที่ตั้ง และมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือบุตรหลาน นักเรียนของสถานศึกษานั้นๆ ได้หลุดพ้นวิกฤตแห่งชีวิต และสามารถกลับมาดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นปกติต่อไป โดยมีต้องชะงักงานการเรียนหรือต้องโยกย้ายเปลี่ยนสถานศึกษาใหม่

6) กลุ่มเด็กเสี่ยง หมายถึง เด็กนักเรียนที่เสี่ยงต่อการริเริ่มลองเสพยาเสพติด ได้แก่ บุหรี่ มีพฤติกรรมเกเร ก้าวร้าว ชอบความรุนแรง ดื่มสุรา หรือสารมึนเมา ย่อมเสี่ยงสูงต่อการเสพยาเสพติดสถานศึกษาใดมีนักเรียนกลุ่มนี้มากๆ ย่อมคาดการณ์ได้ว่าต้องมีสถิติเด็กติดยาสูงตามไปด้วยอย่างแน่นอน

จำนวนนักเรียนที่ยอมรับหรือตรวจพิสูจน์พบว่าใช้ยาเสพติดจริง ควรถูกแบ่งแยกให้ได้ว่า เป็นผู้เสพในกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด ต่อไปนี้

1) กลุ่มเด็กกรองเสพ

2) กลุ่มเด็กเริ่มติดยา

3) กลุ่มเด็กเสพติดเรื้อรัง

แน่นอนว่าความยุ่งยากในการแก้ไขสำหรับเด็กในกลุ่มแรกๆ ย่อมมีน้อยกว่าในกลุ่มหลัง คือยิ่งปล่อยให้เด็กเสพต่อเนื่องเรื้อรังก็ยิ่งแก้ไขได้ลำบาก ดังได้กล่าวแล้วว่าการแยกกลุ่มเด็กกระทำได้ง่ายๆ เพียงพูดคุยซักถามหากเด็กมีอาการติดยาจริงจะต้องเสพทุกวันและอาจวันละหลายๆ ครั้ง หากไม่ได้เสพจะมีอาการทรمانปรากฏ การแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่นักเรียนทุกวันนี้เป็นการเสพยาบ้าเกือบ 100 เปอร์เซ็นต์ และมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นจะมีการเสพถึงขั้นติดจริงๆ ส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะลองเสพเป็นครั้งคราว แม้หยุดเสพ 2-3 วัน ก็ไม่มีอาการทรمانปรากฏกลุ่มเด็กที่ลองเสพและกลุ่มเด็กเริ่มติดยา บางคนสามารถแก้ไขในระดับโรงเรียนไม่จำเป็นต้องนำส่งโรงพยาบาล เพราะเด็กต้องเสียการเรียนหลายวันแล้ว สถานพยาบาลที่จะช่วยดูแลในเรื่องนี้อย่างเอาใจใส่จริงจังมีน้อยมาก ในขณะที่เด็กนักเรียนเสพยาเสพติดมีหลายแสนคน ผู้เขียนเชื่อมั่นว่าสถานศึกษา น่าจะดูแลเด็กกลุ่มนี้ได้ดีกว่า

ผู้บริหารสถานศึกษา จัดตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจขึ้น ควรประกอบด้วยครูหรืออาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ที่ปรึกษา บิดามารดาผู้ปกครองของเด็กนักเรียนที่มีปัญหาเรื่องยาเสพติด โดยยึดหลักสำคัญดังนี้

1) ถือว่าเด็กนักเรียนเป็นผู้บริสุทธิ์ ไม่ใช่ยุวอาชญากร หรือคนร้ายทั่วไปและให้โอกาสเสมอแม้เด็กนักเรียนจะเวียนติดยาซ้ำอีกก็ตามจะยังพยายามช่วยเหลือถึงที่สุด

2) คุณครูหรืออาจารย์ประจำชั้นจะต้องทำหน้าที่สังเกตและสอดส่องดูแลพฤติกรรมและความผิดปกติของนักเรียนในชั้นโดยใกล้ชิด หากพบผิดปกติต้องเรียกมาพูดคุยซักถามในเบื้องต้นหรือบางครั้งต้องอาจซักถามจากเพื่อนนักเรียนคนอื่นๆ ในชั้นเด็กนักเรียนยอมรับหรือตรวจพบว่ามีปัญหาควรนัดหมายพร้อมบิดามารดา ผู้ปกครอง ไปพบอาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมกัน

3) อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีบทบาทสูงสุดในการดูแลปัญหาเด็กติดยาเสพติด นับตั้งแต่การพูดคุยโน้มน้าวให้เด็กนักเรียนเห็นพิษภัยยาเสพติด และสร้างขบวนการยอมรับและแรงดลใจให้เกิดขึ้นในจิตสำนึกของเด็กนักเรียนในการที่จะละเลิก และไม่ลองเสพยาเสพติดอีกเป็นอันขาด อาจารย์ที่ปรึกษาควรจะให้เวลาให้นานพอกับการพูดคุยกับนักเรียน รวมทั้งบิดามารดาเด็กด้วยทำที่เป็นมิตรมีเมตตาจิตเป็นที่ตั้งและไม่ซ้ำเติม หรือแสดงอาการรังเกียจดูหมิ่นสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับเด็กนักเรียนและบิดามารดาผู้ปกครองจะทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กนักเรียนไปในทางที่ดี รวมทั้งได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง

4) เด็กนักเรียนที่ลองเสพแต่ยังไม่เกิดอาการติดยา สามารถเข้าขบวนการดูแลและเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดโดยอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งน่าจะเรียกได้ว่า ขบวนการฟื้นฟูทางด้านจิตใจซึ่งกระทำกันในขอบเขตสถานศึกษาและทางบ้าน โดยกำหนดระยะเวลา 2 ถึง 4 เดือน ตามแต่ความสะดวกจะอำนวย โดยมีเป้าหมายว่าให้นักเรียนปลอดจากยาเสพติดอย่างเด็ดขาดตามหลักจิตวิทยาแล้ว ยิ่งเล็ก

หรือห่างยาเสพติดนานเท่าใด ก็จะมีโอกาสเลิกได้โดยสมบูรณ์เท่านั้น หากไม่จัดวางระยะเวลา แน่นนอน ในการดูแลหรือเฝ้าระวังใกล้ชิดแล้วโอกาสที่เด็กจะกลับไปเสพยาซ้ำมีสูงมากซึ่งเป็นปัญหาที่สถานศึกษา หลายแห่งแก้ไม่ตกขณะนี้

5) ขบวนการฟื้นฟูเพื่อปรับเปลี่ยนสภาพจิตใจและพฤติกรรมของนักเรียนกระทำได้ ภายในขอบเขตของสถานศึกษานั้นเอง รูปแบบของความหลากหลายและกิจกรรมต่างๆ สามารถ นำไปใช้เหมาะสมกับกระบวนการฟื้นฟู อาทิเช่น การออกกำลังกายต่างๆ อย่างน้อยวันละ 30 - 60 นาที ทั้งนี้อาจใช้รูปแบบการแข่งขันกีฬาที่เด็กนักเรียนถนัดหรือสนใจในการจัดกลุ่มพูดคุยระหว่างเด็ก นักเรียนแต่ละคนให้เพื่อนที่ติดยาได้ทราบ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาจับคู่ชี้แนะตลอดจนให้นักเรียน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ในการหาทริคในการหลีกเลี่ยงยาเสพติด การจัดกิจกรรมเพื่อ เสี่ยงสละและสร้างสรรค์เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เช่น การทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน อาคาร เก็บกวาดขยะ ชัดล้าง รดน้ำต้นไม้ ดูแลสวน ดนตรีและคอมพิวเตอร์ เป็นกิจกรรมเสริมที่ทำให้ นักเรียนไม่ใช้เวลาไปหมกมุ่นครุ่นคิดในเรื่องยาเสพติดได้เช่นกัน กิจกรรมที่ยกตัวอย่างมานี้เป็นเพียง ส่วนหนึ่งในหลายๆกิจกรรมที่ทางสถานศึกษาจะช่วยกันคิดขึ้นและจัดให้พอเหมาะพอควร โดยมี เป้าหมายเพื่อให้นักเรียนใช้เวลานอกชั่วโมงตามปกติมาสนใจและหมกมุ่นในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ให้มากที่สุด นั่นก็คือยาเสพติดและอบายมุขอื่นๆจะมากล้ากลายเป็นได้ยาก

6) เด็กกลุ่มที่ติดเรื้อรังซึ่งพัฒนามาจากกลุ่มริลองและเริ่มติดระยะแรก แต่ไม่ได้รับการ แก่ไขทำให้เป็นกลุ่มเรื้อรัง โดยทั่วไปหากเสพติดต่อกันทุกวันถึง 6 เดือน ก็ถือว่าเรื้อรังแล้ว เด็ก กลุ่มนี้รวมทั้งเด็กที่เริ่มติดยาซึ่งมีอาการทรมาณเมื่อไม่ได้เสพยา จำเป็นต้องได้รับการบำบัดทางแพทย์โดย นำส่งสถานพยาบาล ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องประสานกับสถานพยาบาลที่ใกล้ชิด เพื่อรับ คำแนะนำเป็นกรณีไป ภายหลังจากถอนพิษยา หรือรับการบำบัดจากสถานพยาบาลแล้ว(โดยทั่วไป ประมาณ 2-3 สัปดาห์) ทางสถานศึกษาต้องนำเด็กมาเข้าขบวนการฟื้นฟู ร่วมกับเด็กคนอื่นๆ ตามที่ กล่าวแล้วเช่นกัน ในระยะต่อเนื่องระหว่าง 2-4 เดือน

7) การตรวจปัสสาวะ เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้กระบวนการฟื้นฟูบรรลุเป้าหมาย แต่ไม่ ควรทำบ่อยครั้งและนำมาเป็นเครื่องมือเฉพาะในกรณีเด็กนักเรียนมีพฤติกรรมต้องสงสัยจริงๆ เท่านั้น ทั้งนี้ทางโรงเรียนจะต้องประสานและขอรับการสนับสนุนในเรื่องการแปรผลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

8) บิดามารดาและผู้ปกครอง ต้องมีส่วนร่วมประสานกับทางโรงเรียนในการสอดส่อง ดูแลเอาใจใส่เด็กนักเรียนมากขึ้น การใช้เวลาวันละ 10 - 15 นาทีในการพูดคุย รวมทั้งการเสริม กิจกรรมที่เด็กพอใจไม่ห่างจากบ้านในช่วงหลังเลิกเรียนจะเป็นสิ่งที่ดีและจะดียิ่งขึ้นไปอีกครูอาจารย์ บิดามารดาผู้ปกครองและนักเรียนเองจะได้มีเวลาปรึกษาพูดคุยถึงปัญหาและอุปสรรคตลอดจนวิธีการ แก้ไขเป็นระยะ

2.3.6 หลักการบริหารที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการป้องกันปัญหาเสพติดโดยใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ระบบช่วยเหลือนักเรียนตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และการส่งต่อ

2. แนวดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจนโดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุน ส่งเสริมจากโรงเรียน

การดูแลช่วยเหลือ หมายถึง การส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหาโดยวิธีการที่เหมาะสมและมีเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด

กระบวนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นความรับผิดชอบของครูที่ปรึกษาตลอดกระบวนการ โดยมีการประสานงานหรือรับการสนับสนุนจากผู้บริหาร ครูที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ปกครอง ซึ่งมีวิธีการและเครื่องมือตัวอย่างสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 2.3 แสดงกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการ	เครื่องมือ
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้าน ความสามารถ - การเรียน - ความสามารถอื่นๆ - ด้านสุขภาพ - ร่างกาย - จิตใจ	ศึกษาข้อมูลจากการใช้ 1) ระเบียบสะสม 2) แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ.) 3) อื่นๆ เช่น - แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (E.Q.)	1) ระเบียบสะสม 2) แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ.) 3) อื่นๆ เช่น - แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (E.Q.) - แบบสัมภาษณ์นักเรียน

กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการ	เครื่องมือ
<ul style="list-style-type: none"> - พฤติกรรม - ด้านครอบครัว - เศรษฐกิจ - การคุ้มครองนักเรียน - ด้านอื่นๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบสัมภาษณ์นักเรียน - แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน - แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองและเยี่ยมบ้านนักเรียน ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน - แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองและเยี่ยมบ้านนักเรียน - แบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง ฯลฯ
<p>2. การคัดกรองนักเรียน</p> <p>2.1 กลุ่มปกติ</p> <p>2.2 กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา</p>	<p>ดำเนินการต่อไปนี้</p> <p>1) วิเคราะห์ข้อมูลจาก</p> <p>1.1 ระเบียบสะสม</p> <p>1.2 แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก(SDQ.)</p>	<p>1) เกณฑ์การคัดกรองนักเรียน</p> <p>2) แบบสรุปผลการคัดกรองและช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคล</p> <p>3) แบบสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็น</p>
<p>3. การส่งเสริมนักเรียน (สำหรับนักเรียนทุกกลุ่ม)</p>	<p>ดำเนินการต่อไปนี้</p> <p>1. จัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom)</p> <p>2. จัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom)</p> <p>3. จัดกิจกรรมอื่นๆ ที่ครูพิจารณาว่าเหมาะสมในการ ส่งเสริมนักเรียนให้นักเรียนให้นักเรียนให้นักเรียนมีคุณภาพมากขึ้น</p>	<p>1) แนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูมของโรงเรียน</p> <p>2) แนวทางการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน</p> <p>3) แบบบันทึก/สรุปประเมินผลการดำเนินกิจกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - โฮมรูม - ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนอื่นๆ
<p>4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา (จำเป็นอย่างมากสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา)</p>	<p>ดำเนินการต่อไปนี้</p> <p>1. ให้การปรึกษาเบื้องต้น</p> <p>2. ประสานงานกับครูและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อการจัดกิจกรรมสำหรับการป้องกัน</p>	<p>1. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน 5 กิจกรรม</p> <p>2. แบบบันทึกสรุปผลการคัดกรองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล</p>

กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการ	เครื่องมือ
	<p>และช่วยเหลือแก้ไขปัญหาของนักเรียนคือ</p> <p>2.1 กิจกรรมในห้องเรียน</p> <p>2.2 กิจกรรมเสริมหลักสูตร</p> <p>2.3 กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน</p> <p>2.4 กิจกรรมซ่อมเสริม</p> <p>2.5 กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง</p>	3. แบบบันทึกรายงานผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

หมายเหตุ

SDQ. = The Strengths and Difficulties Questionnaire

E.Q.= Emotional Quotient

กรอบแนวคิดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ความสำคัญและความจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้นนอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้วการป้องกันและช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาเนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมาทั้งด้านการสื่อสารเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบก็ปรากฏเช่นกัน เป็นต้นว่า ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของยาเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ ปัญหาครอบครัวซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด การปรับตัว ที่ไม่เหมาะสม หรืออื่น ๆ ที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้องดังนั้นภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามความมุ่งหวังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคน โดยเฉพาะบุคลากรครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและเมตตาต่อศิษย์ และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโต งดงามเป็นบุคคลที่มีคุณค่าต่อสังคมต่อไป

บทบาทของครูที่กล่าวมานั้นคงมิใช่เรื่องใหม่ เพราะมีการปฏิบัติกันอย่างสม่ำเสมอ และได้ดำเนินการมานานแล้วนับตั้งแต่อดีตจนได้รับการยกย่องให้เป็นปูชนียบุคคล แต่เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยโดยเฉพาะการทำงานอย่างมีระบบที่มีกระบวนการทำงาน มีหลักการ การปฏิบัติงาน มีเทคนิค วิธีการ หรือการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแล้ว ความสำเร็จของงานย่อมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ ผลดีย่อมเกิดขึ้นกับทุกคนทั้งทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หรือสังคม

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพโดยเน้นทั้งความรู้และคุณธรรม ให้ผู้เรียนรู้จักนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายในการพัฒนาผู้เรียน

ในการปฏิรูปวิชาชีพครู ซึ่งเป็นการพัฒนาครูให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถมีคุณลักษณะที่ได้คุณภาพ และมาตรฐานวิชาชีพ ตามการประกันคุณภาพการศึกษา กรมสามัญศึกษา (2544) ด้านปัจจัย คือ ครู ที่ระบุในมาตรฐานที่ 2 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยมีตัวชี้วัดที่สำคัญและเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของครู ในการพัฒนานักเรียน คือการมีความรัก เอื้ออาทร เอาใจใส่ ดูแลนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ การมีมนุษยสัมพันธ์และสุขภาพจิตที่ดีพร้อมที่จะแนะนำและร่วมกันแก้ปัญหาของนักเรียน แสดงให้เห็นว่า ครูต้องพัฒนาตนเองให้เป็นครูมืออาชีพคือนอกจากจะทำหน้าที่ครูที่มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียนแล้ว ยังต้องทำหน้าที่อื่น ๆ ที่เป็นการสนับสนุนหรือพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ทั้งดี เก่ง มีสุข ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานด้านผลผลิต คือนักเรียน ในการประกันคุณภาพการศึกษา กรมสามัญศึกษา มาตรฐานที่ 4 ที่มุ่งให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 5 มีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา มาตรฐานที่ 6 รู้จักตนเอง พึ่งตนเองได้ และมีบุคลิกภาพที่ดี มาตรฐานที่ 7 มีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี ปลอดจากสิ่งเสพติดให้โทษ ซึ่งการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานดังกล่าวได้ โดยผ่านกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานด้านกระบวนการของการประกันคุณภาพการศึกษา กรมสามัญศึกษา มาตรฐานที่ 1 ที่ให้โรงเรียนมีการบริหารและการจัดการอย่างเป็นระบบ มาตรฐานที่ 4 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มาตรฐานที่ 7 ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนในการจัดการและพัฒนาศึกษา ดังนั้น ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นระบบที่สามารถดำเนินการเพื่อรับการประกันคุณภาพได้ ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านปัจจัย ด้านผลผลิต

และด้านกระบวนการ²⁰

กรมสามัญศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวจึงจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้มีกระบวนการทำงานเป็นระบบ มีความชัดเจน มีการประสานความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน รวมทั้งวิธีการ กิจกรรมและเครื่องมือต่าง ๆ ที่มีคุณภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอันจะส่งผลให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จโดยมีแนวคิดหลักในการดำเนินงานดังนี้

1) มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต เพียงแต่ใช้เวลาและวิธีการที่แตกต่างกัน เนื่องจากแต่ละคนมีความเป็นปัจเจกบุคคล ดังนั้นการยึดนักเรียนเป็นสำคัญในการพัฒนาเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งด้านการป้องกัน แก้ไขปัญหา หรือการส่งเสริมจึงเป็นสิ่งจำเป็น

2) ความสำเร็จของงาน ต้องอาศัยการมีส่วนร่วม ทั้งการร่วมใจ ร่วมคิดร่วมทำ ของทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรในโรงเรียนทุกระดับ ผู้ปกครอง หรือชุมชน²¹

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ได้เสนอปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพและความต้องการของครูที่ปรึกษาตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนดังนี้²²

1) ผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนทุกฝ่าย ตระหนักถึงความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และให้การสนับสนุนการดำเนินงาน หรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

2) ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความตระหนักในความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน และมีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน

3) คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะ ต้องมีระบบประสานงานอย่างใกล้ชิดและมีการประชุมในแต่ละคณะ อย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด

²⁰ เรืองยศ อุทราศาสตร์, การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2546, หน้า 14-16.

²¹ กรมสามัญศึกษา, รายงานการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดิน เพื่อเอาชนะยาเสพติดของกรมสามัญศึกษา ปีงบประมาณ 2545, (กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, 2545), หน้า 78.

²² กระทรวงสาธารณสุขกรมสุขภาพจิต, คู่มือการปรึกษาในสถานการณ์ยาเสพติด, (กรุงเทพมหานคร : กมลโปรดักชั่น, 2546), หน้า 42.

4) ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักสำคัญในการดำเนินงานโดยต้องได้รับความร่วมมือจากครูทุกคนในโรงเรียน รวมทั้งการสนับสนุนต่าง ๆ จากโรงเรียน

5) การอบรมให้ความรู้และทักษะรวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลความรู้แก่ครูที่ปรึกษาหรือผู้เกี่ยวข้องในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นโดยเฉพาะเรื่องทักษะการปรึกษาเบื้องต้นและแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนซึ่งโรงเรียนควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

บทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การดำเนินงานช่วยเหลือดูแลช่วยเหลือในโรงเรียนมัธยมศึกษาในอดีตใช้ขบวนการแนะแนวซึ่งกรมวิชาการ ได้จำแนกบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในโรงเรียนไว้ดังนี้

- 1) บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารศึกษา / ผู้ช่วยผู้บริหาร
 - (1) สนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียน
 - (2) ส่งเสริมให้บุคลากรได้เพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์งานแนะแนว เช่น ศึกษาดูงานอบรม สัมมนา
 - (3) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานแนะแนว
 - (4) จัดให้มีการนิเทศติดตามกำกับงานแนะแนวอย่างเป็นระบบ
 - (5) จัดให้มีการประเมินผลงานแนะแนวอย่างต่อเนื่อง
- 2) บทบาทหน้าที่ครูแนะแนว / ผู้ประสานงานแนะแนว
 - (1) เป็นผู้ปฏิบัติงานแนะแนว
 - (2) ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่บุคลากรแนะแนว
 - (3) รับผิดชอบกิจกรรมในคาบแนะแนว
 - (4) จัดทำ จัดหา และพัฒนาเครื่องมือแนะแนว
 - (5) สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับนักเรียน ครู ผู้ปกครอง
 - (6) พัฒนาวิธีดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียน
 - (7) รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ จัดทำสถิติ อันเป็นประโยชน์ต่องานแนะแนวในโรงเรียน
 - (8) ประเมินผลและสรุปผลรายงานผลการปฏิบัติงานแนะแนว
- 3) บทบาทและหน้าที่ของครูประจำชั้น
 - (1) สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับนักเรียน
 - (2) รับผิดชอบกิจกรรมโฮมรูม
 - (3) รวบรวมและวินิจฉัยข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนและบันทึกในระเบียบสะสม
 - (4) ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ
 - (5) ร่วมมือกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือ และพัฒนานักเรียน

- 4) บทบาทหน้าที่ของครูประจำวิชา และครูอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
 - (1) สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน
 - (2) สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้
 - (3) ให้คำปรึกษา และช่วยเหลือนักเรียนในด้านการปรับตัว การศึกษา และอาชีพ
 - (4) ส่งเสริมและร่วมมือในการปฏิบัติงานแนะแนวตามที่ได้รับมอบหมาย

จะเห็นว่าบทบาทหน้าที่ของครู คือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ เป็นแบบอย่างที่ดี เอาใจใส่ให้ความรักความเมตตาต่อศิษย์ เพื่อที่จะให้ศิษย์เป็นพลเมืองที่ดีของสังคมในอนาคตต่อไป

2.4 สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดการศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดขอนแก่น

วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 เป็นองค์กรส่งเสริม สนับสนุนการขับเคลื่อนพลังเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่มาตรฐานสากล

พันธกิจ

พัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้คู่คุณธรรม มีความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพระดับสากล

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นหนึ่งในสองของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อพร้อมก้าวสู่สากล
2. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี อย่างทั่วถึง และได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ
3. ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง ครอบคลุม ผู้เรียนได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีความเข้มแข็งเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่ความเป็นหนึ่งในสองของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีทั้งหมด 84 โรงเรียน โดยแบ่งตามขนาดของโรงเรียนได้ดังนี้

- โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 34 โรงเรียน
- โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 30 โรงเรียน
- โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 5 โรงเรียน
- โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 10 โรงเรียน

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เบญจพร พลเสนา ได้ศึกษาการดำเนินงานป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 จากผลการวิจัยพบว่า

ระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดโดยรวมและรายด้าน ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การส่งเสริมนักเรียน การคัดกรองนักเรียน และการส่งต่อ ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามตัวแปร พบว่า

ฝ่ายบริหารสถานศึกษา มีการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด โดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน คือ การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และการคัดกรองนักเรียน ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนอีก 2 ด้านคือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และการส่งต่อนักเรียน ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ครูที่ปรึกษา มีการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด โดยรวมและรายด้าน 4 ด้าน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน การส่งเสริมนักเรียน และการคัดกรองนักเรียน ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการส่งต่อนักเรียน ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

สถานศึกษาขนาดกลาง มีการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด โดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน การส่งเสริมนักเรียน และการคัดกรองนักเรียน ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการคัดกรองนักเรียน และการส่งต่อนักเรียน ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบพบว่า

ฝ่ายบริหารสถานศึกษา มีการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด โดยรวมและรายด้าน มากกว่าครูที่ปรึกษา อย่างน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด โดยรวมและรายด้าน มากกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง อย่างน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัญหาและข้อเสนอแนะที่สำคัญ พบว่า

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือขาดข้อมูลผู้เรียนจากผู้ปกครองนักเรียนที่ทำงานในต่างจังหวัด ควรจัดส่งหนังสือลงทะเบียนและการโทรศัพท์ข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ปกครอง

ด้านการคัดกรองนักเรียน คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในการคัดกรองนักเรียนจากแบบ SDQ ระเบียบสะสม และข้อมูลจากข้อมูลผู้ปกครองและชุมชน ควรจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลและคัดกรองนักเรียนจำแนกเป็นกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง

ด้านการส่งเสริมนักเรียน คือ ขาดงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรมทางไกลสารเสพติด หลีกเลี่ยงการติดเอดส์ ควรขอรับบริจาคจากผู้ปกครองหรือหน่วยงานต่าง ๆ ในรูปของรางวัลและอุปกรณ์แข่งขันกีฬาต่าง ๆ

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน คือ ขาดการก่อตั้งชมรมที่นักเรียนสนใจเพื่อดำเนินกิจกรรมให้ห่างไกลจากสารเสพติดและเอดส์ ควรจัดตั้งชมรมที่นักเรียนสนใจอย่างหลากหลาย เช่น ชมรมเพื่อนเตือนเพื่อน ชมรมพัฒนาจิต ชมรมรักกีฬา ชมรมทางวิชาการอื่น ๆ

ด้านการส่งต่อนักเรียน คือ ไม่ทราบข้อมูลชัดเจนเกี่ยวกับสถานที่ในการบำบัด รักษา นักเรียนที่ติดสารเสพติด แนวทางแก้ไข ควรมีการติดต่อศูนย์ป้องกันสารเสพติดของจังหวัดเพื่อประสานกับโรงพยาบาลและสถานบำบัดรักษาแก่นักเรียนกลุ่มเสี่ยง²³

จิรวรรณ สารสิทธิ์ ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการติดยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตเทศบาลตำบลท่าฉาง อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีระดับการพัฒนาทักษะเพื่อป้องกันการเสพยาเสพติดอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 50.0 2) นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีการพัฒนาทักษะเพื่อป้องกันการเสพยาเสพติดไม่แตกต่างกัน 3) นักเรียนที่ระดับชั้นการศึกษาแตกต่างกันมีการพัฒนาทักษะเพื่อป้องกันการเสพยาเสพติดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 4) นักเรียนที่อาชีพของผู้ปกครองแตกต่างกันมีการพัฒนาทักษะเพื่อป้องกันการเสพยาเสพติด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 5) นักเรียนที่ระดับการศึกษาของผู้ปกครองแตกต่างกันมีการพัฒนาทักษะเพื่อป้องกันการเสพยาเสพติด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 6) นักเรียนที่รายได้ของผู้ปกครอง

²³ เบนูจมาพร พลเสนา, "การดำเนินการป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2", วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, 2550, 173 หน้า.

แตกต่างกันมีการพัฒนาทักษะเพื่อป้องกันการเสพยาเสพติด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001²⁴

ศิริวัฒน์ จันทรเพชร ได้ศึกษาการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ว่า

1. การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 1 สถานศึกษามีการดำเนินการตามกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ การเฝ้าระวัง ตรวจสอบ ตรวจสอบสุขภาพนักเรียนด้วยวิธีการแจ้งข่าวสารด้วยตัวแทนนักเรียน การจัดสายตรวจ หรือสารวัตรนักเรียน การตรวจสอบสุขภาพของนักเรียนประจำปี มีการตรวจเยี่ยมทั้งในและนอกสถานที่ โดยสถานศึกษาจัดกิจกรรม TO BE NUMBER ONE จัดสภาพแวดล้อมที่สะอาดร่มรื่น โล่ง มีชุมชนมุลานกีฬา การปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อมในโรงเรียน โดยสถานศึกษาได้จัดตั้งเครือข่ายคอยสอดส่องพฤติกรรมนักเรียน ประกอบด้วยมีครูที่ปรึกษา / ครูประจำชั้น ครูฝ่ายปกครอง และกิจการนักเรียนและฝ่ายพยาบาล เป็นเครือข่ายให้คำแนะนำช่วยเหลือ และการสร้างเครือข่ายผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน โดยสถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายบุคลากรที่เป็นส่วนร่วมคือ ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น รองลงมาคือ ครูฝ่ายปกครอง / กิจการนักเรียน และฝ่ายพยาบาล / ฝ่ายแนะแนวตามลำดับ

2. การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการป้องกันปัญหายาเสพติด สถานศึกษาจัดให้มีครู / เจ้าหน้าที่ ในการตรวจสอบนักเรียนกลุ่มเสี่ยง มีชมรม TO BE NUMBER ONE และมีตัวแทนนักเรียนแจ้งข่าวสารในการเฝ้าระวังปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษา ด้านการแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา เขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ โดยรวมพบว่า สถานศึกษาได้จัดกิจกรรมโรงเรียนสีขาวตามแนวทางโรงเรียนวิถีพุทธ มีแกนนำนักเรียน / หัวหน้าห้อง ช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยงและมีการคัดกรองนักเรียนเพื่อช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยง²⁵

²⁴ จีรวรรณ สารสิทธิ์, "การพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการติดยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตเทศบาลตำบลท่าฉาง อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี", วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ), 2550, 141 หน้า.

²⁵ ศิริวัฒน์ จันทรเพชร, "การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1", วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม), 2551, 94 หน้า.

โกสินทร์ บุญมาก ได้ทำการศึกษาการบริหารการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายกระนวน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 4 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายกระนวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวมมีระดับปฏิบัติการอยู่ในระดับ “มาก” คิดเป็นร้อยละ 3.98 ซึ่งเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก ด้านการฟื้นฟูบำบัด ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน และด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ และผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา คือ จัดอบรมคุณธรรมจริยธรรมให้ความรู้และอบรมนักเรียนให้เกิดความตระหนักในโทษของยาเสพติด ส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เช่น กิจกรรมกีฬา ชมรม เป็นต้น สอดแทรกเรื่องยาเสพติดในเนื้อหาสาระการเรียนรู้ต่างๆแบบบูรณาการ ทุกคนควรให้ความร่วมมือในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจัง สร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้ร่มรื่น สวยงาม การลงโทษนักเรียน ไม่ควรใช้วิธีการที่รุนแรง และโรงเรียนควรมีระบบการฟื้นฟูบำบัดที่ครอบคลุม²⁶

วิระพงษ์ นีไลย์นาค ได้ศึกษาการดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา อำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงขลาเขต 3 ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา อำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงขลาเขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียน ในโรงเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามสภาพผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียนพบว่าการดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประถมศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักเรียนระดับประถมศึกษาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน

การดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน

²⁶ โกสินทร์ บุญมาก, “การบริหารการดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายกระนวน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 4”, สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี), 2551, 112 หน้า.

ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งโดยภาพรวมและเป็นรายด้านคือ ด้านบุคลากรที่รับผิดชอบ ด้านการจัดกิจกรรม และด้านการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการจัดทำโครงการและด้านการกำกับและติดตามผลการปฏิบัติงาน พบว่า ไม่แตกต่าง

ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ทั้งโดยภาพรวมและเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่าง²⁷

เรณู หลวงกอง ได้ศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาที่ได้จากสถิติรายงานจากสถานีตำรวจภูธรอำเภอชุมแพ พบว่าปัญหาการใช้สารเสพติดของเด็กและเยาวชนมากที่สุดคือ ยาบ้า กัญชา รองลงมา สารระเหย ส่วนรายงานจากสถานีอนามัยโนนสว่าง พบว่าปัญหาการใช้สารเสพติดของเด็กและเยาวชน คือ สุรา บุหรี่และสารระเหย และผลจากการศึกษาที่ได้สัมภาษณ์ผู้มีส่วนรับผิดชอบ พบว่าปัญหาการใช้สารเสพติดของเด็กและเยาวชนมากที่สุด คือ สุรา บุหรี่ ยาบ้า กัญชาและสารระเหย สาเหตุของการเกิดปัญหาการใช้สารเสพติดของเด็กและเยาวชน มาจากตัวเด็กเอง อยากรู้อยากลอง เลียนแบบ การถูกหลอกลวง การมีปัญหาครอบครัว และมาจากสภาพแวดล้อมชุมชนและสังคมที่เป็นแบบอย่างไม่ดี เช่น มั่วสุมการพนัน ซึ่งในมุมมองของผู้มีส่วนรับผิดชอบกล่าวว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาการใช้สารเสพติดของเด็กและเยาวชนมาจากตัวเด็กและเยาวชนเอง ผลกระทบจากปัญหาการใช้สารเสพติดของเด็กและเยาวชนพบว่ากระทบต่อตัวเด็กและเยาวชน ทั้งด้านจิตใจและสุขภาพ ผลกระทบต่อครอบครัว ส่งผลให้ขาดความสุขในครอบครัว ผลกระทบต่อชุมชนและสังคม ทำให้สังคมขาดความสงบเรียบร้อย

แนวทางการป้องกันและแก้ปัญหา 1) ตัวเด็กและเยาวชนไม่ควรทดลองเสพยาเสพติด รู้จักปฏิเสธ 2) ครอบครัวควรให้ความรักบุตรหลานและคอยตักเตือนสั่งสอนไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด 3) ชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแลบุตรหลานไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด 4) โรงเรียนควรตรวจหาสารเสพติดจากนักเรียนทุก ๆ 3 เดือน ควรจัดอบรมคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน 5) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเจ้าหน้าที่กฎหมาย ต้องเข้มงวดในการปราบปราม องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดสวนสาธารณะ

²⁷ วีระพงษ์ นิลย่นาค, “การดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา อำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3”, วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม), 2552, 146 หน้า.

หมู่บ้านละ 1 แห่ง เพื่อให้ครอบครัวมีกิจกรรมร่วมกัน องค์การบริหารส่วนตำบลควรสร้างลานกีฬา เพื่อออกกำลังกายพร้อมอุปกรณ์กีฬาเพื่อให้เด็กได้รวมกลุ่มกันทำกิจกรรมที่เกิดประโยชน์²⁸

2.6 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 โดยประยุกต์มาจากกรอบแนวคิดของ เบญจพร พลเสนา²⁹ และโกสินทร์ บุญมาก³⁰ เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพ

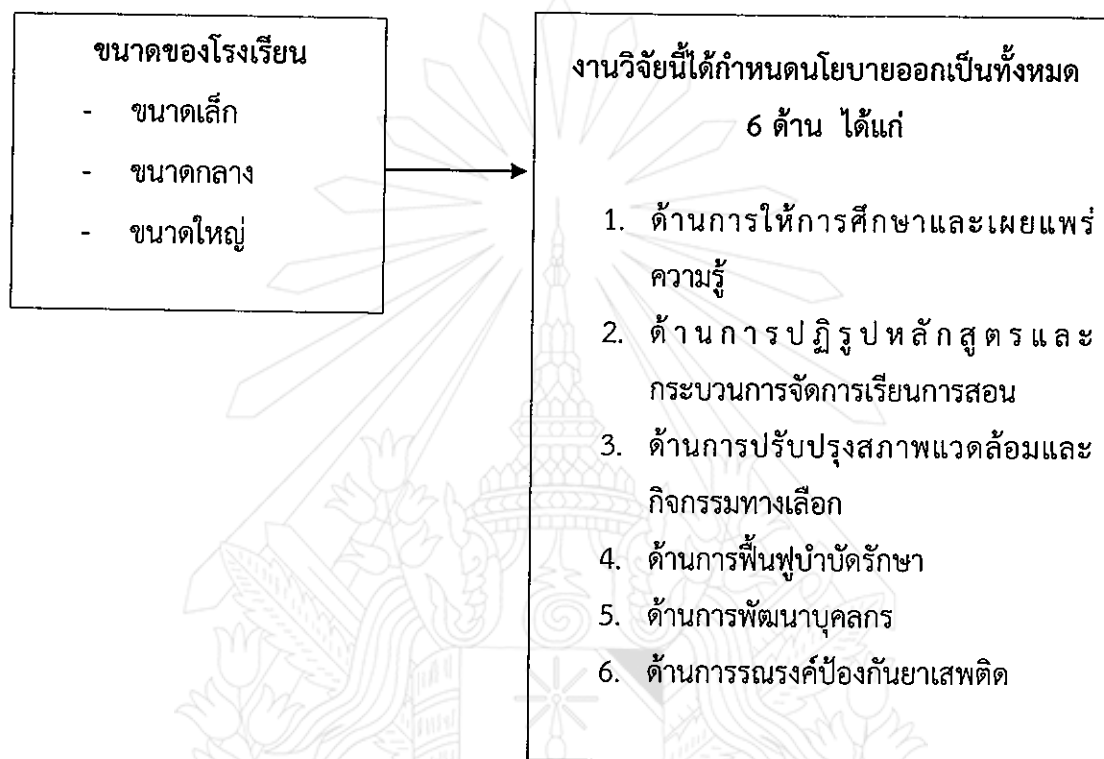
²⁸ เรณู หลวงกอง, “แนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น”, รายงานการศึกษาอิสระ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2553, 89 หน้า.

²⁹ เบญจมาพร พลเสนา, “การดำเนินการป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2”, วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม), 2550, 173 หน้า.

³⁰ โกสินทร์ บุญมาก, “การบริหารการดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายกระนวน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 4”, สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี), 2551, 112 หน้า.

ตัวแปรอิสระ
(In-dependent Variables)

ตัวแปรตาม
(Dependent Variables)

ภาพประกอบที่ 2.5 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา “การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยกำหนดวิธีการวิจัยดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ได้แก่ ครูผู้รับผิดชอบการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จำนวน 84 โรงเรียน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ครูผู้รับผิดชอบการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จำนวน 69 คน

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนดังนี้

3.2.1 เทียบสัดส่วนบัญญัติไตรยางศ์ระหว่างประชากรกับกลุ่มตัวอย่าง ที่กำหนดไว้ในตัวแปรอิสระ คือ 1) โรงเรียนขนาดเล็ก 2) โรงเรียนขนาดกลาง 3) โรงเรียนขนาดใหญ่ ซึ่งได้มาจากการใช้กลุ่ม

ประชากรตามข้อ 3.1.1 แล้วเทียบ ตารางการพิจารณาขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Robert V. Krejcie and Eayle W. Morgan)¹

ตารางที่ 3.1 แสดงการจัดหมวดหมู่ของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของโรงเรียน	จำนวน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เล็ก	39	32
กลาง	30	25
ใหญ่	15	12
รวมทั้งหมด	84	69

3.2.2 สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)² โดยวิธีการจับสลากแบบไม่ทดแทนจากรายชื่อโรงเรียน จนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณไว้ ตามตารางที่ 3.1 โรงเรียนทั้งสามขนาด

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยจัดสร้างขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและแบ่งคำถามออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ วุฒิทางการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน ขนาดของสถานศึกษา เป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 การดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25

¹บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 7, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น จำกัด, 2545), หน้า 42-43.

²เรื่องเดียวกัน, หน้า 45.

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดค่าดังนี้

มีการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ 5
มีการปฏิบัติงานในระดับมาก	มีค่าเท่ากับ 4
มีการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง	มีค่าเท่ากับ 3
มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย	มีค่าเท่ากับ 2
มีการปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด/ไม่มีการปฏิบัติงานเลย	มีค่าเท่ากับ 1

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 เป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended Question)

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.4.1 ศึกษาค้นคว้า ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาและรายละเอียดวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง แบบสอบถามการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนยาเสพติดในสถานศึกษา

3.4.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า จากหนังสือวิจัยเบื้องต้น ของ บุญชม ศรีสะอาด³ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา

3.4.3 จัดทำเครื่องมือในการวิจัย คือแบบสอบถามแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะให้มีความเหมาะสม ถูกต้อง

3.4.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงและเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของโครงสร้างและเนื้อหา (Construct and Content Validity) ถูกต้องตามหลักวิชาการและในด้านภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา และสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านประกอบด้วย

1) ดร.กุศล ศรีสารคาม ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ วุฒิการศึกษา กศ.บ. (คณิตศาสตร์), กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา), ปร.ด.การบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือวิจัย

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 98.

2) ดร.จ่านง กมลศิลป์ ตำแหน่ง อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด วุฒิการศึกษา กศ.บ.(ภาษาไทย), กศ.ม.(การประถมศึกษา), ปร.ด.(การบริหารการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3) นายวสันต์ ลาจันติก ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพังทวยพัฒนศึกษา วุฒิการศึกษา ศศ.บ.(ภาษาไทย), ศษ.ม(การบริหารการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

3.4.5 นำแบบสอบถามหาค่าดัชนีความสอดคล้อง(Item Objective Congruence Index = IOC) ของแบบสอบถาม โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทนดัชนีความสอดคล้อง
	ΣR	แทนผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ
โดยที่	+1	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
	0	ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
	-1	ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ .67 ขึ้นไป จากข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 19 ข้อ ใช้ได้ทั้ง 19 ข้อ ซึ่งข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทั้งหมด (โปรดดูภาคผนวก)

3.4.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับแก้และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อประเมินความเหมาะสมและถูกต้อง

3.4.7 นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีลักษณะพื้นที่ ปัญหาและข้อขัดข้องต่าง ๆ ตลอดจนความเป็นอยู่ใกล้เคียงกับประชากรที่จะศึกษา คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25

3.4.8 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ด้วยการพิจารณาคูณภาพ ด้านอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination Power) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Simple Correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับทั้งหมด (Item-total Correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .26 - .71 ในการหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งหมดโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ค่าความเชื่อมั่นทั้งหมดเท่ากับ .97

3.4.9 นำแบบทดสอบที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อประเมินความเหมาะสมและนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการตอบแบบสอบถามแนวความคิดเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

3.5.1 นำหนังสือขอความร่วมมือในการทำสารนิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด เพื่อขออนุญาตจากผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้

3.5.2 หลังจากได้รับอนุญาตแล้วส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างตามโรงเรียน ทางไปรษณีย์ และขอความอนุเคราะห์ให้กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์ตามที่อยู่ของผู้ศึกษาได้จำหน่ายซองถึงผู้ศึกษาพร้อมทั้งติดแสตมป์ไว้เรียบร้อยแล้ว เพื่อความสะดวกในการส่งแบบสอบถามกลับและแบบสอบถามส่วนหนึ่งผู้ศึกษาไปส่งและติดต่อขอรับคืนด้วยตนเอง

3.5.3 เก็บแบบสอบถามตรวจสอบความสมบูรณ์และลงรหัสแบบสอบถามโดยเรียงจากเลขที่น้อยไปหาเลขที่มาก

3.5.4 เตรียมแบบสอบถามที่เรียงเลขไว้วิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.6.1 หลังจากที่ได้รับแบบสอบถามการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนกลับคืนและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียน

3.6.2 นำแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 3 ที่มีความสมบูรณ์ของการตอบแล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form) เฉพาะตอนที่ 1 แจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ

3.6.3 นำแบบสอบถามตอนที่ 3 ที่ลงรหัส (Coding Form) ให้คะแนนดังนี้

มีผลการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
มีผลการปฏิบัติงานในระดับมาก	ให้ 4 คะแนน
มีผลการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
มีผลการปฏิบัติงานในระดับน้อย	ให้ 2 คะแนน
มีผลการปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด/ไม่มีการปฏิบัติ	ให้ 1 คะแนน

3.6.4 นำคะแนนไปคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลค่าเฉลี่ยของคะแนนระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 โดยใช้เกณฑ์การแปลผลดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	แปลความว่า	ระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	แปลความว่า	ระดับการปฏิบัติงานมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	แปลความว่า	ระดับการปฏิบัติงานปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	แปลความว่า	ระดับการปฏิบัติงานน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	แปลความว่า	ระดับการปฏิบัติงานน้อยที่สุด/ ไม่มีการปฏิบัติ

3.6.5 แบบสอบถามในตอนี่ 4

1) แยกคัดกรอง ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ที่มีข้อเสนอแนะคล้าย ๆ กัน แยกเป็นกลุ่มเดียวกัน

2) นำข้อเสนอแนะ ตามข้อ 1) มาแจกแจงความถี่

3) สรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ในเชิงพรรณนาวิเคราะห์ประกอบตาราง

3.7 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการทำวิจัยเรื่องนี้ ได้แก่

3.7.1 สถิติการบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับบรรยายข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม⁴

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของการแปรปรวนแต่ละข้อ

s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 114

2. ค่าร้อยละ (Percentage)⁵

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

P แทน ร้อยละ

f แทน ผลรวมคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

3. ค่าเฉลี่ย (Mean) หมายถึง ค่าคะแนนตัวหนึ่งซึ่งเกิดจากการนำเอาค่าคะแนนทุกตัวมารวมกัน แล้วหารด้วยจำนวนของคะแนนทั้งหมด ค่าคะแนนเฉลี่ยถือเป็นคะแนนตัวแทนของกลุ่มนั้นหาได้โดยสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

4. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นค่าที่แสดงการกระจายของคะแนนดิบ ยิ่งค่า S.D. มีค่าสูงมากเท่าใด แสดงว่าคะแนนของกลุ่มข้อมูลนั้นมีความแตกต่างกันมาก มีสูตรดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\sum_{i=1}^N \left(\frac{X_i - \bar{X}}{n-1} \right)}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

 X_i แทน ผลรวมคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง \bar{X} แทน ผลรวมคะแนนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน ยกกำลังสองทีละตัว

N แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

n แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

⁵ กัลยา วานิชย์บัญชา, สถิติสำหรับงานวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548), หน้า 19.

5. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

F แทน ค่าที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตในการแจกแจงแบบ F

MS_B แทน ผลรวมของกำลังสองระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน ผลรวมของกำลังสองภายในกลุ่ม

3.7.2 สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')⁶

$$CV_d = \sqrt{(k - 1)(F^*)(MS_w) \left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right)}$$

CV_d = ค่าเกณฑ์วิกฤตของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม

k = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

F^* = ค่า F ที่เปิดจากตาราง (Critical value)

MS_w = ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

n_i = ขนาดตัวอย่างกลุ่มที่ i

n_j = ขนาดตัวอย่างกลุ่มที่ j

⁶ชูศรี วงศ์รัตน์, เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : เทพเนรมิตการพิมพ์. 2544), หน้า 248.

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้รับผิดชอบการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำนวน 69 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าห้าระดับ จำนวน 19 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .26 - .71 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้ t-test และ F-test (One - way ANOVA) แล้วเสนอผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อสารที่ตรงกัน ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - Distribution
t	แทน	สถิติทดสอบที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญตามการแจกแจงแบบ t (t- distribution)
df	แทน	ชั้นความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
Sig	แทน	ความน่าจะเป็นสำหรับบอกค่านัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของกลุ่มเป้าหมาย
2. ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการ และนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2554)
3. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการ และนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2554) จำแนกตามขนาดโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของกลุ่มเป้าหมาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของกลุ่มเป้าหมาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน และขนาดของโรงเรียนดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละ เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (n = 69)	ร้อยละ
ชาย	55	79.71
หญิง	14	20.29
รวม	69	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า สถานภาพของกลุ่มเป้าหมายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 55 คนคิดเป็นร้อยละ 79.71
และ เพศหญิง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 20.29

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน และร้อยละ เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิทางการศึกษา	จำนวน (n = 69)	ร้อยละ
ปริญญาตรี	46	66.67
ปริญญาโท	23	33.33
รวม	69	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี จำนวน 46 คน คิด
เป็นร้อยละ 66.67 และวุฒิปริญญาโท จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวน และร้อยละ เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
จำแนกตามระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน

ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน	จำนวน (n = 69)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10 ปี	13	18.84
10 - 20 ปี	22	31.88
21 - 30 ปี	20	28.99
31 ปีขึ้นไป	14	20.29
รวม	69	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน ส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน 10 – 20 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 31.88 ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน 21 – 30 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 28.99 ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน 31 ปีขึ้นไป จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 20.29 และปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 18.84

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวน และร้อยละ เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	จำนวน (n = 69)	ร้อยละ
ขนาดใหญ่	12	17.39
ขนาดกลาง	25	36.23
ขนาดเล็ก	32	46.38
รวม	69	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องขนาดของโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 32 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 46.38 สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 25 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 36.23 และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 12 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 17.39

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการ และนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2554)

2.1 ผลการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการนโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการนโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

โครงการนโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ 1. โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดนิทรรศการทางวิชาการ เพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติด 2. โรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการดูแลนักเรียนในด้านปัญหายาเสพติด 3. โรงเรียนจัดให้มีการบริการคำปรึกษาแนะแนว ฝึกทักษะชีวิตให้เข้าใจในกลวิธีในการแก้ปัญหายาเสพติด 4. โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	4.07 4.23 4.15 4.28	0.66 0.48 0.55 0.59	มาก มาก มาก มาก
เฉลี่ยรวม	4.18	0.57	มาก
ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน 5. ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตรสถานศึกษา 6. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ สอดแทรกเนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุกวิชา 7. ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ	4.07 4.13 4.23	0.98 0.58 0.68	มาก มาก มาก
เฉลี่ยรวม	4.14	0.75	มาก

โครงการนโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก			
8. โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอ	4.15	0.53	มาก
9. โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่มรื่นสวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก	4.61	0.49	มากที่สุด
10. มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมในการเสพยาเสพติด	4.28	0.64	มาก
11. จัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพอิสระ เพื่อไม่ให้นักเรียนหันไปหายาเสพติด	4.52	0.50	มาก
เฉลี่ยรวม	4.39	0.54	มาก
ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา			
12. มีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม.25 ด้วยข้อมูลที่เป็นจริง	4.52	0.56	มากที่สุด
13. เมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติดโรงเรียนทำความเข้าใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของยาเสพติดก่อนส่งนักเรียนเข้ารับการฟื้นฟูบำบัดรักษา	4.17	0.86	มาก
14. โรงเรียนมีการประสานงานในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ	4.24	0.80	มาก
เฉลี่ยรวม	4.31	0.74	มาก
ด้านการพัฒนาบุคลากร			
15. ส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรมเรื่องยาเสพติด	4.37	0.57	มาก
16. ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานด้านยาเสพติดอย่างมีระบบ	4.32	0.60	มาก
เฉลี่ยรวม	4.35	0.59	มาก

โครงการนโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่”เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด			
17. โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	4.52	0.63	มากที่สุด
18. ส่งเสริมให้มีกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เช่น ประกวดเรียงความ คำขวัญ	4.41	0.67	มาก
19. ส่งเสริมการจัดอบรมจริยธรรมและหลักธรรมทางศาสนา เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้นักเรียน	4.55	0.50	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.49	0.60	มาก
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.30	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการนโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่”เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.07 ถึง 4.61 โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ มีค่าตั้งแต่ 4.07 ถึง 4.28 อยู่ในระดับมาก โดยโรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือโรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการดูแลนักเรียนในด้านปัญหายาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือโรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดนิทรรศการทางวิชาการ เพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.18 อยู่ในระดับมาก

2. ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีค่าตั้งแต่ 4.07 ถึง 4.23 อยู่ในระดับมาก โดยครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์สอดแทรกเนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุกวิชา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.14 อยู่ในระดับมาก

3. ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก มีค่าตั้งแต่ 4.15 ถึง 4.61 อยู่ใน

ระดับมากถึงมากที่สุด โดยโรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อมให้ร่มรื่นสวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือจัดกิจกรรมทางเลือก ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพอิสระเพื่อไม่ให้นักเรียนหันไปหายาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือโรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.39 อยู่ในระดับมาก

4. ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา มีค่าตั้งแต่ 4.17 ถึง 4.52 อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม.25 ด้วยข้อมูลที่เป็นจริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือโรงเรียนมีการประสานงานในการแก้ไขปัญหาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือเมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติดโรงเรียนให้ความสนใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของยาเสพติดก่อนนักเรียนเข้ารับการรักษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.31 อยู่ในระดับมาก

5. ด้านการพัฒนาบุคลากร มีค่าตั้งแต่ 4.32 ถึง 4.37 อยู่ในระดับมาก โดยส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรมเรื่องยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานด้านยาเสพติดอย่างมีระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.35 อยู่ในระดับมาก

6. ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด มีค่าตั้งแต่ 4.41 ถึง 4.55 อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยการส่งเสริมการจัดอบรมจริยธรรมและหลักธรรมทางศาสนาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่นักเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือโรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 อยู่ในระดับมากที่สุด และน้อยที่สุดคือส่งเสริมให้มีกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เช่น ประกวดเรียงความ คำขวัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.49 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้านเท่ากับ 4.30 อยู่ในระดับมาก

2.2 ผลการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา

โครงการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
<p>ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้</p> <p>1. โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดนิทรรศการทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติด</p> <p>2. โรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการดูแลนักเรียนในด้านปัญหายาเสพติด</p> <p>3. โรงเรียนจัดให้มีการบริการคำปรึกษาแนะแนว ฝึกทักษะชีวิตให้เข้าใจในกลวิธีในการแก้ปัญหายาเสพติด</p> <p>4. โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด</p>	4.28	0.48	มาก
	4.37	0.70	มาก
	4.15	0.65	มาก
	4.39	0.62	มาก
เฉลี่ยรวม	4.30	0.61	มาก
<p>ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน</p> <p>5. ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>6. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ สอดแทรกเนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุกวิชา</p> <p>7. ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานอย่างมีระบบ</p>	4.13	0.94	มาก
	4.15	0.71	มาก
	4.32	0.60	มาก
เฉลี่ยรวม	4.20	0.75	มาก

โครงการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก			
8. โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอ	4.21	0.63	มาก
9. โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่มรื่นสวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก	4.35	0.63	มาก
10. มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมในการเสพยาเสพติด	4.27	0.53	มาก
11. จัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพอิสระ เพื่อไม่ให้นักเรียนหันไปเสพยาเสพติด	4.30	0.60	มาก
เฉลี่ยรวม	4.28	0.60	มาก
ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา			
12. มีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม.25 ด้วยข้อมูลที่เป็นจริง	4.46	0.58	มาก
13. เมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติดโรงเรียนทำความเข้าใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของยาเสพติดก่อนส่งนักเรียนเข้ารับการฟื้นฟูบำบัดรักษา	4.28	0.93	มาก
14. โรงเรียนมีการประสานงานในการแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ	4.15	0.98	มาก
เฉลี่ยรวม	4.30	0.83	มาก
ด้านการพัฒนาบุคลากร			
15. ส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรมเรื่องยาเสพติด	4.35	0.68	มาก
16. ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานด้านยาเสพติดอย่างมีระบบ	4.27	0.63	มาก
เฉลี่ยรวม	4.31	0.65	มาก

โครงการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด			
17. โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	4.32	0.67	มาก
18. ส่งเสริมให้มีกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เช่น ประกวดเรียงความ คำขวัญ	4.41	0.60	มาก
19. ส่งเสริมการจัดอบรมจริยธรรมและหลักธรรมทางศาสนาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่ นักเรียน	4.48	0.63	มาก
เฉลี่ยรวม	4.40	0.63	มาก
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.29	0.68	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.13 ถึง 4.48 โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ มีค่าตั้งแต่ 4.15 ถึง 4.39 อยู่ในระดับมาก โดยโรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.39 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือโรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการดูแลนักเรียนในด้านปัญหายาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือโรงเรียนจัดให้มีการบริการคำปรึกษาแนะแนว ฝึกทักษะชีวิตให้เข้าใจในกลวิธีในการแก้ปัญหายาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.30 อยู่ในระดับมาก

2. ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีค่าตั้งแต่ 4.13 ถึง 4.32 อยู่ในระดับมาก โดยครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์สอดแทรกเนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุกวิชา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.20 อยู่ในระดับมาก

3. ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก มีค่าตั้งแต่ 4.21 ถึง 4.35 อยู่ในระดับมาก โดยโรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อมให้ร่มรื่นสวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือจัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้

นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพอิสระเพื่อไม่ให้นักเรียนหันไปหายาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือโรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.28 อยู่ในระดับมาก

4. ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา มีค่าตั้งแต่ 4.15 ถึง 4.46 อยู่ในระดับมาก โดยมีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม.25 ด้วยข้อมูลที่เป็นจริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือเมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติดโรงเรียนทำความเข้าใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของยาเสพติดก่อนส่งนักเรียนเข้ารับการฟื้นฟูบำบัดรักษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือโรงเรียนมีการประสานงานในการแก้ไขปัญหาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.30 อยู่ในระดับมาก

5. ด้านการพัฒนาบุคลากร มีค่าตั้งแต่ 4.27 ถึง 4.35 อยู่ในระดับมาก โดยส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรมเรื่องยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานด้านยาเสพติดอย่างมีระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.31 อยู่ในระดับมาก

6. ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด มีค่าตั้งแต่ 4.32 ถึง 4.48 อยู่ในระดับมาก โดยการส่งเสริมการจัดอบรมจริยธรรมและหลักธรรมทางศาสนาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่นักเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือโรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 อยู่ในระดับมากที่สุด และน้อยที่สุดคือโรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.40 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้านเท่ากับ 4.29 อยู่ในระดับมาก

2.3 ผลการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการจำแนกความเข้มแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการจำแนกความเข้มแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง

โครงการจำแนกความเข้มแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้			
1. โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดนิทรรศการทางวิชาการ เพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติด	4.19	0.53	มาก
2. โรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการดูแลนักเรียนในด้านปัญหายาเสพติด	4.23	0.56	มาก
3. โรงเรียนจัดให้มีการบริการคำปรึกษาแนะแนว ผักทักษะชีวิตให้เข้าใจในกลวิธีในการแก้ปัญหายาเสพติด	4.17	0.61	มาก
4. โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	4.16	0.76	มาก
เฉลี่ยรวม	4.19	0.61	มาก
ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน			
5. ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตรสถานศึกษา	4.08	0.67	มาก
6. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ สอดแทรกเนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุกวิชา	4.11	0.65	มาก
7. ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานอย่างมีระบบ	4.19	0.56	มาก
เฉลี่ยรวม	4.13	0.63	มาก
ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก			
8. โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอ	4.19	0.56	มาก
9. โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่มรื่นสวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก	4.34	0.57	มาก

โครงการจำแนกความเข้มแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
10. มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมในการเสพยาเสพติด	4.23	0.64	มาก
11. จัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพอิสระ เพื่อไม่ให้นักเรียนหันไปหาเสพยาเสพติด	4.38	0.58	มาก
เฉลี่ยรวม	4.29	0.59	มาก
ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา			
12. มีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม.25 ด้วยข้อมูลที่เป็นจริง	4.27	0.72	มาก
13. เมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติดโรงเรียนให้ความสนใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของยาเสพติดก่อนส่งนักเรียนเข้ารับการฟื้นฟูบำบัดรักษา	4.16	0.80	มาก
14. โรงเรียนมีการประสานงานในการแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ	4.11	0.82	มาก
เฉลี่ยรวม	4.18	0.78	มาก
ด้านการพัฒนาบุคลากร			
15. ส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรมเรื่องยาเสพติด	4.17	0.70	มาก
16. ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานด้านยาเสพติดอย่างมีระบบ	4.28	0.55	มาก
เฉลี่ยรวม	4.23	0.63	มาก

โครงการจำแนกความเข้มแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด			
17. โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	4.25	0.53	มาก
18. ส่งเสริมให้มีกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เช่น ประกวดเรียงความ คำขวัญ	4.33	0.56	มาก
19. ส่งเสริมการจัดอบรมจริยธรรมและหลักธรรมทางศาสนา เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้นักเรียน	4.30	0.52	มาก
เฉลี่ยรวม	4.29	0.54	มาก
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.21	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการจำแนกความเข้มแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.08 ถึง 4.38 โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ มีค่าตั้งแต่ 4.16 ถึง 4.23 อยู่ในระดับมาก โดยโรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการดูแลนักเรียนในด้านปัญหายาเสพติด มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.23 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือโรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดนิทรรศการทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือโรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.19 อยู่ในระดับมาก

2. ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีค่าตั้งแต่ 4.08 ถึง 4.19 อยู่ในระดับมาก โดยครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์สอดแทรกเนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุกวิชา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.13 อยู่ในระดับมาก

3. ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก มีค่าตั้งแต่ 4.19 ถึง 4.38 อยู่ในระดับมาก โดยจัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพอิสระเพื่อไม่ให้นักเรียนหันไปหายาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 อยู่ในระดับ

มาก รองลงมาคือ โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อมให้ร่มรื่นสวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือโรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.29 อยู่ในระดับมาก

4. ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา มีค่าตั้งแต่ 4.11 ถึง 4.27 อยู่ในระดับมาก โดยมีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม.25 ด้วยข้อมูลที่เป็นจริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือเมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติดโรงเรียนให้ความสนใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของยาเสพติดก่อนส่งนักเรียนเข้ารับการฟื้นฟูบำบัดรักษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือโรงเรียนมีการประสานงานในการแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.18 อยู่ในระดับมาก

5. ด้านการพัฒนาบุคลากร มีค่าตั้งแต่ 4.17 ถึง 4.28 อยู่ในระดับมาก โดยครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานด้านยาเสพติดอย่างมีระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรมเรื่องยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.23 อยู่ในระดับมาก

6. ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด มีค่าตั้งแต่ 4.25 ถึง 4.30 อยู่ในระดับมาก โดยการส่งเสริมให้มีกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เช่น ประกวดเรียงความ คำขวัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือส่งเสริมการจัดอบรมจริยธรรมและหลักธรรมทางศาสนาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่นักเรียนมี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 อยู่ในระดับมากที่สุด และน้อยที่สุดคือโรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.29 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้านเท่ากับ 4.21 อยู่ในระดับมาก

2.4 ผลการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการห้องเรียนสีขาว ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการห้องเรียนสีขาว

โครงการห้องเรียนสีขาว	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้			
1. โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดนิทรรศการทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติด	4.18	0.95	มาก
2. โรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการดูแลนักเรียนในด้านปัญหายาเสพติด	3.96	1.06	มาก
3. โรงเรียนจัดให้มีการบริการคำปรึกษา แนะนำ ฝึกทักษะชีวิตให้เข้าใจในกลวิธีในการแก้ปัญหายาเสพติด	3.85	1.03	มาก
4. โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	3.99	1.00	มาก
เฉลี่ยรวม	3.99	1.01	มาก
ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน			
5. ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตรสถานศึกษา	3.85	1.11	มาก
6. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ สอดแทรกเนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุกวิชา	4.03	1.02	มาก
7. ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานอย่างมีระบบ	3.97	0.95	มาก
เฉลี่ยรวม	3.95	1.03	มาก

โครงการห้องเรียนสีขาว	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก			
8. โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอ	4.12	0.87	มาก
9. โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่มรื่นสวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก	4.25	0.92	มาก
10. มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อการมั่วสุมในการเสพยาเสพติด	4.24	0.92	มาก
11. จัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพอิสระ เพื่อไม่ให้นักเรียนหันไปหาเสพยาเสพติด	4.21	0.94	มาก
เฉลี่ยรวม	4.20	0.91	มาก
ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา			
12. มีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม.25 ด้วยข้อมูลที่เป็นจริง	4.13	0.98	มาก
13. เมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติดโรงเรียนทำความเข้าใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของยาเสพติดก่อนส่งนักเรียนเข้ารับการฟื้นฟูบำบัดรักษา	3.79	1.20	มาก
14. โรงเรียนมีการประสานงานในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ	3.93	1.21	มาก
เฉลี่ยรวม	3.95	1.13	มาก
ด้านการพัฒนาบุคลากร			
15. ส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรมเรื่องยาเสพติด	4.13	0.93	มาก
16. ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานด้านยาเสพติดอย่างมีระบบ	4.10	0.92	มาก
เฉลี่ยรวม	4.12	0.92	มาก

โครงการห้องเรียนสีขาว	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด			
17. โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	4.13	0.98	มาก
18. ส่งเสริมให้มีกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เช่น ประกวดเรียงความ คำขวัญ	4.19	0.90	มาก
19. ส่งเสริมการจัดอบรมจริยธรรมและหลักธรรมทางศาสนาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่นักเรียน	4.21	0.91	มาก
เฉลี่ยรวม	4.18	0.93	มาก
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.06	0.99	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการห้องเรียนสีขาว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.79 ถึง 4.25 โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ มีค่าตั้งแต่ 3.85 ถึง 4.18 อยู่ในระดับมาก โดยโรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดนิทรรศการทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.18 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือโรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือโรงเรียนจัดให้มีบริการคำปรึกษา แนะนำ ฝึกทักษะชีวิตให้เข้าใจในกลวิธีในการแก้ปัญหายาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.99 อยู่ในระดับมาก

2. ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีค่าตั้งแต่ 3.85 ถึง 4.03 อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์สอดแทรกเนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุกวิชา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.95 อยู่ในระดับมาก

3. ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก มีค่าตั้งแต่ 4.12 ถึง 4.25 อยู่ในระดับมาก โดยโรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อมให้ร่มรื่นสวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายใน

โรงเรียน ที่เื้อต่อการมั่วสุมในการเสพยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือโรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่างหลากหลาย และเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.20 อยู่ในระดับมาก

4. ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา มีค่าตั้งแต่ 3.79 ถึง 4.13 อยู่ในระดับมาก โดยมีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม.25 ด้วยข้อมูลที่เป็นจริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือโรงเรียนมีการประสานงาน ในการแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือเมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติด โรงเรียนทำความเข้าใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของยาเสพติดก่อนส่งนักเรียนเข้ารับการฟื้นฟูบำบัดรักษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.95 อยู่ในระดับมาก

5. ด้านการพัฒนาบุคลากร มีค่าตั้งแต่ 4.10 ถึง 4.13 อยู่ในระดับมาก โดยส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรมเรื่องยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานด้านยาเสพติดอย่างมีระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.12 อยู่ในระดับมาก

6. ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด มีค่าตั้งแต่ 4.13 ถึง 4.21 อยู่ในระดับมาก โดยส่งเสริมการจัดอบรมจริยธรรมและหลักธรรมทางศาสนาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่ นักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือส่งเสริมให้มีกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เช่น ประกวดเรียงความ คำขวัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือโรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.18 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้านเท่ากับ 4.06 อยู่ในระดับมาก

2.5 ผลการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
โครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและ
อบายมุขรอบสถานศึกษา

โครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้			
1. โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดนิทรรศการทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติด	4.22	0.67	มาก
2. โรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการดูแลนักเรียนในด้านปัญหายาเสพติด	4.25	0.59	มาก
3. โรงเรียนจัดให้มีการบริการคำปรึกษาแนะแนว ฝึกทักษะชีวิตให้เข้าใจในกลวิธีในการแก้ปัญหายาเสพติด	4.31	0.61	มาก
4. โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	4.21	0.75	มาก
เฉลี่ยรวม	4.25	0.65	มาก
ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน			
5. ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตรสถานศึกษา	4.07	0.64	มาก
6. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ สอดแทรกเนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุกวิชา	4.21	0.83	มาก
7. ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานอย่างมีระบบ	4.37	0.65	มาก
เฉลี่ยรวม	4.22	0.70	มาก

โครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก			
8. โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดกิจกรรม นันทนาการของนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอ	4.46	0.59	มาก
9. โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่มรื่น สวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก	4.36	0.69	มาก
10. มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อการ มั่วสุมในการเสพยาเสพติด	4.37	0.57	มาก
11. จัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้ เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพ อิสระ เพื่อไม่ให้นักเรียนหันไปหายาเสพติด	4.43	0.56	มาก
เฉลี่ยรวม	4.41	0.60	มาก
10. มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อการ มั่วสุมในการเสพยาเสพติด	4.37	0.57	มาก
11. จัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้ เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพ อิสระ เพื่อไม่ให้นักเรียนหันไปหายาเสพติด	4.43	0.56	มาก
เฉลี่ยรวม	4.41	0.60	มาก
ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา			
12. มีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม.25 ด้วย ข้อมูลที่เป็นจริง	4.31	0.68	มาก
13. เมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติดโรงเรียนทำความ เข้าใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของยาเสพติด ก่อนส่งนักเรียนเข้ารับการฟื้นฟูบำบัดรักษา	4.09	0.97	มาก
14. โรงเรียนมีการประสานงานในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและ หน่วยงานต่าง ๆ	4.15	0.99	มาก
เฉลี่ยรวม	4.18	0.88	มาก

โครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
ด้านการพัฒนาบุคลากร			
15. ส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรมเรื่องยา เสพติด	4.33	0.70	มาก
16. ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานด้านยา เสพติดอย่างมีระบบ	4.25	0.66	มาก
เฉลี่ยรวม	4.29	0.68	มาก
ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด			
17. โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	4.30	0.63	มาก
18. ส่งเสริมให้มีกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เช่น ประกวดเรียงความ คำขวัญ	4.37	0.62	มาก
19. ส่งเสริมการจัดอบรมจริยธรรมและหลักธรรมทาง ศาสนาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่นักเรียน	4.30	0.74	มาก
เฉลี่ยรวม	4.32	0.66	มาก
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.28	0.69	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.07 ถึง 4.46 โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ มีค่าตั้งแต่ 4.21 ถึง 4.31 อยู่ในระดับมาก โดยโรงเรียนจัดให้มีการบริการคำปรึกษาแนะแนว ฝึกทักษะชีวิตให้เข้าใจในกลวิธีในการแก้ปัญหายาเสพติด มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.31 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือโรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการดูแลนักเรียนในด้านปัญหายาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือโรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.25 อยู่ในระดับมาก

2. ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีค่าตั้งแต่ 4.07 ถึง 4.37

อยู่ในระดับมาก โดยครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ผู้บริหารจัดการให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือผู้บริหารจัดการให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.22 อยู่ในระดับมาก

3. ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก มีค่าตั้งแต่ 4.36 ถึง 4.46 อยู่ในระดับมาก โดยโรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือจัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพอิสระเพื่อไม่ให้นักเรียนหันไปหาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือโรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้อากาศ สดชื่น และเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.41 อยู่ในระดับมาก

4. ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา มีค่าตั้งแต่ 4.09 ถึง 4.31 อยู่ในระดับมาก โดยมีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สวม.25 ด้วยข้อมูลที่เป็นจริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือโรงเรียนมีการประสานงานในการแก้ไขปัญหาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือเมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติด โรงเรียนทำความเข้าใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของยาเสพติดก่อนส่งนักเรียนเข้ารับการฟื้นฟูบำบัดรักษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 อยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.18 อยู่ในระดับมาก

5. ด้านการพัฒนาบุคลากร มีค่าตั้งแต่ 4.25 ถึง 4.33 อยู่ในระดับมาก โดยส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรมเรื่องยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานด้านยาเสพติดอย่างมีระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.29 อยู่ในระดับมาก

6. ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด มีค่าตั้งแต่ 4.30 ถึง 4.37 อยู่ในระดับมาก โดยส่งเสริมให้มีกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เช่น ประกวดเรียงความ คำขวัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 รองลงมาคือ ส่งเสริมการจัดอบรมจริยธรรมและหลักธรรมทางศาสนาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่นักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 อยู่ในระดับมาก และโรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.32 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้านเท่ากับ 4.28 อยู่ในระดับมาก

2.6 ผลการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ

โครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้			
1. โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดนิทรรศการทางวิชาการ เพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติด	3.90	0.72	มาก
2. โรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการดูแลนักเรียนในด้านปัญหาเสพติด	4.00	0.56	มาก
3. โรงเรียนจัดให้มีการบริการคำปรึกษาแนะแนว ฝึกทักษะชีวิตให้เข้าใจในกลวิธีในการแก้ปัญหายาเสพติด	3.85	0.75	มาก
4. โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	3.80	1.01	มาก
เฉลี่ยรวม	3.89	0.76	มาก
ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน			
5. ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตรสถานศึกษา	3.95	0.60	มาก
6. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ สอดแทรกเนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุกวิชา	4.00	0.73	มาก
7. ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานอย่างมีระบบ	3.85	0.59	มาก
เฉลี่ยรวม	3.93	0.64	มาก

โครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก			
8. โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดกิจกรรม นันทนาการของนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอ	4.05	0.39	มาก
9. โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่มรื่น สวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก	4.30	0.57	มาก
10. มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อการมั่ว สุ่มในการเสพยาเสพติด	3.80	0.62	มาก
11. จัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้ เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพ อิสระ เพื่อไม่ให้นักเรียนหันไปเสพยาเสพติด	4.15	0.59	มาก
เฉลี่ยรวม	4.08	0.54	มาก
ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา			
12. มีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม.25 ด้วยข้อมูล ที่เป็นจริง	4.05	0.69	มาก
13. เมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติดโรงเรียนทำความเข้าใจ กับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของยาเสพติดก่อนส่ง นักเรียนเข้ารับการฟื้นฟูบำบัดรักษา	3.95	0.51	มาก
14. โรงเรียนมีการประสานงานในการแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงาน ต่าง ๆ	4.25	0.64	มาก
เฉลี่ยรวม	4.08	0.61	มาก
ด้านการพัฒนาบุคลากร			
15. ส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรมเรื่องยา เสพติด	4.20	0.52	มาก
16. ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานด้านยา เสพติดอย่างมีระบบ	3.95	0.76	มาก
เฉลี่ยรวม	4.08	0.64	มาก

โครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด			
17. โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	3.75	0.64	มาก
18. ส่งเสริมให้มีกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เช่น ประกวดเรียงความ คำขวัญ	4.15	0.67	มาก
19. ส่งเสริมการจัดอบรมจริยธรรมและหลักธรรมทาง ศาสนาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่นักเรียน	4.45	0.69	มาก
เฉลี่ยรวม	4.12	0.67	มาก
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.02	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยเสมารักษ์เฉลิมพระเกียรติ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.75 ถึง 4.45 โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ มีค่าตั้งแต่ 3.80 ถึง 4.00 อยู่ในระดับมาก โดยโรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการดูแลนักเรียนในด้านปัญหายาเสพติด มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือโรงเรียนส่งเสริมการจัดนิทรรศการทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือโรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.89 อยู่ในระดับมาก

2. ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีค่าตั้งแต่ 3.85 ถึง 4.00 อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารส่งเสริมให้ครู - อาจารย์ สอดแทรกเนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุกวิชา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานอย่างมีระบบ และ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.93 อยู่ในระดับมาก

3. ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก มีค่าตั้งแต่ 3.80 ถึง 4.15 อยู่ในระดับมาก โดยโรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่มรื่น สวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือจัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้

นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพอิสระ เพื่อไม่ให้ นักเรียนหันไปหา ยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือมีการดูแลพื้นที่ ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เื้อต่อการมั่วสุมในการเสพยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 อยู่ในระดับ มาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.08 อยู่ในระดับมาก

4. ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา มีค่าตั้งแต่ 3.95 ถึง 4.25 อยู่ในระดับมาก โดยโรงเรียนมี การประสานงานในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและ หน่วยงานต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือมีการรายงานนักเรียนกลุ่มติด ยาต่อ สพม.25 ด้วยข้อมูลที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือเมื่อ พบว่านักเรียนติดยาเสพติด โรงเรียนให้ความสนใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของยาเสพติดก่อนส่งนักเรียนเข้ารับการฟื้นฟูบำบัดรักษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 อยู่ในระดับมาก และมี ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.08 อยู่ในระดับมาก

5. ด้านการพัฒนาบุคลากร มีค่าตั้งแต่ 3.95 ถึง 4.20 อยู่ในระดับมาก โดยส่งเสริม บุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรมเรื่องยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานด้านยาเสพติดอย่างมีระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.08 อยู่ในระดับมาก

6. ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด มีค่าตั้งแต่ 3.75 ถึง 4.45 อยู่ในระดับมาก โดย ส่งเสริมการจัดอบรมจริยธรรมและหลักธรรมทางศาสนาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่ นักเรียน มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 รองลงมาคือ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เช่น ประกวด เรียงความ คำขวัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือโรงเรียนจัดอบรมแกน นำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.12 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน เท่ากับ 4.02 อยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในโรงเรียนตามโครงการ และนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน สถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2554) จำแนกตามขนาดโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

3.1 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการนโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ตามนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2554) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการนโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

นโยบายการดำเนินการ	ขนาดโรงเรียน	SS	df	MS	F	Sig. (2 tailed)
1. ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้	ระหว่างกลุ่ม	0.78	3	0.26	1.30	0.28
	ภายในกลุ่ม	13.34	67	0.20		
	รวม	14.12	70			
2. ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	1.97	3	0.64	1.92	0.14
	ภายในกลุ่ม	22.28	67	0.33		
	รวม	24.20	70			
3. ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก	ระหว่างกลุ่ม	0.16	3	0.05	0.30	0.82
	ภายในกลุ่ม	11.56	67	0.17		
	รวม	11.72	70			
4. ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา	ระหว่างกลุ่ม	1.93	3	0.64	2.02	0.12
	ภายในกลุ่ม	21.25	67	0.32		
	รวม	23.19	70			
5. ด้านการพัฒนาบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	0.29	3	0.09	0.32	0.82
	ภายในกลุ่ม	20.51	67	0.31		
	รวม	20.79	70			
6. ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด	ระหว่างกลุ่ม	1.42	3	0.43	1.84	0.15
	ภายในกลุ่ม	17.24	67	0.26		
	รวม	18.57	70			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.59	3	0.20	1.54	0.21
	ภายในกลุ่ม	8.59	67	0.13		
	รวม	9.18	70			

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการนโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ตามนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2554) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้สถิติทดสอบด้วยค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบว่า ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด และโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

3.2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา ตามนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2554) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ดังตาราง 4.12

ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

นโยบายการดำเนินการ	ขนาดโรงเรียน	SS	df	MS	F	Sig. (2 tailed)
1. ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้	ระหว่างกลุ่ม	0.80	3	0.27	1.15	0.34
	ภายในกลุ่ม	15.65	67	0.23		
	รวม	16.45	70			
2. ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.68	3	0.23	0.79	0.51
	ภายในกลุ่ม	19.20	67	0.29		
	รวม	19.87	70			
3. ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก	ระหว่างกลุ่ม	1.02	3	0.34	1.46	0.23
	ภายในกลุ่ม	15.60	67	0.23		
	รวม	16.62	70			

นโยบายการดำเนินการ	ขนาด โรงเรียน	SS	df	MS	F	Sig. (2 tailed)
4. ด้านการฟื้นฟู บำบัดรักษา	ระหว่างกลุ่ม	0.95	3	0.32	0.69	0.56
	ภายในกลุ่ม	30.84	67	0.46		
	รวม	31.79	70			
5. ด้านการพัฒนา บุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	1.89	3	0.63	1.82	0.15
	ภายในกลุ่ม	23.29	67	0.34		
	รวม	25.8	70			
6. ด้านการรณรงค์ป้องกัน ยาเสพติด	ระหว่างกลุ่ม	1.32	3	0.44	1.61	0.20
	ภายในกลุ่ม	18.24	67	0.27		
	รวม	19.56	70			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.03	3	0.34	1.79	0.16
	ภายในกลุ่ม	12.86	67	0.19		
	รวม	13.88	70			

จากตารางที่ 4.12 พบว่า การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา ตามนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2554) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้สถิติทดสอบด้วยค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบว่า ด้านการให้การศึกษและเผยแพร่ความรู้ ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด และโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

3.3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการจำแนกความเข้มโรงเรียนแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง ตามนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2554) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการจำแนกความเข้มโรงเรียนแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

นโยบายการดำเนินการ	ขนาด โรงเรียน	SS	df	MS	F	Sig. (2 tailed)
1. ด้านการให้การศึกษา และเผยแพร่ความรู้	ระหว่างกลุ่ม	1.04	3	0.35	2.01	0.12
	ภายในกลุ่ม	10.34	60	0.17		
	รวม	11.38	63			
2. ด้านการปฏิรูป หลักสูตรและกระบวนการ จัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.95	3	0.32	1.40	0.25
	ภายในกลุ่ม	13.60	60	0.23		
	รวม	14.55	63			
3. ด้านการปรับปรุง สภาพแวดล้อมและ กิจกรรมทางเลือก	ระหว่างกลุ่ม	0.81	3	0.27	1.23	0.31
	ภายในกลุ่ม	13.29	60	0.22		
	รวม	14.11	63			
4. ด้านการฟื้นฟู บำบัดรักษา	ระหว่างกลุ่ม	1.09	3	0.36	0.96	0.42
	ภายในกลุ่ม	22.65	60	0.38		
	รวม	23.74	63			
5. ด้านการพัฒนา บุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	1.47	3	0.49	1.72	0.17
	ภายในกลุ่ม	17.00	60	0.28		
	รวม	18.47	63			
6. ด้านการรณรงค์ป้องกัน ยาเสพติด	ระหว่างกลุ่ม	1.22	3	0.41	1.57	0.21
	ภายในกลุ่ม	15.57	60	0.26		
	รวม	16.79	63			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.58	3	0.19	1.26	0.30
	ภายในกลุ่ม	9.24	60	0.15		
	รวม	9.83	63			

จากตารางที่ 4.13 พบว่า การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการจำแนกความเข้มโรงเรียนแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง ตามนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2554) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

โดยใช้สถิติทดสอบด้วยค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบว่า ด้านการให้ การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด และโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

3.4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในโรงเรียนตามโครงการห้องเรียนสีขาว ตามนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2554) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการห้องเรียนสีขาว จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

นโยบายการดำเนินการ	ขนาด โรงเรียน	SS	df	MS	F	Sig. (2 tailed)
1. ด้านการให้การศึกษา และเผยแพร่ความรู้	ระหว่างกลุ่ม	0.11	3	0.04	0.12	0.95
	ภายในกลุ่ม	19.77	63	0.31		
	รวม	19.88	66			
2. ด้านการปฏิรูป หลักสูตรและกระบวนการ จัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.74	3	0.25	0.67	0.58
	ภายในกลุ่ม	23.36	63	0.37		
	รวม	24.10	66			
3. ด้านการปรับปรุง สภาพแวดล้อมและ กิจกรรมทางเลือก	ระหว่างกลุ่ม	0.32	3	0.11	0.37	0.78
	ภายในกลุ่ม	18.53	63	0.29		
	รวม	18.85	66			
4. ด้านการฟื้นฟู บำบัดรักษา	ระหว่างกลุ่ม	1.07	3	0.36	0.69	0.56
	ภายในกลุ่ม	32.51	63	0.52		
	รวม	33.58	66			
5. ด้านการพัฒนา บุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	0.43	3	0.14	0.32	0.81
	ภายในกลุ่ม	28.15	63	0.45		
	รวม	28.58	66			

นโยบายการดำเนินการ	ขนาด โรงเรียน	SS	df	MS	F	Sig. (2 tailed)
6. ด้านการรณรงค์ป้องกัน ยาเสพติด	ระหว่างกลุ่ม	1.51	3	0.50	1.34	0.27
	ภายในกลุ่ม	23.63	63	0.38		
	รวม	25.14	66			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.11	3	0.04	0.13	0.94
	ภายในกลุ่ม	16.80	63	0.27		
	รวม	16.91	66			

จากตารางที่ 4.14 พบว่า การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการห้องเรียนสีขาว ตามนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2554) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้สถิติทดสอบด้วยค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบว่า ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด และโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

3.5 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา ตามนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2554) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

นโยบายการดำเนินการ	ขนาด โรงเรียน	SS	df	MS	F	Sig. (2 tailed)
1. ด้านการให้การศึกษา และเผยแพร่ความรู้	ระหว่างกลุ่ม	0.11	3	0.04	0.12	0.95
	ภายในกลุ่ม	19.77	63	0.31		
	รวม	19.88	66			

นโยบายการดำเนินการ	ขนาด โรงเรียน	SS	df	MS	F	Sig. (2 tailed)
2. ด้านการปฏิรูปหลักสูตร และกระบวนการจัดการ เรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.74	3	0.25	0.67	0.58
	ภายในกลุ่ม	23.36	63	0.37		
	รวม	24.10	66			
3. ด้านการปรับปรุง สภาพแวดล้อมและ กิจกรรมทางเลือก	ระหว่างกลุ่ม	0.32	3	0.11	0.37	0.78
	ภายในกลุ่ม	18.53	63	0.29		
	รวม	18.85	66			
4. ด้านการฟื้นฟู บำบัดรักษา	ระหว่างกลุ่ม	1.07	3	0.36	0.69	0.56
	ภายในกลุ่ม	32.51	63	0.52		
	รวม	33.58	66			
5. ด้านการพัฒนาบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	0.43	3	0.14	0.32	0.81
	ภายในกลุ่ม	28.15	63	0.45		
	รวม	28.58	66			
6. ด้านการรณรงค์ป้องกัน ยาเสพติด	ระหว่างกลุ่ม	1.51	3	0.50	1.34	0.27
	ภายในกลุ่ม	23.63	63	0.38		
	รวม	25.14	66			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.11	3	0.04	0.13	0.94
	ภายในกลุ่ม	16.80	63	0.27		
	รวม	16.91	66			

จากตารางที่ 4.15 การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา ตามนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2554) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้สถิติทดสอบด้วยค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบว่า ด้านการให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด และโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

3.6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ ตามนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2554) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

นโยบายการดำเนินการ	ขนาดโรงเรียน	SS	df	MS	F	Sig. (2 tailed)
1. ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้	ระหว่างกลุ่ม	2.45	3	0.82	2.92	0.07
	ภายในกลุ่ม	4.48	16	0.28		
	รวม	6.93	19			
2. ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.46	3	0.15	0.96	0.44
	ภายในกลุ่ม	2.56	16	0.16		
	รวม	3.03	19			
3. ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก	ระหว่างกลุ่ม	0.63	3	0.21	1.16	0.35
	ภายในกลุ่ม	2.88	16	0.18		
	รวม	3.51	19			
4. ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา	ระหว่างกลุ่ม	0.82	3	0.27	0.97	0.43
	ภายในกลุ่ม	4.50	16	0.28		
	รวม	5.31	19			
5. ด้านการพัฒนาบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	0.96	3	0.32	0.83	0.50
	ภายในกลุ่ม	6.18	16	0.39		
	รวม	7.14	19			
6. ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด	ระหว่างกลุ่ม	1.57	3	0.52	2.64	0.09
	ภายในกลุ่ม	3.17	16	0.20		
	รวม	4.74	19			

นโยบายการดำเนินการ	ขนาด โรงเรียน	SS	df	MS	F	Sig. (2 tailed)
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.81	3	0.27	1.51	0.25
	ภายในกลุ่ม	2.84	16	0.18		
	รวม	3.65	19			

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน ตามโครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ ตามนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2554) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้สถิติทดสอบด้วยค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบว่า ด้านการให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาและเผยแพร่ความรู้ ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด และโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามได้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 โดยผู้วิจัยได้สรุปเนื้อหาสาระดังนี้

1) ด้านการให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ปัญหา โครงการและนโยบายต่าง ๆ ขาดการประชาสัมพันธ์และการให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ

1.1 ควรมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง

1.2 ควรมีการจัดอบรม เกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสม่ำเสมอ

2) ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

ปัญหา การขาดความรู้และความเข้าใจในหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

2.1 ควรมีการส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตรในสถานศึกษา

2.2 ควรมีการส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยสอดแทรกเนื้อหาในส่วนของยาเสพติดไว้ในเนื้อหาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.3 ควรมีการส่งเสริมให้ครูมีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวกับเนื้อหา ยาเสพติดให้มากขึ้น

3) ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก

ปัญหา โรงเรียนขาดงบประมาณในการสนับสนุนสำหรับใช้ในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก

ข้อเสนอแนะ

3.1 ควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและการจัดกิจกรรมทางเลือกของโรงเรียนให้หลากหลายและเพียงพอ

3.2 ควรมีการสนับสนุนอุปกรณ์กีฬา หรือเครื่องมือที่ใช้ในการจัดกิจกรรมทางเลือกให้กับนักเรียน เช่น อุปกรณ์กีฬา สำหรับนักเรียนที่เลือกเล่นกีฬา อุปกรณ์เครื่องมือช่าง สำหรับนักเรียนที่สนใจงานช่าง เป็นต้น

4) ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา

ปัญหา การขาดงบประมาณสนับสนุนในการดูแลนักเรียนและบุคลากรดูแลนักเรียนไม่ทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ

4.1 ควรส่งเสริมครูให้มีการกำกับติดตามนักเรียนอย่างต่อเนื่องและกระตุ้นการเฝ้าระวัง ติดตาม ดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น รวมทั้งตรวจสอบพฤติกรรมของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

4.2 ควรมีการส่งเสริมด้านงบประมาณเพื่อใช้ในการฟื้นฟูหรือบำบัดรักษา เช่น งบประมาณในการนำนักเรียนเข้าเยี่ยมชมน หรือการนำวิทยากรมาให้ความรู้ด้านยาเสพติด

5) ด้านการพัฒนาบุคลากร

ปัญหา จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดมีน้อย ทำให้ไม่เพียงพอต่อการดูแลและกำกับติดตาม

ข้อเสนอแนะ

5.1 ควรมีการส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรมในเรื่องการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

5.2 ควรมีการเพิ่มจำนวนของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในการดำเนินป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน

5.3 ควรมีการดูแลสวัสดิภาพและความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน เช่นการเพิ่มค่าตอบแทน เนื่องจากผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านยาเสพติดต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับผู้เสพและผู้ขายยาเสพติดโดยตรง

6) ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด

ปัญหา ขาดการสนับสนุนในเรื่องวัสดุอุปกรณ์และการสร้างเครือข่ายในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ข้อเสนอแนะ

6.1 ควรมีการให้ความรู้ในเรื่องของยาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ

6.2 ควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด

6.3 ควรมีการสนับสนุนอุปกรณ์ในการจัดนิทรรศการให้ความรู้แก่นักเรียน

6.4 ควรมีการสร้างแกนนำนักเรียนในการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษาและชุมชน เพื่อให้เกิดการดูแลเอาใจใส่อย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น รวมทั้งประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ความรู้เรื่องยาเสพติด และประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ในการศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จำนวน 69 โรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย(Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คือ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการ และนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2554) พบว่า

1.1 ผลการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการนโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านการฟื้นฟู บำบัดรักษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.6 การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามโครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียน การสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านการฟื้นฟู บำบัดรักษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านการพัฒนาบุคลากร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมทุกอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการ และนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2554) จำแนกตามขนาดโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า

2.1 การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการนโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ตามนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก ด้านการฟื้นฟู บำบัดรักษา ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด และโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

2.2 การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา ตามนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก ด้านการฟื้นฟู บำบัดรักษา ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด และโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

2.3 การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการจำแนกความเข้มแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง ตามนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก ด้านการฟื้นฟู บำบัดรักษา ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด และโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

2.4 การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการห้องเรียนสีขาว ตามนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ด้านการให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาและเผยแพร่ความรู้ ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด และโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

2.5 การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา ตามนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ด้านการให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาและเผยแพร่ความรู้ ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด และโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

2.6 การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามโครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ ตามนโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ด้านการให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาและเผยแพร่ความรู้ ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด และโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะ

1) ด้านการให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาและเผยแพร่ความรู้

โครงการและนโยบายต่าง ๆ ขาดการประชาสัมพันธ์และการให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างทั่วถึง รัฐบาลหรือหน่วยงานต้นสังกัดควรมีการสนับสนุนในการจัดกิจกรรมหรือให้ความรู้ให้มากขึ้น เช่นการอบรม สัมมนา ประชาสัมพันธ์

2) ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

การขาดความรู้และความเข้าใจในหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน รัฐบาลควรมีการส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตรในสถานศึกษาและมีการเนื้อหาในส่วนของยาเสพติดไว้ในเนื้อหาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งสนับสนุนให้ครูมีการทำการวิจัยในเนื้อหาเสพติดให้มากและหลากหลายขึ้น

3) ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก

โรงเรียนขาดงบประมาณในการสนับสนุนสำหรับใช้ในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก รัฐบาลและหน่วยงานต้นสังกัดควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและการจัดกิจกรรมทางเลือกของโรงเรียนให้หลากหลายและเพียงพอ

4) ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา

การขาดงบประมาณสนับสนุนในการดูแลนักเรียนและบุคลากรดูแลนักเรียนไม่ทั่วถึง หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริมครูให้มีการกำกับติดตามนักเรียนอย่างต่อเนื่องและกระตุ้นการเฝ้าระวัง ติดตาม ดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น รวมทั้งตรวจสอบพฤติกรรมของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและควรมีการส่งเสริมด้านงบประมาณเพื่อใช้ในการฟื้นฟูหรือบำบัดรักษา เช่น งบประมาณในการนำนักเรียนเข้าเยี่ยมชมน หรือการนำวิทยากรมาให้ความรู้ด้านยาเสพติด

5) ด้านการพัฒนาบุคลากร

การที่จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดมีน้อย ทำให้ไม่เพียงพอต่อการดูแลและกำกับติดตาม รัฐบาลควรมีการส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรมในเรื่องการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง , มีการเพิ่มจำนวนของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในการดำเนินป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน รวมทั้งควรมีการดูแลสวัสดิภาพและความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน เช่นการเพิ่มค่าตอบแทน เนื่องจากผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านยาเสพติดต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับผู้เสพยาและผู้ขายยาเสพติดโดยตรง

6) ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด

การขาดการสนับสนุนในเรื่องวัสดุอุปกรณ์และการสร้างเครือข่ายในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จึงควรมีการสร้างแกนนำนักเรียนในการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาและชุมชน เพื่อให้เกิดการดูแลเอาใจใส่อย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น รวมทั้งประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ความรู้เรื่องยาเสพติด และประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากการวิจัยระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ตามโครงการนโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา โครงการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา โครงการจำแนกความเข้มแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง โครงการห้องเรียนสีขาว โครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา และโครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ และนโยบายด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัด การ

เรียนการสอน ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรม ทางเลือก ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด พบว่า

นโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา พบว่า นโยบายด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด มีการปฏิบัติงานใน ระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก และด้านการ ปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีระดับการดำเนินการน้อยที่สุด

โครงการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา พบว่า นโยบายด้านการ รณรงค์ป้องกันยาเสพติด มีระดับการดำเนินการมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการปฏิรูปหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนการสอน มีระดับการดำเนินการน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจพร พลเสนา ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานป้องกันสารเสพติดใน สถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 พบว่าระดับการ ดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดโดยรวมและรายด้าน ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน การรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล การส่งเสริมนักเรียน การคัดกรองนักเรียน และการส่งต่อ ตามลำดับ สรุปโดย ภาพรวมการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษาช่วงชั้น 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคามเขต 2 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

โครงการจำแนกความเข้มแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง พบว่า นโยบายด้านการ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก และด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด มีระดับการ ปฏิบัติงานมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการปฏิรูปหลักสูตรและการจัด กระบวนการเรียนการสอน มีระดับการดำเนินการน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริรัตน์ จันทรเพชร ที่ได้ทำการศึกษาการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา อำเภอ เมืองกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 1 พบว่า การดำเนินการป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์เขต 1 สถานศึกษามีการดำเนินการตามกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ โดยสถานศึกษาจัด สภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่น โลง มีชุมชนลานกีฬา การปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อมในโรงเรียน โดยสถานศึกษาได้จัดตั้งเครือข่ายคอยสอดส่องพฤติกรรมนักเรียน ประกอบด้วยมีครูที่ปรึกษา / ครู ประจำชั้น ครูฝ่ายปกครอง และกิจการนักเรียนและฝ่ายพยาบาล เป็นเครือข่ายให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และการสร้างเครือข่ายผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน โดยสถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายบุคลากร ที่เป็นส่วนร่วมคือ ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น รองลงมาคือ ครูฝ่ายปกครอง / กิจการนักเรียน และฝ่าย พยาบาล / ฝ่ายแนะแนวตามลำดับและงานวิจัยของเรณู หลวงกอง ได้ศึกษาแนวทางการป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติดกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม อำเภอชุมแพ

จังหวัดขอนแก่น พบว่า อบต.ควรจัดสวนสาธารณะหมู่บ้านละ 1 แห่ง เพื่อให้ครอบครัวมีกิจกรรมร่วมกัน อบต.ควรสร้างลานกีฬาเพื่อออกกำลังกายพร้อมอุปกรณ์กีฬาเพื่อให้เด็กได้รวมกลุ่มกันทำกิจกรรมที่เกิดประโยชน์

โครงการห้องเรียนสีเขียว พบว่า นโยบายด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก รองลงมาคือ ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด และด้านการปฏิรูปหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนการสอนและด้านการฟื้นฟู บำบัดรักษา มีระดับการดำเนินการน้อยที่สุด

โครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา พบว่า นโยบายด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก มีระดับการดำเนินการมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด และด้านการฟื้นฟู บำบัดรักษา มีระดับการดำเนินงานน้อยที่สุด

โครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ พบว่า นโยบายด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด มีระดับการดำเนินการมากที่สุด รองลงมาคือ นโยบายด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการฟื้นฟู บำบัดรักษา และด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ มีระดับการดำเนินการน้อยที่สุด ซึ่งจากการศึกษาในครั้งนี้ ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ

2 สรุปผลการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ตามโครงการนโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโครงการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา โครงการจำแนกความเข้มแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง โครงการห้องเรียนสีเขียว โครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา และ โครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ และนโยบาย ด้าน การให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการ การเรียนการสอน ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและ กิจกรรม ทางเลือก ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการรณรงค์ป้องกัน ยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 พบว่า การดำเนินงานตาม นโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2554) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ ด้านการปฏิรูป หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรม ทางเลือก ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด และ โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งจากผลการศึกษาได้สอดคล้องกับงานวิจัยของโกสินทร์ บุญมาก ได้ ทำการศึกษาการบริหารการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ศูนย์

เครือข่ายกระบวน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 4 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายกระบวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวมมีระดับปฏิบัติการอยู่ในระดับ “มาก” คิดเป็นร้อยละ 3.98 ซึ่งเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก ด้านการฟื้นฟูบำบัด ด้านการปฏิรูปหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน และด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ และผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา คือ จัดอบรมคุณธรรมจริยธรรมให้ความรู้และอบรมนักเรียนให้เกิดความตระหนักในโทษของยาเสพติด ส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เช่น กิจกรรมกีฬา ชมรม เป็นต้น สอดแทรกเรื่องยาเสพติดในเนื้อหาสาระการเรียนรู้ต่างๆแบบบูรณาการ ทุกคนควรให้ความร่วมมือในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจัง สร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้ร่มรื่น สวยงาม การลงโทษนักเรียน ไม่ควรใช้วิธีการที่รุนแรง และโรงเรียนควรมีระบบการฟื้นฟูบำบัดที่ครอบคลุมและผลการวิจัยของวิระพงษ์ นีไลย์นาค ได้ศึกษาการดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา อำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนครเขต 3 ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา อำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนครเขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียน ในโรงเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียนพบว่าการดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน

ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งโดยภาพรวมและเป็นรายด้านคือ ด้านบุคลากรที่รับผิดชอบ ด้านการจัดกิจกรรม และด้านการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการจัดทำโครงการและด้านการกำกับและติดตามผลการปฏิบัติงาน พบว่า ไม่แตกต่าง

ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ทั้งโดยภาพรวมและเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่าง

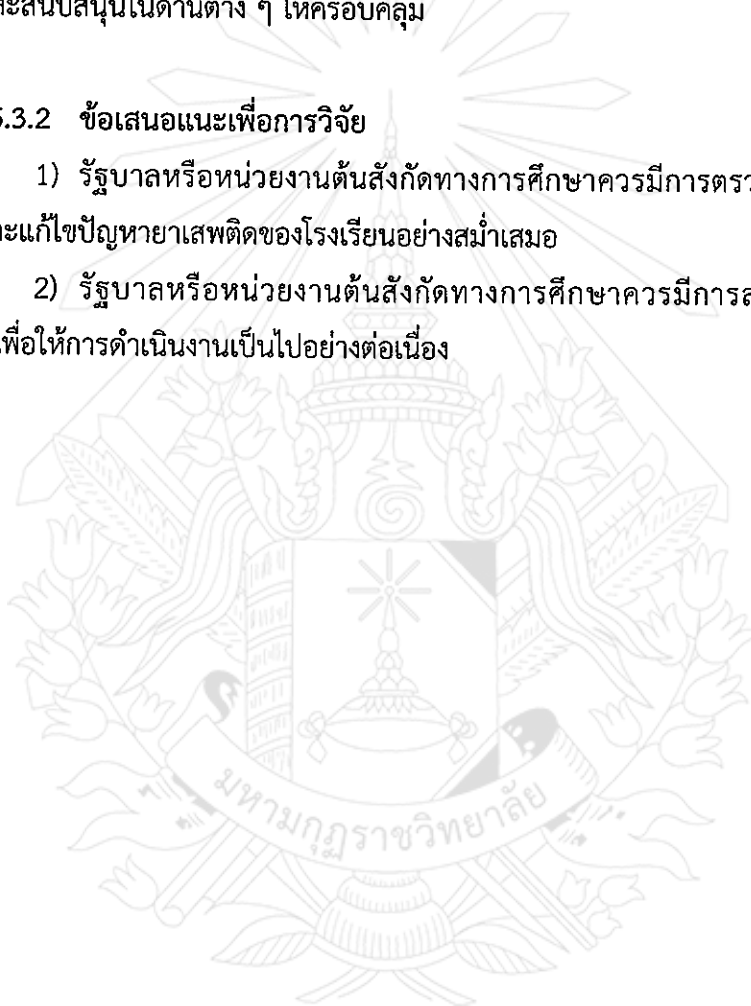
5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) นโยบายในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นนโยบายที่ดี และควรมีการสนับสนุนให้มีการดำเนินการต่อไป
- 2) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ยังไม่มีการดำเนินการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้นจึงควรมีการติดตามและสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ให้ครอบคลุม

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

- 1) รัฐบาลหรือหน่วยงานต้นสังกัดทางการศึกษาควรมีการตรวจสอบการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ
- 2) รัฐบาลหรือหน่วยงานต้นสังกัดทางการศึกษาควรมีการสนับสนุนงบประมาณบุคลากร เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

1. หนังสือภาษาไทย

1) หนังสือทั่วไป

- กระทรวงศึกษาธิการ. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544.
- _____. กรอบและแนวทางการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสีขาว. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542.
- _____. รายงานการวิจัยการประเมินผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสีขาว กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2551. กรุงเทพมหานคร : คุรุสภาลาดพร้าว, 2552.
- กรมสามัญศึกษา. รายงานการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดิน เพื่อเอาชนะยาเสพติดของกรมสามัญศึกษา ปีงบประมาณ 2545. กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, 2545.
- กรมสุขภาพจิต, กระทรวงสาธารณสุข, คู่มือการปรึกษาในสถานการณียาเสพติด. กรุงเทพมหานคร : กมลโปรดักชั่น, 2546.
- กรมวิชาการ. เริ่มต้นชีวิตสดใส คู่มือการปฏิบัติงาน : การใช้กระบวนการแนะแนวเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2540.
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, สำนักงาน. คู่มือการจัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด. สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545.
- _____. ความรู้เบื้องต้นเรื่องยาเสพติด. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : การป้องกันยาเสพติด, 2545.
- _____. รวมคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด. กรุงเทพฯ: กระทรวงยุติธรรม, 2546.
- บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 7, กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น จำกัด, 2545.
- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. แผนการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและแก้ปัญหายาเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2540 – 2544). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2539.

พัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด, สำนักงาน. แนวทางการดำเนินงานป้องกันและ
แก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติดสำนักนายกรัฐมนตรี. 2542.

____. สิ่งเสพติด. กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์, 2542.

ภานุพงษ์ จิตะสมบัติ, สิ่งเสพติด 2000. กรุงเทพมหานคร: อรุณพิมพ์, 2544.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. คู่มือการจัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด.
สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545.

____. ความรู้เบื้องต้นเรื่องยาเสพติด. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : การป้องกันยาเสพติด,
2545.

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. การประกันระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ: การศาสนา, 2544.

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถม
ศึกษาแห่งชาติ. คู่มือการดำเนินงานโครงการพัฒนาการเรียนการสอนการป้องกันสารเสพติด.
กรุงเทพฯ: เจ.เอ็น.ที, 2544.

2) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

โกสินทร์ บุญมาก. “การบริหารการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาศูนย์
เครือข่ายกระนวน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 4”. สารนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 2551.

จิรวรรณ สารสิทธิ์. “การพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการติดยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้นในเขตเทศบาลตำบลท่าฉาง อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี”. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.

เดชา สุทธิปัญญา. “การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนประถมศึกษา
อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น”. รายงานการศึกษาระดับปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2548.

เบญจมาพร พลเสนา. “การดำเนินการป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2”. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหา
บัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2550.

เรณู หลวงกอง. “แนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น”, รายงานการศึกษาอิสระ
 วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น :
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2553.

เรืองยศ อุตระศาสตร์. “การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา
 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิต
 วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2546.

วิทย์ เทียงบุญธรรม, “การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน : กรณีศึกษา โรงเรียนห้วย
 ม้าวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดแพร่”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย
 :
 สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์, 2546.

วิระพงษ์ นีไธยนาถ. “การดำเนินการป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษา อำเภอบ้านม่วง
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากสกลนคร เขต 3”. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหา
 บัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2552.

วุฒิพงษ์ ภัคติกุล. “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของคณะ
 กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดขอนแก่น”. รายงานการศึกษาอิสระ
 ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย :
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
 2549.

ศิริวัฒน์ จันทรเพชร. “การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา อำเภอเมือง
 กาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา
 ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 มหาสารคาม, 2551.

3) เว็บไซต์

กิตติกร แซ่หมู่, “กระทรวงศึกษาธิการ จับมือ ๔ องค์กร ชูธง “รั้วโรงเรียน” แก้ปัญหาเสพติดใน
 สถานศึกษา” 14 กรกฎาคม 2554,

<<http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=24244&Key=news2>>

งานสารสนเทศ กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27, “ขนาด
 ของโรงเรียน” 10 มิถุนายน 2555,

<<http://www.secondary27.go.th/office16.php>>

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 1, “คู่มือโครงการ
โรงเรียนสีขาว” 11 มิถุนายน 2554,

<<http://www.psktk.com/pgc/?คู่มือโครงการโรงเรียนสีขาว,131>>

ภาคผนวก

มหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

1. ดร.กุศล ศรีสารคาม

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพลาญชัยพิทยาคม อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด

วุฒิการศึกษา กศ.บ.(คณิตศาสตร์), กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา),
ปร.ด.การบริหารการศึกษา

2. ดร.จันทน์ กมลศิลป์

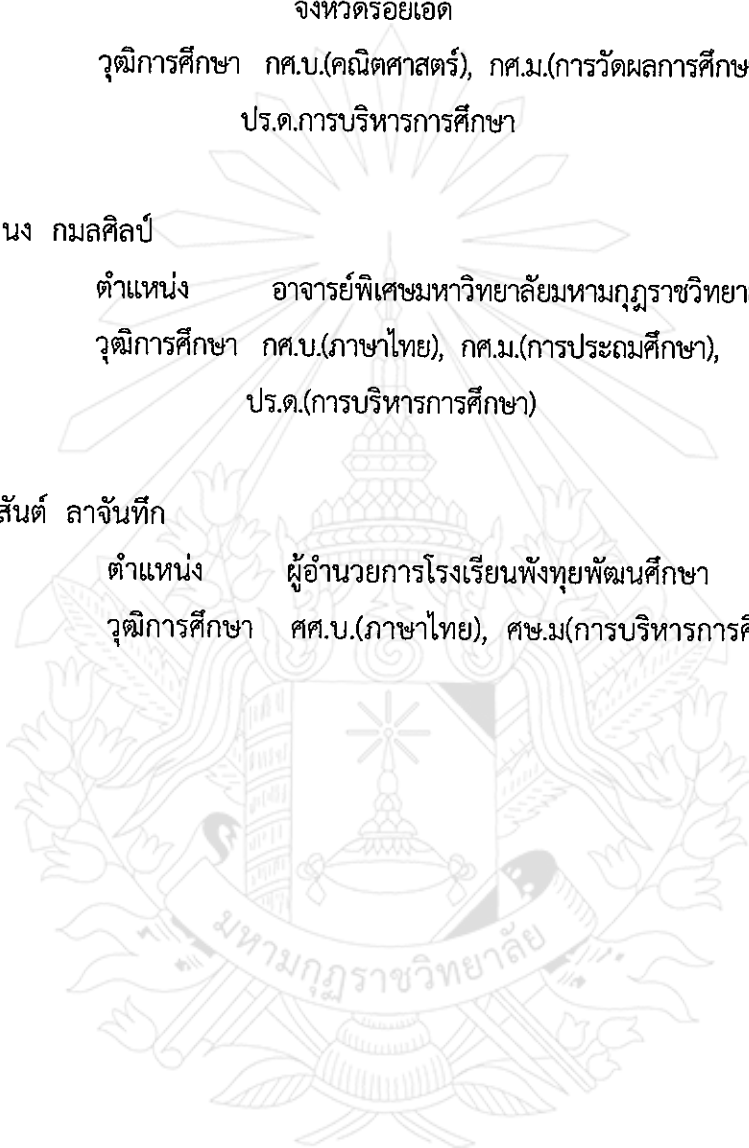
ตำแหน่ง อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

วุฒิการศึกษา กศ.บ.(ภาษาไทย), กศ.ม.(การประถมศึกษา),
ปร.ด.(การบริหารการศึกษา)

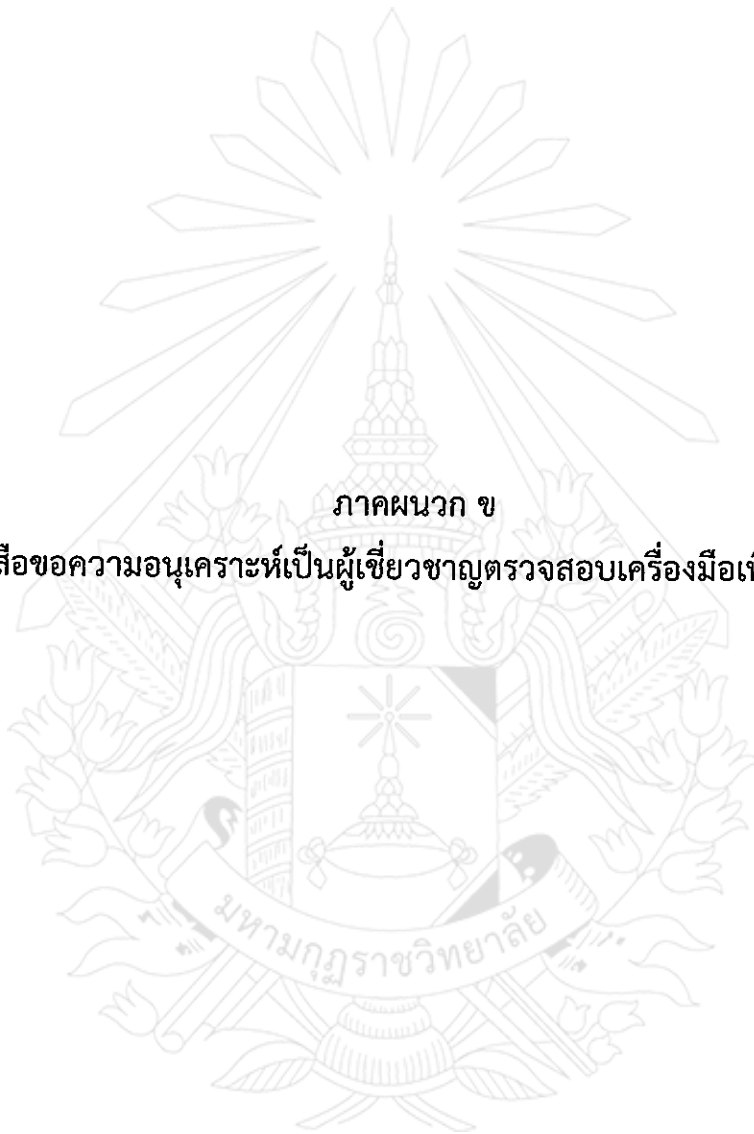
3. นายวสันต์ ลาจันทร์

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพังทวยพัฒนศึกษา

วุฒิการศึกษา ศศ.บ.(ภาษาไทย), ศษ.ม(การบริหารการศึกษา)

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

ศธ ๖๐๑๕/ว ๑๑๒

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเสด็จเมือง
คำบลดงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ดา. กุศล ศรีสังเคอม

ด้วย นางสุจิตรา จันตาสล นักศึกษาศาสาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕" เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระราชปรีดีวิมล)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

- อเล็กซ์ วิมลวิมล ๕/๕๕๕๕๕๕

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔, ๐-๔๓๕๑-๖๐๗๖ ต่อ ๑๑๒

โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

[http:// www.rec.mbu.ac.th](http://www.rec.mbu.ac.th)

ศธ ๖๐๑๕/ว ๑๑๒

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลียงเมือง
ตำบลดงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร

ด้วย นางสุจิตรา จันทาผล นักศึกษาศาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้.

ขอเจริญพร

(พระราชปรีดีติวมล)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๕, ๐-๔๓๕๑-๖๐๗๖ ต่อ ๑๑๒

โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๕๖๑๘

[http:// www.rec.mbu.ac.th](http://www.rec.mbu.ac.th)

ศธ ๖๐๑๕/ว ๑๑๒

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลียงเมือง
ตำบลดงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้บริหารทางคุณศัพท์ สถาบัน

ด้วย นางสุจิตรา จันดาผล นักศึกษาสาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดมหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระราชาปริยัติวิมล)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

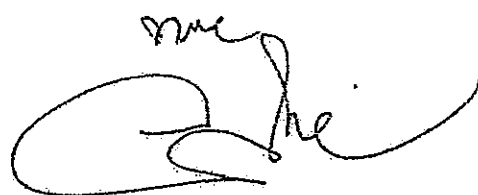
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

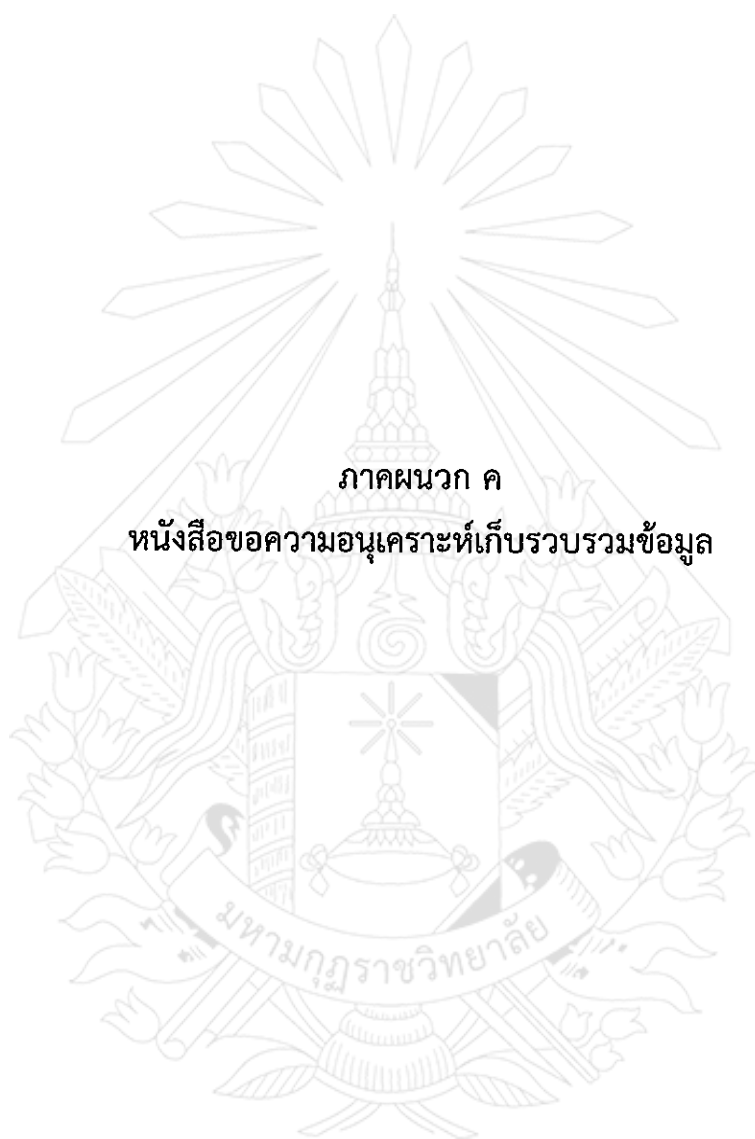
บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔, ๐-๔๓๕๑-๖๐๗๖ ต่อ ๑๑๒

โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

[http:// www.rec.mbu.ac.th](http://www.rec.mbu.ac.th)

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ศธ ๖๐๓๕/ว ๑๑๒

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลียงเมือง
ตำบลคงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ดร. ศิวะพงษ์ กมลศิลป์

ด้วย นางสุจิตรา จันดาผล นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้.

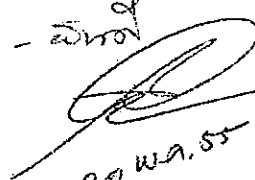
ขอเจริญพร

(พระราชปริยัติวิมล)

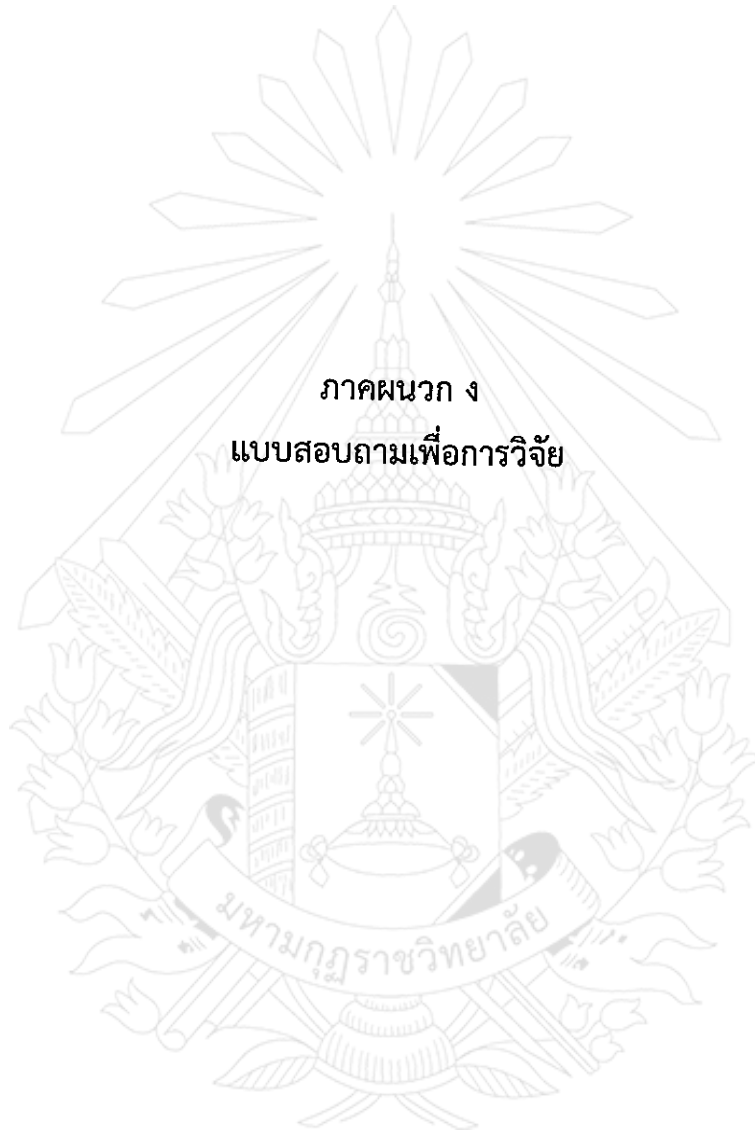
รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔, ๐-๔๓๕๑-๖๐๗๖ ต่อ ๑๑๒
โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘
[http:// www.rec.mbu.ac.th](http://www.rec.mbu.ac.th)

- ๑๕๖๖
- ๒๖๗๖

๑๐ พ.ค. ๕๕

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ฉบับที่

เรื่อง การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็นทั้งหมด 6 ชุด หนึ่งชุดมี 4 ตอน คือ
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25
ตอนที่ 3 ระดับการปฏิบัติการ การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25
ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25
3. ขอให้ท่านพิจารณาข้อความแล้วให้ข้อมูล/คำตอบตามความเป็นจริง ซึ่งผู้ศึกษาจะใช้คำตอบของท่าน เพื่อการวิจัยเรื่องนี้เท่านั้นและจะสงวนคำตอบของท่านไว้ในภาพรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จึงไม่กระทบต่อตัวท่านหรือโรงเรียนแต่ประการใด กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อหรือทุกรายการ เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

(นางสาวสุจิตรา น้อยศรี)

นักศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

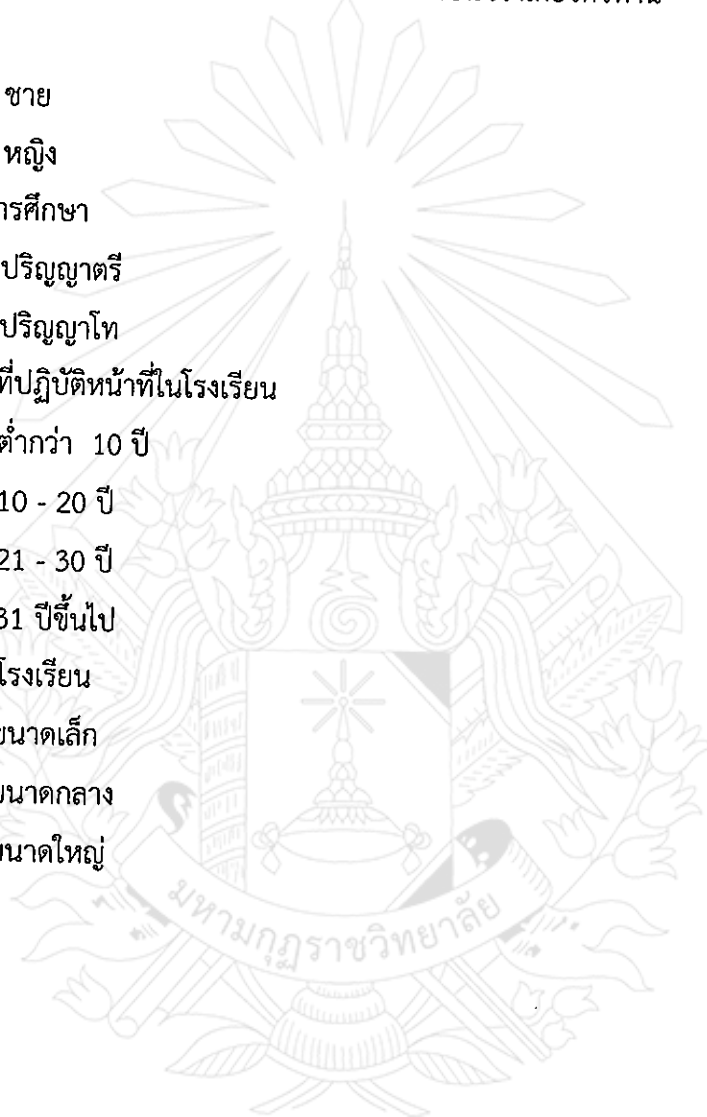
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ
 - ชาย
 - หญิง
2. วุฒิทางการศึกษา
 - ปริญญาตรี
 - ปริญญาโท
3. ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน
 - ต่ำกว่า 10 ปี
 - 10 - 20 ปี
 - 21 - 30 ปี
 - 31 ปีขึ้นไป
4. ขนาดของโรงเรียน
 - ขนาดเล็ก
 - ขนาดกลาง
 - ขนาดใหญ่

ตอนที่ 2

การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่าในปี 2554 โรงเรียนของท่านได้มีการดำเนินการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 แล้วเขียนเครื่องหมาย
✓ ลงในช่องที่มีการดำเนินการในโครงการนั้น ๆ

1. ในสถานศึกษาของท่านมีการดำเนินการตามนโยบายการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา
เสพติดในโรงเรียน ในปีการศึกษา 2554 โครงการใดบ้าง

โครงการ/นโยบายการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในสถานศึกษา ในปีการศึกษา 2554	มี	ไม่มี	หมายเหตุ
1. โครงการนโยบาย "4 ต้อง 2 ไม่" เสริมสร้างความเข้มแข็งและ ยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา			
2. โครงการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา			
3. โครงการจำแนกสถานะความเข้มแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง			
4. โครงการห้องเรียนสีขาว			
5. โครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา			
6. โครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ			
7. อื่น ๆ.....			
8. อื่น ๆ.....			

2. ท่านได้รับข้อมูลด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาจากแหล่งใด
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
() สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25
() องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
() สถานีตำรวจ
() โรงพยาบาล
() ศพส.จ.
() ศพส.อ.
() อื่น ๆ.....

ตอนที่ 3 ระดับการปฏิบัติการ การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่มีระดับการปฏิบัติตรงกับสภาพที่ท่านเห็นว่าเป็นจริงมากที่สุด เพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ โดยมีเกณฑ์ตอบดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด/ไม่มีการปฏิบัติงานเลย

การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

นโยบายด้าน	ข้อที่	การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน				
			5	4	3	2	1
โครงการนโยบาย "4 ต้อง 2 ไม่" เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา							
ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้	1	โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดนิทรรศการทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติด					
	2	โรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการดูแลนักเรียนในด้านปัญหาเสพติด					
	3	โรงเรียนจัดให้มีการบริการคำปรึกษาแนะแนว ฝึกทักษะชีวิตให้เข้าใจในกลวิธีในแก้ปัญหายาเสพติด					
	4	โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด					
ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน	5	ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตรสถานศึกษา					
	6	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ สอดแทรกเนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุกวิชา					
	7	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานอย่างมีระบบ					

นโยบายด้าน	ข้อที่	การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน				
			5	4	3	2	1
ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก	8	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอ					
	9	โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่มรื่น สวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก					
	10	มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อการมั่วสุมในการเสพยาเสพติด					
	11	จัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพอิสระ เพื่อไม่ให้นักเรียนหันไปหายาเสพติด					
ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา	12	มีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม.25 ด้วยข้อมูลที่แท้จริง					
	13	เมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติดโรงเรียนทำความเข้าใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของยาเสพติดก่อนส่งนักเรียนเข้ารับการฟื้นฟูบำบัดรักษา					
	14	โรงเรียนมีการประสานงานในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ					
ด้านการพัฒนาบุคลากร	15	ส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรมเรื่องยาเสพติด					
	16	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานด้านยาเสพติดอย่างมีระบบ					
ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด	17	โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด					
	18	ส่งเสริมให้มีกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เช่น ประกวดเรียงความ คำขวัญ					
	19	ส่งเสริมการจัดอบรมจริยธรรมและหลักธรรมทางศาสนาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่นักเรียน					

ตอนที่ 4 ท่านมีปัญหา / อุปสรรคและข้อเสนอแนะ อะไรบ้างในการดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาในสถานศึกษา

4.1 โครงการนโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

4.1.1 ด้านการบริหารจัดการ

ปัญหา อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

4.1.2 ด้านการจัดกิจกรรมด้านยาเสพติด

ปัญหา อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

4.1.3 ด้านผลที่เกิดกับผู้เรียน

ปัญหา อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

นโยบายด้าน	ข้อที่	การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน				
			5	4	3	2	1
โครงการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา							
ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้	1	โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดนิทรรศการทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติด					
	2	โรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการดูแลนักเรียนในด้านปัญหายาเสพติด					
	3	โรงเรียนจัดให้มีการบริการคำปรึกษาแนะแนว ฝึกทักษะชีวิตให้เข้าใจในกลวิธีในแก้ปัญหายาเสพติด					
	4	โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด					
ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน	5	ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตรสถานศึกษา					
	6	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ สอดแทรกเนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุกวิชา					
	7	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานอย่างมีระบบ					
ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก	8	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอ					
	9	โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้มีрінสวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก					
	10	มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อการมั่วสุมในการเสพยาเสพติด					
	11	จัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพอิสระ เพื่อไม่ให้นักเรียนหันไปเสพยาเสพติด					

นโยบายด้าน	ข้อที่	การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน				
			5	4	3	2	1
ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา	12	มีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม.25 ด้วยข้อมูลที่แท้จริง					
	13	เมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติดโรงเรียนให้ความสนใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของยาเสพติดก่อนส่งนักเรียนเข้ารับการฟื้นฟูบำบัดรักษา					
	14	โรงเรียนมีการประสานงานในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ					
ด้านการพัฒนาบุคลากร	15	ส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรมเรื่องยาเสพติด					
	16	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานด้านยาเสพติดอย่างมีระบบ					
ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด	17	โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด					
	18	ส่งเสริมให้มีกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เช่น ประกวดเรียงความ คำขวัญ					
	19	ส่งเสริมการจัดอบรมจริยธรรมและหลักธรรมทางศาสนาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่นักเรียน					

ตอนที่ 4 ท่านมีปัญหา / อุปสรรคและข้อเสนอแนะ อะไรบ้างในการดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาในสถานศึกษา

4.2 โครงการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา

4.2.1 ด้านการบริหารจัดการ

ปัญหา อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

4.2.2 ด้านการจัดกิจกรรมด้านยาเสพติด

ปัญหา อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

4.2.3 ด้านผลที่เกิดกับผู้เรียน

ปัญหา อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

นโยบายด้าน	ข้อที่	การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน				
			5	4	3	2	1
โครงการจำแนกสถานะความเข้มแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง							
ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้	1	โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดนิทรรศการทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติด					
	2	โรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการดูแลนักเรียนในด้านปัญหายาเสพติด					
	3	โรงเรียนจัดให้มีการบริการคำปรึกษาแนะแนว ฝึกทักษะชีวิตให้เข้าใจในกลวิธีในแก้ปัญหายาเสพติด					
	4	โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด					
ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน	5	ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตรสถานศึกษา					
	6	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ สอดแทรกเนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุกวิชา					
	7	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานอย่างมีระบบ					
ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก	8	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอ					
	9	โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่มรื่น สวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก					
	10	มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อการมั่วสุมในการเสพยาเสพติด					
	11	จัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพอิสระ เพื่อไม่ให้นักเรียนหันไปหายาเสพติด					

นโยบายด้าน	ข้อที่	การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน				
			5	4	3	2	1
ด้านการฟื้นฟู บำบัดรักษา	12	มีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม.25 ด้วย ข้อมูลที่เป็นจริง					
	13	เมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติดโรงเรียนทำความเข้าใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของยา เสพติดก่อนส่งนักเรียนเข้ารับการฟื้นฟูบำบัดรักษา					
	14	โรงเรียนมีการประสานงานในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและ หน่วยงานต่าง ๆ					
ด้านการพัฒนา บุคลากร	15	ส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรมเรื่องยา เสพติด					
	16	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานด้าน ยาเสพติดอย่างมีระบบ					
ด้านการรณรงค์ป้องกัน ยาเสพติด	17	โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด					
	18	ส่งเสริมให้มีกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เช่น ประกวดเรียงความ คำขวัญ					
	19	ส่งเสริมการจัดอบรมจริยธรรมและหลักธรรมทาง ศาสนาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่นักเรียน					

ตอนที่ 4 ท่านมีปัญหา / อุปสรรคและข้อเสนอแนะ อะไรบ้างในการดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาสาเหตุ
ติดในสถานศึกษาในสถานศึกษา

4.3 โครงการจำแนกสถานะความเข้มแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง

4.3.1 ด้านการบริหารจัดการ

ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

4.3.2 ด้านการจัดกิจกรรมด้านยาเสพติด

ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

4.3.3 ด้านผลที่เกิดกับผู้เรียน

ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

นโยบายด้าน	ข้อที่	การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน				
			5	4	3	2	1
โครงการห้องเรียนสีขาว							
ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้	1	โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดนิทรรศการทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติด					
	2	โรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการดูแลนักเรียนในด้านปัญหายาเสพติด					
	3	โรงเรียนจัดให้มีการบริการคำปรึกษาแนะแนว ฝึกทักษะชีวิตให้เข้าใจในกลวิธีในแก้ปัญหายาเสพติด					
	4	โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด					
ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน	5	ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตรสถานศึกษา					
	6	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ สอดแทรกเนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุกวิชา					
	7	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานอย่างมีระบบ					
ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก	8	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอ					
	9	โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่มรื่น สวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก					
	10	มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อการมั่วสุมในการเสพยาเสพติด					
	11	จัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพอิสระ เพื่อไม่ให้นักเรียนหันไปหายาเสพติด					

นโยบายด้าน	ข้อที่	การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน				
			5	4	3	2	1
ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา	12	มีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม.25 ด้วยข้อมูลที่แท้จริง					
	13	เมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติดโรงเรียนทำความเข้าใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของยาเสพติดก่อนส่งนักเรียนเข้ารับการฟื้นฟูบำบัดรักษา					
	14	โรงเรียนมีการประสานงานในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ					
ด้านการพัฒนาบุคลากร	15	ส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรมเรื่องยาเสพติด					
	16	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานด้านยาเสพติดอย่างมีระบบ					
ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด	17	โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด					
	18	ส่งเสริมให้มีกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เช่น ประกวดเรียงความ คำขวัญ					
	19	ส่งเสริมการจัดอบรมจริยธรรมและหลักธรรมทางศาสนาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้นักเรียน					

ตอนที่ 4 ท่านมีปัญหา / อุปสรรคและข้อเสนอแนะ อะไรบ้างในการดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาในสถานศึกษา

4.4 โครงการห้องเรียนสีขาว

4.4.1 ด้านการบริหารจัดการ

ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

4.4.2 ด้านการจัดกิจกรรมด้านยาเสพติด

ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

4.4.3 ด้านผลที่เกิดกับผู้เรียน

ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

นโยบายด้าน	ข้อที่	การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน				
			5	4	3	2	1
โครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา							
ด้านการให้การศึกษ และเผยแพร่ความรู้	1	โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดนิทรรศการทางวิชาการ เพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติด					
	2	โรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการดูแลนักเรียนในด้านปัญหายาเสพติด					
	3	โรงเรียนจัดให้มีการบริการคำปรึกษาแนะแนว ฝึกทักษะชีวิตให้เข้าใจในกลวิธีในแก้ปัญหายาเสพติด					
	4	โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด					
ด้านการปฏิรูปหลักสูตร และกระบวนการ จัดการเรียนการสอน	5	ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตรสถานศึกษา					
	6	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ สอดแทรกเนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุกวิชา					
	7	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานอย่างมีระบบ					
ด้านการปรับปรุง สภาพแวดล้อมและ กิจกรรมทางเลือก	8	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอ					
	9	โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่มรื่น สวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก					
	10	มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อการมั่วสุมในการเสพยาเสพติด					
	11	จัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพอิสระ เพื่อไม่ให้แก่นักเรียนหันไปหายาเสพติด					

นโยบายด้าน	ข้อที่	การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน				
			5	4	3	2	1
ด้านการฟื้นฟูบำบัดรักษา	12	มีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม.25 ด้วยข้อมูลที่แท้จริง					
	13	เมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติดโรงเรียนให้ความสนใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของยาเสพติดก่อนส่งนักเรียนเข้ารับการฟื้นฟูบำบัดรักษา					
	14	โรงเรียนมีการประสานงานในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ					
ด้านการพัฒนาบุคลากร	15	ส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรมเรื่องยาเสพติด					
	16	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานด้านยาเสพติดอย่างมีระบบ					
ด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด	17	โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด					
	18	ส่งเสริมให้มีกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เช่น ประกวดเรียงความ คำขวัญ					
	19	ส่งเสริมการจัดอบรมจริยธรรมและหลักธรรมทางศาสนาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่นักเรียน					

ตอนที่ 4 ท่านมีปัญหา / อุปสรรคและข้อเสนอแนะ อะไรบ้างในการดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาหายาเสพติดในสถานศึกษาในสถานศึกษา

4.5 โครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา

4.5.1 ด้านการบริหารจัดการ

ปัญหา อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

4.5.2 ด้านการจัดกิจกรรมด้านยาเสพติด

ปัญหา อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

4.5.3 ด้านผลที่เกิดกับผู้เรียน

ปัญหา อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

นโยบายด้าน	ข้อที่	การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน				
			5	4	3	2	1
โครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ							
ด้านการให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้	1	โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดนิทรรศการทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติด					
	2	โรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการดูแลนักเรียนในด้านปัญหายาเสพติด					
	3	โรงเรียนจัดให้มีการบริการคำปรึกษาแนะแนว ฝึกทักษะชีวิตให้เข้าใจในกลวิธีในแก้ปัญหายาเสพติด					
	4	โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด					
ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน	5	ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตรสถานศึกษา					
	6	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ สอดแทรกเนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุกวิชา					
	7	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานอย่างมีระบบ					
ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางเลือก	8	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอ					
	9	โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่มรื่น สวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก					
	10	มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อการมั่วสุมในการเสพยาเสพติด					
	11	จัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพอิสระ เพื่อไม่ให้นักเรียนหันไปหายาเสพติด					

นโยบายด้าน	ข้อที่	การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน				
			5	4	3	2	1
ด้านการฟื้นฟู บำบัดรักษา	12	มีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม.25 ด้วย ข้อมูลที่เป็นจริง					
	13	เมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติดโรงเรียนทำความเข้าใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของยา เสพติดก่อนส่งนักเรียนเข้ารับการฟื้นฟูบำบัดรักษา					
	14	โรงเรียนมีการประสานงานในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและ หน่วยงานต่าง ๆ					
ด้านการพัฒนา บุคลากร	15	ส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรมเรื่องยา เสพติด					
	16	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงานด้าน ยาเสพติดอย่างมีระบบ					
ด้านการรณรงค์ป้องกัน ยาเสพติด	17	โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด					
	18	ส่งเสริมให้มีกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เช่น ประกวดเรียงความ คำขวัญ					
	19	ส่งเสริมการจัดอบรมจริยธรรมและหลักธรรมทาง ศาสนาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่นักเรียน					

ตอนที่ 4 ท่านมีปัญหา / อุปสรรคและข้อเสนอแนะ อะไรบ้างในการดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษาในสถานศึกษา

4.6 โครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ

4.6.1 ด้านการบริหารจัดการ

ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

4.6.2 ด้านการจัดกิจกรรมด้านยาเสพติด

ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

4.6.3 ด้านผลที่เกิดกับผู้เรียน

ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

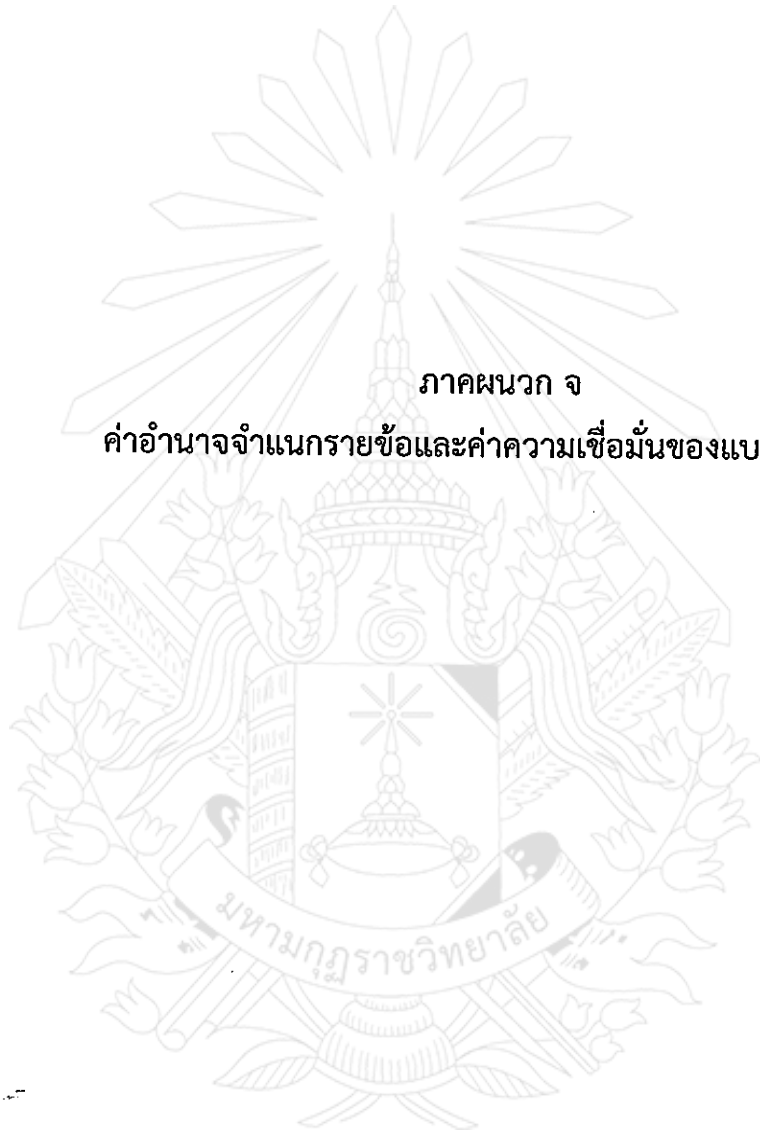
.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ

คำอธิบายจำแนกรายชื่อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
VAR00001	382.8000	7373.0621	.3793	.9712
VAR00002	382.5667	7378.5989	.3803	.9712
VAR00003	382.6667	7387.8161	.3135	.9712
VAR00004	382.5333	7388.6713	.2996	.9713
VAR00005	382.8667	7342.3264	.4134	.9711
VAR00006	382.7000	7411.1138	.2669	.9714
VAR00007	382.6333	7371.8954	.3764	.9712
VAR00008	382.6333	7377.8264	.3831	.9712
VAR00009	382.2667	7374.6851	.3855	.9712
VAR00010	382.5667	7371.2195	.3819	.9712
VAR00011	382.2667	7382.4782	.3385	.9712
VAR00012	382.2667	7383.3057	.3335	.9712
VAR00013	382.6667	7402.2299	.3584	.9714
VAR00014	382.6333	7396.7230	.2891	.9714
VAR00015	382.4333	7370.0471	.3975	.9712
VAR00016	382.5000	7356.6034	.4693	.9711
VAR00017	382.3333	7369.0575	.3818	.9712
VAR00018	382.4333	7362.9437	.4110	.9711
VAR00019	382.2667	7367.2368	.4305	.9711
VAR00020	382.6333	7332.1023	.5219	.9710
VAR00021	382.5333	7321.7057	.5436	.9710

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
VAR00022	382.7667	7324.2540	.5362	.9710
VAR00023	382.5333	7344.4644	.4367	.9711
VAR00024	382.8333	7354.2126	.3378	.9712
VAR00025	382.7000	7359.5276	.3770	.9712
VAR00026	382.6000	7342.3862	.4547	.9711
VAR00027	382.7333	7358.2713	.3703	.9712
VAR00028	382.6000	7333.5586	.4856	.9711
VAR00029	382.6667	7330.9885	.5207	.9710
VAR00030	382.6000	7338.8000	.4612	.9711
VAR00031	382.4667	7329.3609	.5001	.9710
VAR00032	382.6000	7371.0759	.2608	.9713
VAR00033	382.7000	7329.3897	.4288	.9711
VAR00034	382.5000	7327.7069	.5003	.9710
VAR00035	382.6333	7326.1023	.5259	.9710
VAR00036	382.5667	7326.6678	.5131	.9710
VAR00037	382.5000	7313.2241	.5789	.9710
VAR00038	382.3667	7342.7920	.4308	.9711
VAR00039	383.0000	7343.7241	.3551	.9712
VAR00040	382.9667	7328.5161	.4022	.9712
VAR00041	383.0667	7304.6851	.4951	.9710
VAR00042	382.9667	7310.3782	.4569	.9711
VAR00043	383.0667	7345.5816	.3415	.9712

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
VAR00044	383.1333	7324.5333	.4259	.9711
VAR00045	383.0000	7337.3103	.3739	.9712
VAR00046	382.9667	7329.9644	.3968	.9712
VAR00047	382.8667	7320.5333	.4186	.9711
VAR00048	382.9000	7321.3345	.4198	.9711
VAR00049	382.8333	7314.4195	.4426	.9711
VAR00050	382.8667	7358.8782	.2763	.9713
VAR00051	383.0667	7348.8230	.2957	.9713
VAR00052	383.1000	7345.1966	.3077	.9713
VAR00053	382.9667	7319.7575	.4228	.9711
VAR00054	382.9000	7329.8172	.3943	.9712
VAR00055	382.9000	7333.2655	.3816	.9712
VAR00056	382.8333	7335.6609	.3655	.9712
VAR00057	382.8667	7336.5333	.3658	.9712
VAR00058	382.8667	7335.3609	.3701	.9712
VAR00059	383.0000	7346.0000	.3315	.9713
VAR00060	383.1000	7315.1966	.4422	.9711
VAR00061	382.9667	7311.4816	.4529	.9711
VAR00062	383.2000	7342.7172	.3464	.9712

-

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
VAR00063	383.0000	7362.0690	.2767	.9713
VAR00064	383.0667	7303.9264	.4980	.9710
VAR00065	382.9000	7327.3345	.4035	.9712
VAR00066	382.8000	7318.6483	.4235	.9711
VAR00067	382.8333	7312.0747	.4512	.9711
VAR00068	382.8667	7338.5333	.3535	.9712
VAR00069	382.9000	7341.4034	.3466	.9712
VAR00070	383.1667	7336.3506	.3503	.9712
VAR00071	383.0667	7326.6851	.3753	.9712
VAR00072	382.8667	7315.4299	.4431	.9711
VAR00073	382.9000	7317.1966	.4411	.9711
VAR00074	382.9000	7317.6793	.4273	.9711
VAR00075	382.8667	7317.9126	.4340	.9711
VAR00076	382.8667	7318.8092	.4307	.9711
VAR00077	383.0667	7226.2023	.7141	.9707
VAR00078	383.0333	7235.4816	.6832	.9707
VAR00079	383.0000	7238.6897	.6655	.9708
VAR00080	383.0667	7249.2368	.6205	.9708
VAR00081	383.1667	7249.9368	.6469	.9708
VAR00082	383.0333	7248.3782	.6242	.9708
VAR00083	382.9000	7219.1966	.7128	.9707
VAR00084	382.8667	7229.0851	.6746	.9707

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
VAR00085	382.9667	7231.8954	.6671	.9708
VAR00086	382.9333	7227.5816	.6906	.9707
VAR00087	382.9000	7228.3690	.6823	.9707
VAR00088	383.0000	7231.8621	.6809	.9707
VAR00089	383.2333	7241.2885	.6191	.9708
VAR00090	383.1667	7243.7299	.5985	.9709
VAR00091	382.9333	7229.3057	.6773	.9707
VAR00092	383.0000	7235.4483	.6688	.9708
VAR00093	382.9667	7239.4816	.6566	.9708
VAR00094	382.9667	7243.6885	.6351	.9708
VAR00095	383.0000	7236.0690	.6592	.9708
VAR00096	385.6000	7257.4897	.5715	.9709
VAR00097	385.5667	7261.1506	.5458	.9710
VAR00098	385.6333	7265.2747	.5611	.9709
VAR00099	385.6667	7270.2299	.5477	.9709
VAR00100	385.6333	7274.5851	.5363	.9710
VAR00101	385.6000	7271.4207	.5265	.9710
VAR00102	385.6333	7268.3782	.5571	.9709
VAR00103	385.5667	7262.7368	.5464	.9709
VAR00104	385.5000	7250.3276	.5489	.9709
VAR00105	385.6667	7271.6092	.5624	.9709
VAR00106	385.5667	7258.3920	.5545	.9709

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
VAR00107	385.6000	7257.4897	.5715	.9709
VAR00108	385.6000	7263.4897	.5581	.9709
VAR00109	385.5333	7251.0851	.5588	.9709
VAR00110	385.5333	7253.4989	.5567	.9709
VAR00111	385.6000	7259.1448	.5662	.9709
VAR00112	385.6667	7271.6092	.5624	.9709
VAR00113	385.5333	7262.8782	.5227	.9710
VAR00114	385.4667	7244.6713	.5448	.9710

Reliability Coefficients

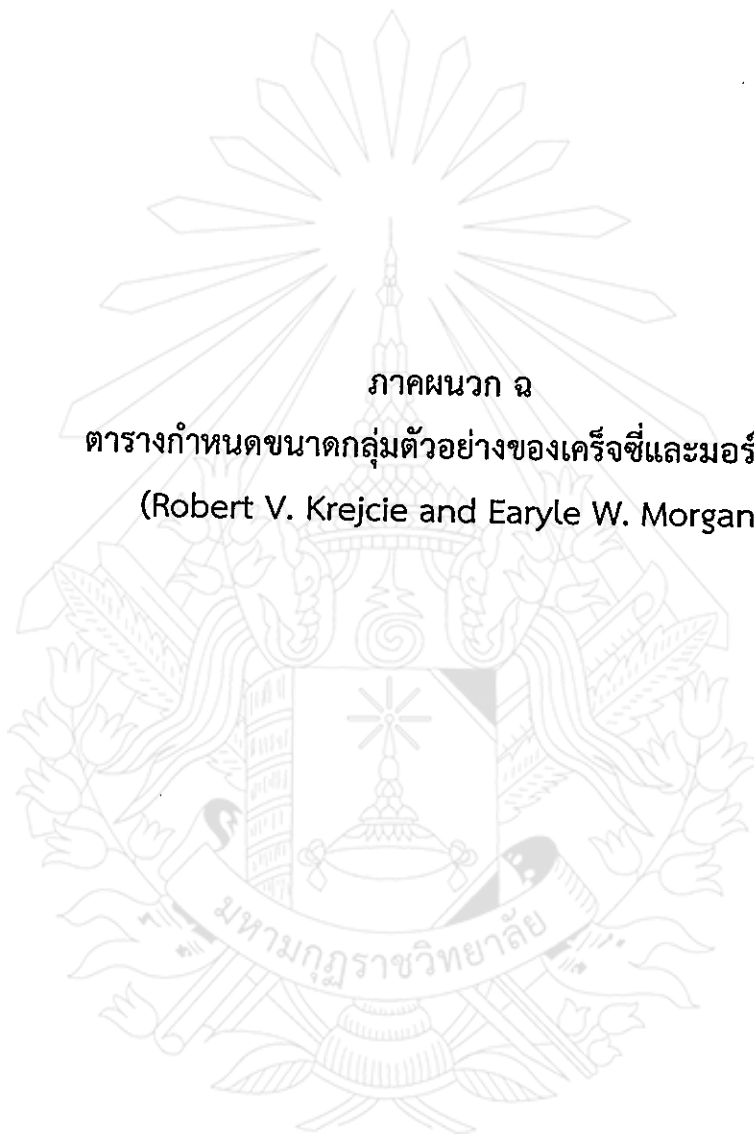
N of Cases = 30.0 N of Items = 114

Alpha = .9713

ภาคผนวก ฉ

ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเคร็จซี่และมอร์แกน

(Robert V. Krejcie and Earyle W. Morgan)

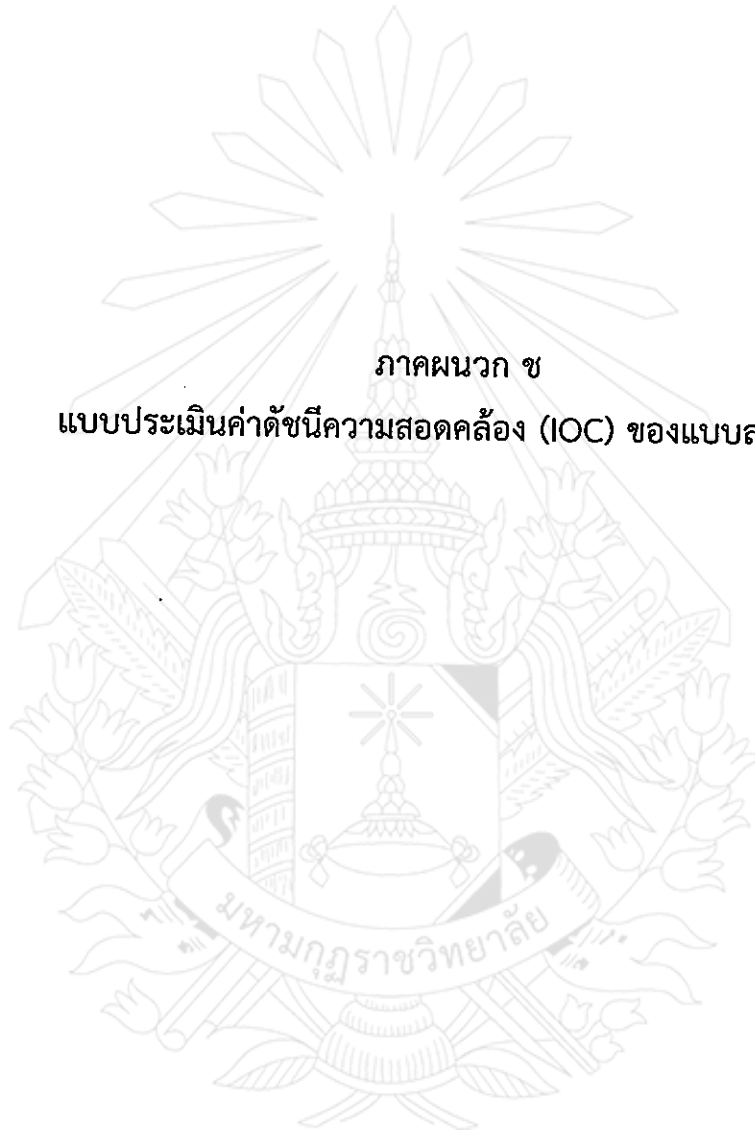

ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเคร์จซี่และมอร์แกน (R.V.Krejcie and D.W. Morgan)

จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
10	10	220	140	1200	291
15	14	230	144	1300	297
20	19	240	148	1400	302
25	24	250	152	1500	306
30	28	260	155	1600	310
35	32	270	159	1700	313
40	36	280	162	1800	317
45	40	290	165	1900	320
50	44	300	169	2000	322
55	48	320	175	2200	327
60	52	340	181	2400	331
65	56	360	186	2600	335
70	59	380	191	2800	338
75	63	400	196	3000	341
80	66	420	201	3500	346
85	70	440	205	4000	351
90	73	460	210	4500	354
95	76	480	214	5000	357
100	80	500	217	6000	361
110	86	550	226	7000	364
120	92	600	234	8000	367
130	97	650	242	9000	368
140	103	700	248	10000	370
150	108	750	254	15000	375
160	113	800	260	20000	377
170	118	850	265	30000	379
180	123	900	269	40000	380
190	127	950	274	50000	381
200	132	1000	278	75000	382
210	136	1100	285	100000	384

ที่มา : บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 6 (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น), 2535, หน้า 40.

ภาคผนวก ข
แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย จำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

เรื่อง การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25

ขอความกรุณาผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
วัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence Index = IOC) และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม จากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 3 ท่าน ดังนี้

ท่านที่ 1 ดร.กุศล ศรีสารคาม

ท่านที่ 2 ดร.จ่านอง กมลศิลป์

ท่านที่ 3 นายवलันต์ ลาจันท์

นโยบาย	ข้อ ที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
โครงการนโยบาย “๔ ต้อง ๒ ไม่” เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน สถานศึกษา							
ด้านการให้ การศึกษาและ เผยแพร่ความรู้	1	โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดนิทรรศการ ทางวิชาการ เพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษ และพิษภัยของยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	2	โรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการดูแล นักเรียนในด้านปัญหายาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	3	โรงเรียนจัดให้มีการบริการคำปรึกษาแนะ แนว ฝึกทักษะชีวิตให้เข้าใจในกลวิธีใน แก้ปัญหายาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	4	โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มี ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
ด้านการปฏิรูป หลักสูตรและ กระบวนการจัดการ	5	ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของ หลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1

นโยบาย	ข้อ ที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านการปฏิรูป หลักสูตรและ กระบวนการจัดการ เรียนการสอน (ต่อ)	6	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ สอดแทรก เนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอน ทุกวิชา	+1	+1	+1	3	1
	7	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการ ทำงานอย่างมีระบบ	+1	+1	+1	3	1
ด้านการปรับปรุง สภาพแวดล้อมและ กิจกรรมทางเลือก	8	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัด กิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่าง หลากหลายและเพียงพอ	+1	+1	+1	3	1
	9	โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ ร่มรื่น สวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรม ทางเลือก	+1	+1	+1	3	1
	10	มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่ เอื้อต่อการมั่วสุมในการเสพยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	11	จัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้นักเรียนใช้ เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพอิสระ เพื่อไม่ให้ นักเรียนหันไปหาเสพยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
ด้านการฟื้นฟู บำบัดรักษา	12	มีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม. ๒๕ ด้วยข้อมูลที่เป็นจริง	+1	+1	+1	3	1
	13	เมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติดโรงเรียนทำ ความเข้าใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนัก ถึงโทษของยาเสพติดก่อนส่งนักเรียนเข้ารับ การฟื้นฟูบำบัดรักษา	+1	+1	+1	3	1
	14	โรงเรียนมีการประสานงานในการแก้ไข ปัญหาเสพยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับ ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ	+1	+1	+1	3	1

นโยบาย	ข้อ ที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านการพัฒนา บุคลากร	15	ส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรม เรื่องยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	16	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงาน ด้านยาเสพติดอย่างมีระบบ	+1	+1	+1	3	1
ด้านการ รณรงค์ป้องกัน ยาเสพติด	17	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัด กิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่าง หลากหลายและเพียงพอ	+1	+1	+1	3	1
	18	โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่ม รื่น สวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก	+1	+1	+1	3	1
	19	มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อ การมั่วสุมในการเสพยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
โครงการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา							
ด้านการให้ การศึกษาและ เผยแพร่ความรู้	1	โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดนิทรรศการทาง วิชาการ เพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษและพิษภัย ของยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	2	โรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อ สร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการดูแลนักเรียน ในด้านปัญหา ยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	3	โรงเรียนจัดให้มีการบริการคำปรึกษาแนะแนว ฝึกทักษะชีวิตให้เข้าใจในกลวิธีในแก้ปัญหายาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	4	โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายา เสพติด	+1	+1	+1	3	1

นโยบาย	ข้อ ที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านการปฏิรูป หลักสูตรและ กระบวนการ จัดการเรียน การสอน	5	ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตร สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1
	6	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ สอดแทรก เนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุกวิชา	+1	+1	+1	3	1
	7	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงาน อย่างมีระบบ	+1	+1	+1	3	1
ด้านการ ปรับปรุง สภาพแวดล้อม และกิจกรรม ทางเลือก	8	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัด กิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่าง หลากหลายและเพียงพอ	+1	+1	+1	3	1
	9	โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่ม รื่น สวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก	+1	+1	+1	3	1
	10	มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อ การมีส่วนร่วมในการเสพยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	11	จัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลา ว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพอิสระ เพื่อไม่ให้นักเรียนหันไปหา ยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
ด้านการฟื้นฟู บำบัดรักษา	12	มีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม.๒๕ ด้วยข้อมูลที่เป็นจริง	+1	+1	+1	3	1
	13	เมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติดโรงเรียนทำความ เข้าใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของ ยาเสพติดก่อนส่งนักเรียนเข้ารับการฟื้นฟู บำบัดรักษา	+1	+1	+1	3	1
	14	โรงเรียนมีการประสานงานในการแก้ไขปัญหายา เสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ	+1	+1	+1	3	1

นโยบาย	ข้อ ที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านการพัฒนา บุคลากร	15	ส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรม เรื่องยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	16	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงาน ด้านยาเสพติดอย่างมีระบบ	+1	+1	+1	3	1
ด้านการ รณรงค์ป้องกัน ยาเสพติด	17	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัด กิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่าง หลากหลายและเพียงพอ	+1	+1	+1	3	1
	18	โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่ม รื่น สวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก	+1	+1	+1	3	1
	19	มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อ การมั่วสุมในการเสพยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
โครงการจำแนกสถานะความเข้มแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง							
ด้านการให้ การศึกษาและ เผยแพร่ความรู้	1	โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดนิทรรศการทาง วิชาการ เพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษและพิษ ภัยของยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	2	โรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อ สร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการดูแลนักเรียน ในด้านปัญหา ยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	3	โรงเรียนจัดให้มีการบริการคำปรึกษาแนะแนว ฝึกทักษะชีวิตให้เข้าใจในกลวิธีในแก้ปัญหายา เสพติด	+1	+1	+1	3	1
	4	โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติด	+1	+1	+1	3	1

นโยบาย	ข้อ ที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านการปฏิรูป หลักสูตรและ กระบวนการ จัดการเรียน การสอน	5	ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตร สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1
	6	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ สอดแทรก เนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุกวิชา	+1	+1	+1	3	1
	7	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงาน อย่างมีระบบ	+1	+1	+1	3	1
ด้านการ ปรับปรุง สภาพแวดล้อม และกิจกรรม ทางเลือก	8	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัด กิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่าง หลากหลายและเพียงพอ	+1	+1	+1	3	1
	9	โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่ม รื่น สวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก	+1	+1	+1	3	1
	10	มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อ การมีส่วนร่วมในการเสพยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	11	จัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลา ว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพอิสระ เพื่อไม่ให้นักเรียนหันไปหา ยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
ด้านการฟื้นฟู บำบัดรักษา	12	มีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม.๒๕ ด้วยข้อมูลที่เป็นจริง	+1	+1	+1	3	1
	13	เมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติดโรงเรียนทำความ เข้าใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของ ยาเสพติดก่อนส่งนักเรียนเข้ารับการฟื้นฟู บำบัดรักษา	+1	+1	+1	3	1
	14	โรงเรียนมีการประสานงานในการแก้ไขปัญหายา เสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ	+1	+1	+1	3	1

นโยบาย	ข้อ ที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านการพัฒนา บุคลากร	15	ส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรม เรื่องยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	16	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงาน ด้านยาเสพติดอย่างมีระบบ	+1	+1	+1	3	1
ด้านการ รณรงค์ป้องกัน ยาเสพติด	17	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัด กิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่าง หลากหลายและเพียงพอ	+1	+1	+1	3	1
	18	โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่ม รื่น สวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก	+1	+1	+1	3	1
	19	มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อ การมีส่วนร่วมในการเสพยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
โครงการห้องเรียนสีขาว							
ด้านการให้ การศึกษาและ เผยแพร่ความรู้	1	โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดนิทรรศการทาง วิชาการ เพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษและพิษภัย ของยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	2	โรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อ สร้างความเข้าใจอันดีต่อการดูแลนักเรียน ในด้านปัญหายาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	3	โรงเรียนจัดให้มีการบริการคำปรึกษาแนะแนว ฝึกทักษะชีวิตให้เข้าใจในกลวิธีในแก้ปัญหา ยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	4	โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญห ยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1

นโยบาย	ข้อ ที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านการปฏิรูป หลักสูตรและ กระบวนการ จัดการเรียน การสอน	5	ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตร สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1
	6	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ สอดแทรก เนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุกวิชา	+1	+1	+1	3	1
	7	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงาน อย่างมีระบบ	+1	+1	+1	3	1
ด้านการ ปรับปรุง สภาพแวดล้อม และกิจกรรม ทางเลือก	8	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัด กิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่าง หลากหลายและเพียงพอ	+1	+1	+1	3	1
	9	โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่ม รื่น สวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก	+1	+1	+1	3	1
	10	มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อ การมั่วสุมในการเสพยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	11	จัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลา ว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพอิสระ เพื่อไม่ให้นักเรียนหันไปหา ยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
ด้านการฟื้นฟู บำบัดรักษา	12	มีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม.๒๕ ด้วยข้อมูลที่เป็นจริง	+1	+1	+1	3	1
	13	เมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติดโรงเรียนทำความ เข้าใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของ ยาเสพติดก่อนส่งนักเรียนเข้ารับการฟื้นฟู บำบัดรักษา	+1	+1	+1	3	1
	14	โรงเรียนมีการประสานงานในการแก้ไขปัญหายา เสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ	+1	+1	+1	3	1

นโยบาย	ข้อ ที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านการพัฒนา บุคลากร	15	ส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรม เรื่องยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	16	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงาน ด้านยาเสพติดอย่างมีระบบ	+1	+1	+1	3	1
ด้านการ รณรงค์ป้องกัน ยาเสพติด	17	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัด กิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่าง หลากหลายและเพียงพอ	+1	+1	+1	3	1
	18	โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่ม รื่น สวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก	+1	+1	+1	3	1
	19	มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อ การมั่วสุมในการเสพยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
โครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขรอบสถานศึกษา							
ด้านการให้ การศึกษาและ เผยแพร่ความรู้	1	โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดนิทรรศการทาง วิชาการ เพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษและพิษภัย ของยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	2	โรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อ สร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการดูแลนักเรียน ในด้านปัญหายาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	3	โรงเรียนจัดให้มีการบริการคำปรึกษาแนะแนว ฝึกทักษะชีวิตให้เข้าใจในกลวิธีในแก้ปัญหายาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	4	โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1

นโยบาย	ข้อ ที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านการปฏิรูป หลักสูตรและ กระบวนการ จัดการเรียน การสอน	5	ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตร สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1
	6	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ สอดแทรก เนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุกวิชา	+1	+1	+1	3	1
	7	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงาน อย่างมีระบบ	+1	+1	+1	3	1
ด้านการ ปรับปรุง สภาพแวดล้อม และกิจกรรม ทางเลือก	8	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัด กิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่าง หลากหลายและเพียงพอ	+1	+1	+1	3	1
	9	โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่ม รื่น สวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก	+1	+1	+1	3	1
	10	มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อ การมีส่วนร่วมในการเสพยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	11	จัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลา ว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพอิสระ เพื่อไม่ให้นักเรียนหันไปหา ยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
ด้านการฟื้นฟู บำบัดรักษา	12	มีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม.๒๕ ด้วยข้อมูลที่เป็นจริง	+1	+1	+1	3	1
	13	เมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติดโรงเรียนทำความ เข้าใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของ ยาเสพติดก่อนส่งนักเรียนเข้ารับการฟื้นฟู บำบัดรักษา	+1	+1	+1	3	1
	14	โรงเรียนมีการประสานงานในการแก้ไขปัญหายา เสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ	+1	+1	+1	3	1

นโยบาย	ข้อ ที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านการพัฒนา บุคลากร	15	ส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรม เรื่องยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	16	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงาน ด้านยาเสพติดอย่างมีระบบ	+1	+1	+1	3	1
ด้านการ รณรงค์ป้องกัน ยาเสพติด	17	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัด กิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่าง หลากหลายและเพียงพอ	+1	+1	+1	3	1
	18	โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่ม รื่น สวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก	+1	+1	+1	3	1
	19	มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อ การมีส่วนร่วมในการเสพยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
โครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ							
ด้านการให้ การศึกษาและ เผยแพร่ความรู้	1	โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดนิทรรศการทาง วิชาการ เพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษและพิษภัย ของยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	2	โรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อ สร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการดูแลนักเรียน ในด้านปัญหายาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	3	โรงเรียนจัดให้มีการบริการคำปรึกษาแนะแนว ฝึกทักษะชีวิตให้เข้าใจในกลวิธีในแก้ปัญหายาเสพ ติด	+1	+1	+1	3	1
	4	โรงเรียนจัดอบรมแกนนำนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1

นโยบาย	ข้อ ที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านการปฏิรูป หลักสูตรและ กระบวนการ จัดการเรียน การสอน	5	ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดในทุกช่วงชั้นของหลักสูตร สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1
	6	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ สอดแทรก เนื้อหาความรู้ในเรื่องยาเสพติดในการสอนทุก วิชา	+1	+1	+1	3	1
	7	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงาน อย่างมีระบบ	+1	+1	+1	3	1
ด้านการ ปรับปรุง สภาพแวดล้อม และกิจกรรม ทางเลือก	8	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัด กิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่าง หลากหลายและเพียงพอ	+1	+1	+1	3	1
	9	โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่ม รื่น สวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก	+1	+1	+1	3	1
	10	มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อ ต่อการมีส่วนร่วมในการเสพยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	11	จัดกิจกรรมทางเลือกส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลา ว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี ประกอบอาชีพอิสระ เพื่อไม่ให้นักเรียนหันไปหา ยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
ด้านการฟื้นฟู บำบัดรักษา	12	มีการรายงานนักเรียนกลุ่มติดยาต่อ สพม.๒๕ ด้วยข้อมูลที่เป็นจริง	+1	+1	+1	3	1
	13	เมื่อพบว่านักเรียนติดยาเสพติดโรงเรียนทำความ เข้าใจกับนักเรียนผู้ติดยาให้ตระหนักถึงโทษของ ยาเสพติดก่อนส่งนักเรียนเข้ารับการฟื้นฟู บำบัดรักษา	+1	+1	+1	3	1
	14	โรงเรียนมีการประสานงานในการแก้ไขปัญหายา เสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ติดยากับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ	+1	+1	+1	3	1

นโยบาย	ข้อ ที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านการพัฒนา บุคลากร	15	ส่งเสริมบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรม เรื่องยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1
	16	ครูผู้รับผิดชอบมีการพัฒนากระบวนการทำงาน ด้านยาเสพติดอย่างมีระบบ	+1	+1	+1	3	1
ด้านการ รณรงค์ป้องกัน ยาเสพติด	17	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัด กิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอย่าง หลากหลายและเพียงพอ	+1	+1	+1	3	1
	18	โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่ม รื่น สวยงามและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางเลือก	+1	+1	+1	3	1
	19	มีการดูแลพื้นที่ที่ลับตาภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อ การมีส่วนร่วมในการเสพยาเสพติด	+1	+1	+1	3	1

อำนาจจำแนกรายข้อ(Discrimination Power) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน(Pearson's Simple Correlation)ระหว่างคะแนนรายข้อกับทั้งฉบับ(Corrected Item - total Correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .26 - .71 ในการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .97

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ-สกุล : นางสาวสุจิตรา น้อยศรี
วัน เดือน ปี เกิด : 7 กรกฎาคม 2521
ที่อยู่ปัจจุบัน : 171 หมู่ 13 ตำบลหนองไฮ อำเภอวาปีปทุม
จังหวัดมหาสารคาม
- วุฒิการศึกษา
- พ.ศ.2544 : คุรุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกเคมี
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
- พ.ศ.2553 : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.บ.)
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- ประวัติการทำงาน
- พ.ศ.2549 : ครู โรงเรียนพัฒนเวชศึกษา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง
- พ.ศ.2552 : ครู โรงเรียนพังทวยพัฒนศึกษา อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น
- สถานที่ทำงาน : โรงเรียนพังทวยพัฒนศึกษา อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น

